

داستانهای افریقائی

جلد اول

بازار کتابخانه ملی ایران

ترجمه

کامیار نیکپور

اشر

گشایش آرنوت

ڻ سفت ڏانلڊ بات ڪام

بِرْمَان

محمد رضا شاه پهلوی آریامهر

بنگاه ترجمه و نشر کتاب در سال ۱۳۳۳ تأسیس یافت
و این اثر چهارصد و سیزدهمین نشریه آن است

داستانهای ملل

داستانهای آفریدقائی

جلد اول

نقل از :

کلین آرنوت

ترجمه

کامیار نیکپور

بازار تهران

تهران ۱۳۵۲

منظور از انتشار این مجموعه این است که برگزیده
داستانها و افسانهای دلپسند و سودمند ملتهای گوناگون
جهان در دسترس خوانندگان ایرانی قرار گیرد .
داستانها و افسانهای ملل ، آینه روح و نماینده
اندیشه و بخش پر ارزشی از فرهنگ عمومی و ادبیات
آنهاست .

امید است با انتشار این مجموعه گامی در راه این
مقصود برداشته شود و داستانها و افسانهای کهن و نوک
سرمشق دلیری و پرهیزگاری و عواطف انسانی است، انتشار
یابد و مورد استفاده دوستداران ادب و فرهنگ ملل جهان
واقع گردد .

ا.ی.

فهرست

صفحه

۱	کدوی جادو
۹	او انجلیما
۱۸	دم شاهزاده فیلان
۳۳	هفت دختر حسود
۴۵	عنکبوت حیله گر
۵۱	کوئچ و باهیتی
۶۷	خیارهای جادو
۸۲	عروس روان تندر
۹۴	برزگر و پریان درخت
۱۰۴	موالیا کا و کلاغ
۱۱۲	شکار افکن
۱۱۹	ماجراهای سودیکامبامبی
۱۴۴	حلقه گم شده
۱۵۴	قتو مبایند ما جرا جو
۱۶۹	لاک پشت و پلنگ خانه میسازند
۱۷۸	غول گیسو بلند
۱۷۹	کوئکوتین و هیولا
۱۹۲	سلطان دارائی

گدوی جادو

شامگاهی مادری پس از یک روز کار پر رنج به دهکده خود بر-
می‌گشت. زنبیلی برس نهاده بود. دختر کوچکش هم که «فیوریرا»
(Furaira) نام داشت، به دنبالش می‌آمد. فیوریرا که دختر کیزیبا بود
درجاده‌های باریک پر کرد و خاک که به دهکده می‌رفت، جست و خیز
می‌کرد.

ناگهان دختر ک ایستاد و چشم به گدویی صحرایی که در کنار جاده
دیده بود، دوخت. گدو در میان گیاهان بلندی که در دوسوی جاده روییده
بود، تقریباً پنهان بود.

دختر ک فریاد زد: «مادر وایستا! بیا این گدوی کوچک را برای
من بچین!»

مادر بر گشت به طرف بوتهای رفت و نگاهی به گدو انداخت و
گفت: «نه، من این گدوی کوچک را حالا نمی‌چینم، هرگاه مدتی

داستانهای افریقائی

صبر کنیم این کدو بزرگ می شود و خوراک عده بیشتری می تواند باشد.
به جای آن این کدو را که در کنارش روییده و بزرگتر است می چینم !
آفرین ! دختر با هوشم ! خوب کاری کردی که این کدو را نشانم دادی !
دختر که بنابراین زدن که : «نه، من کدو کوچکیه را می خواهم
من کدو کوچیکه را می خواهم !»

اما مادر کدوی بزرگ را چید و در زنبیل خود نهاد. آنگاه بازوی
فیوریرا را گرفت و به طرف جاده کشید و گفت :
- دیوانگی است که کدوی کوچک را بچینیم و نگذاریم بزرگ
بشد. چند هفته صبر کن، بگذار بزرگ شود، بعد می آییم و می -
چینیم !

مادر و دختر که به دهکده رسیدند و به خانه خود رفتند، اما
دختر که همچنان گریه می کرد و چون غذای شب پخته شد و اهل خانه
دور کاسه بزرگ نشستند و برای برداشتن غذا دست در آن فروکردند،
فیوریرا از خوردن غذا خودداری کرد.

پدر پرسید : «برای دخترم چه رخ داده است؟»
مادر جواب داد : «او کدوی کوچکی را در راه دید و به من نشان
داد و چون من نخواستم آن را برای او بچینم، قهر کرده است !»
پدر فیوریرا دختر کوچک زیبای خود را بی نهایت دوست می داشت
و نمی توانست از برآوردن خواهشهای او خودداری کند. پس از جای

کدوی جادو

خود پرید و دست نوازش بر سرا او کشید و گفت:
دختر عزیزم، گریه نکن، تو فردا کدوی را که می خواهی به دست
خواهی آورد. مادرت باید بروند و آن را برای تو بچینند.
دختر ک دست از گریه و زاری کشید و شام خود را خورد و بهتر
رفت.

فردای آن روز صبح زود از خواب بیدار شد و چندان مادرش
را آزار کرد که مادر دخترش را برداشت و به طرف بوته زار بر گشت تا
کدوی کوچک را پیدا کند و بچیند.

دختر ک همچنانکه شتابان در جاده می دوید گفت: «خدا کند
کس دیگری آن را ندیده باشد!»
وقتی مادر و دختر به جای دیر وزی رسیدند دختر ک بسیار شاد و
خوشحال شد چون کدو را در جای خود یافت.

مادر با چاقوی خود کدو را از ساقه اش برید، اما وقتی خواست
آن را بردارد و به دخترش بدهد کدو از دست او سر خورد و بر زمین
افتد و از زیر پایش در رفت و پشت سر دختر ک فراد گرفت.

فیوریرا گامی به طرف مادرش برداشت. کدو نیز به دنبال او رفت
دختر ک به جاده دوید، کدو هم قل خورد و به طرف اورفت. دختر ک به
جویباری رسید و از روی آن پرید، کدو نیز چون او از روی جویبار
پرید.

داستانهای افريقيائی

دخترک شادماهه به مادر خود که در جاده می‌دويد و می‌خواست
کدو را بگیرد فریاد زد: «مادر کدو کوچیکه را نگاه کن!»
(کدو کوچیکه را نگاه کن چطور دنبال من قل می‌خورد و می‌آید).
یقین اين يك کدوی جادوست. چقدر خوشحالم که تو اين را برای من
چيدي!».

کدو در راه دهکده به دنبال دخترک قل خورد، هر بار که مادر
خواست خود را به آن برساند و آن را بگیرد کدو از دست او سر خورد
و در رفت و به دنبال دخترک دويد.

فيوريراكه غرقشادي وسرور بود چون به دهکده رسید به حیاط
خانه دويد و همه را صدا کرد و گفت: «بيا ييد، کدوی جادوی هرا
تماشا کتيد! او از صحراء تا اينجا پشت سر من قل خورده آمده است!
گروهي از روستاييان که صدای دخترک را شنيدند از كلبه های

کدوی جادو

خود بیرون آمدند تایبینند چه اتفاقی افتاده است اما هر بار که یکی از آنان خواست کدو را بگیرد کدو از دست او سرخورد و این سو و آن سو قل خورد و سرانجام هیچکس نتوانست آن را بگیرد.

پدر فیوریرا با ترس و وحشت بسیار به کدوی کوچک صحرایی خیره شده بود، چه می‌دانست که کدوهای جادو غولانی هستند که خود را به جلد کدو درمی‌آورند. بسیار پشیمان و متأسف بود که چرا دیروز به زن خود گفت برو و کدوی صحرایی را برای بچه بچیند.

ناگهان کدو بنای سخن گفتن نهاد و در حالی که به طرف فیوریرا غلتید و پایش را نیش زد فریاد کرد: «فیوریرا، من گوشت می‌خواهم! من گوشت می‌خواهم بخورم!»

فیوریرا از ترس جیغ زد و پدرش که از اذیت‌ها و بدجنسی‌های غولان خبر داشت به فکر چاره افتاد. پس به دختر خود گفت: «فیوریرا، زود بدو به آغل‌گوسفندان تا کدو هم به دنبال تو به آنجا بیاید!» دختر ک از حیاط خانه بیرون آمد به طرف قطعه زمینی محصور که گوسفندان ده را در آن نگاه می‌داشتند دوید.

کدوی کوچک قلقله زن در پشت سر او وارد آغل‌گوسفندان شد و بنا کرد به بلعیدن گوسفندان، بطوریکه حتی یکی از آنان را هم بر-جای نگذاشت.

در این میان فیوریرا برگشت و به کلبه پدرش دوید. اما کدو هم

داستانهای افریقائی

دوباره خودرا به او رسانید و فریادزد: «فیوریرا، من گوشتی خواهم من گوشت می خواهم بخورم! و شروع کرد به جویدن مج پای او! پدر فیوریرا گفت: «فیوریرا، زود بدو به آغل گاوها تا کدو هم به دنبال تو آنجا بیاید!»

فیوریرا دوباره از حیاط خانه خود بیرون دوید و به جایی که گاوان را در میان حصاری از بوتهای بلند خاردار نگاهداری می کردند رفت. کدوی قلقله زن هم پشت سر او به آنجا دوید. و تا وارد جایگاه گاوان شد همه آنان را فرو بلهید!

حالا دیگر همه دشمنان به ترس و وحشت افتاده بودند زیرا همه فهمیده بودند که کدوی کوچک صحرایی غول بیابانی است. آنان همه از دهکده بیرون دویدند، اما فیوریرا نمی توانست به تنی آنان بدوذیر ایاهای کوچک و کوتاهی داشت. کدوی کوچک هم پس از خوردن همه گاوان دوباره سر در پی او نهاده بود و خودرا بر روی پاهای او انداخته بود، آنهارا نیش می زد و فریاد می کرد: «فیوریرا، من گوشت می خواهم! من گوشت می خواهم!»

پدر گفت: «فیوریرا بدو به طویله شترها تا کدو هم به دنبال توبه آنجا بیاید!» و این حرف را با غم و اندوه بر زبان راند زیرا شترش گرانبهای ترین دارایی او و شتری بسیار قیمتی بود!

فیوریرا به سمت مغرب دهکده، به قطعه زمینی که شترها را در

کدوی جادو

آنجا به تیری چوبی بسته بودند دوید. کدوی قلقله زن هم به دنبال او دوید و بزودی همه شترها را هم فرو بلهید.

فیوریرا برگشت و به طرف پدرش که در آستانه درخانه اش ایستاده بود، دوید. هنوز لحظه‌ای نگذشته بود که کدوی قلقله زن همه شترها را خورد و خود را به فیوریرا رسانید و شروع کرد به نیش زدن زانوان او و فریاد کرد: «فیوریرا، من گوشت می‌خواهم، من گوشت می‌خواهم بخورم!»

فیوریرا گفت: «دیگر گوشتی نیست، تو هر چه بود خوردی! کدو خود را سخت‌تر به زانوان او کوفت و گفت: «پس باید خود ترا بخورم!»

پدر فیوریرا الگ محاکمی به کدوی کوچک زد اما توانست آن را از جایی که بود تکان بدهد. ناگهان بعیغ بلندی پشت سر خود شنید و تا آمد به خود بجهنبد دید که بز دست آموز خانواده‌اش که تا آن دم در گوشه‌ای از کلبه خوابیده بود، او را به کناری انداخت و سر خود را پایین برد و با شاخه‌ایش محکم بر کدو کویید و او را از زانوان فیوریرا دور کرد.

کدو برگشت و با خشم بسیار به بز حمله کرد اما بز با یکی از شاخه‌ای خود آن را برداشت و به هوا انداخت.

کدو پیش پای فیوریرا بر زمین افتاد و فریاد زد: «فیوریرا، من

داستانهای افریقائی

گوشت می‌خواهم! من گوشت می‌خواهم بخورم! و خواست خودرا به روی پاهای بز شجاع بیندازد.

بز دست آموز بار دیگر با شاخهاش کدو را به هوا انداخت.
این بار آن را چندان بالا انداخت که وقتی کدو بر زمین افتاد با صدای وحشتناکی بر زمین خورد و تر کید!

در برابر دیدگان حیرت‌زده فیوریرا و پدرش منظره عجیبی پدید آمد. همه شترها و گاوها و گوسفندانی که کدو فرو بلعیده بود صحیح و سالم از شکم او بیرون ریختند، مثل این بود که هیچیک از آنان کوچکترین صدمه‌ای ندیده بودند.

روستاییان به شنیدن ماغ‌کشیدنها و بعدهای چهارپایان به طرف بوتهزارها برگشتند و پدر فیوریرا را کمک کردند تا چهارپایان خود را دوباره به آغلشان ببرد.

فیوریرا در کنار بز دست آموز ایستاد و به نوازشش پرداخت.
مادرش نیز آمد و تکه‌پاره‌های کدورا برداشت و در آتش انداخت و سوزانید و خاکستر را به باد داد تا دیگر نتواند به کسی آزاری برساند.

(نیجریه شمالی)

او آنجیلیما

روزگاری خشکسالی بزرگی در آفریقا پدیدآمد و همه جانوران
گرسنه ماندند.

اتفاقاً درخت جادویی در جنگل بود و جانوران میدانستند که
هرگاه دربرابرش باشند و نامش را بر زبان بیاورند، درخت به آنان
میوه می‌دهد بخوردند، اما اشکال کار در این بود که هیچیک حتی
پیشترین جانوران نیز نمی‌توانست آن نام را به یاد بیاورد.

شبی جانوران، که همه از گرسنگی لاغر و باریک شده بودند،
در پای درخت انجمن کردند و به گفتگو پرداختند که چه باید کرد؟
شیرپیری پای پیش نهاد و گفت:

— پدر بزرگ من می‌گفت که تنها «روان کوهستان» نام این
درخت را می‌داند. آیا در این انجمن جانور جوان و نیرومندی نیست

داستانهای افریقا

که از کوه بالا برود و نام درخت را از روان کوهستان بپرسد. شاید با دانستن نام درخت بتوانیم قوت و غذایی به دست آوریم و از گرسنگی فمیریم!

نخست جانوران همه باهم شروع به حرف زدن کردند و معلوم نشد که چه می‌گویند، اما سرانجام تصمیم گرفتند خرگوش صحرایی را که جانوری چالاک و بسیار تیز پا بود به تزد روان کوهستان بفرستند تا نام درخت را ازاو بپرسد.

فردای آن روز، صبح زود، خرگوش روی به راه نهاد. جنگل را پشت سر گذاشت و راه باریک کوهستان را در پیش گرفت و به سوی فله آن شتافت. در بالای کوه باروان کوهستان رو بروشد. تعظیم بلند و بالایی در برابر او گرد و گفت:

– ای روان بزرگ کوهستان! من آمده‌ام نام درخت جادو را از تو بپرسم زیرا همه دوستان من از گرسنگی می‌میرند.
روان کوهستان در جواب گفت: «نام او» «اوانجیلیما» Owungelema است. پیش از آنکه این نام را فراموش کنی، به جنگل بر گرد!

خرگوش گفت متشرکم و بازگشت و شتابان از کوه پایین دوید. او بی، آنکه دمی در جایی بایستد و چپ و راست خود را نگاه کند به دامنه

او انجیلیما

کوه رسید و راهی را که به جنگل می‌رفت در پیش گرفت. شتاب بسیار داشت زیرا می‌دانست که همهٔ یارانش با ناشکیبایی و دلهز در آنجا به‌انتظار بازگشت او نشسته‌اند.

ناگهان در چال مورچگان افتاد و نفسش بندآمد اما به‌هر جان کنندی بود از آنجا بیرون آمد و خود را به‌پای درخت جادو که جانوران در آنجا منتظرش بودند رسانید.

همهٔ فریاد زدند: «چه بود، چه بود؟ نام درخت چه بود؟» خرگوش بیچاره نفس نفس زنان گفت: «اوan، اوan..... آه یادم رفت!..»

جانوران عصبانی شدند و خرگوش را از خود راندند و دوبارهً انجمن کردند و این بار گاویش را انتخاب کردند که برود نام درخت جادو را از روان بزرگ بیرسد.

گاویش راه باریک کوهستان را در پیش گرفت و بالا رفت تا به قله آن رسید. روان کوهستان را پیدا کرد و گفت: «خرگوش نام درخت جادو را فراموش کرد. ای روان بزرگ نام درخت را به من بگو تا به جنگل برگرد و یارانم را از گرسنگی برهانم!» روان کوهستان در جواب او گفت: «نام او او انجیلیماست زود برگرد به جنگل تافراموش نکنی!» گاویش بسیار شادمان شد که روان کوهستان نام درخت جادو

داستانهای افریقایی

را به او گفت. از کوهستان پایین آمد. پاهایش در موقع پایین آمدن از کوه بارها روی سنگها لغزید. وقتی به پای کوه رسید راه بازیکسی را که به جنگل می‌رفت پیدا کرد و شادمانه در آن بنای دویدن نهاد.

کامیش با فکر اینکه با گفتن نام درخت جادو از آن درخت خود را خواهد گرفت، بقدرتی شاد و خوشحال بود که چشمش جایی را نمی‌دید. ناگهان او هم در کنار جنگل در چال بزرگ مورچگان افتاد.

کامیش چند لحظه کیج شد و بعد آهسته آهسته و به سنگینی از آنجا بیرون آمد و به طرف درخت جادو که یارانش در پای آن به انتظار او ایستاده بودند، دوید.

تا چشم جانوران به کامیش افتاد بدورش جمع شدند و پرسیدند:

« نام درخت چیست؟ نام درخت چیست؟ کامیش بگو بدانیم نام درخت جادو چیست؟ »

کامیش کوشش بسیار کرد که نام درخت را به یاد بیاورد: « نام او اوان، اوان، اوان... » اما نتوانست تمام آن را بگوید. افتادن در چال مورچگان او را کیج کرده و نام درخت جادو را از یادش برده بود.

جانوران که سخت خشمگین شده بودند گفتند: « هر کاه نتوانیم از این درخت میوه برای خود بگیریم بزودی همه از گرسنگی می‌میریم! حالا چه کسی را باید به کوهستان بفرستیم؟ »

این بار شیر را برای انجام دادن این کار انتخاب کردند زیرا

او انجیلیها

می پنداشتند که سلطان جانوران می تواند نام درخت جادو را یاد بگیرد و بی آنکه آن را فراموش کند به تزدا آنان بر گردد.

شیر غرش کنان راه کوهستان را در پیش گرفت و چون به قله کوه رسید و روان بزرگ را دید فروتنی از او پرسید:

– ای روان بزرگ! هم خرگوش و هم گاو میش نام درخت جادو را فراموش کردند. خواهش می کنم این نام را به من هم بگویی تا یارانم را از مرگ بر هانم!

روان کوهستان در جواب گفت: « نام او او انجیلیماست. زود بر گرد و پیش از آنکه این نام را فراموش کنی خود را به جانوران جنگل برسان! »

شیر لحظه‌ای در آنجا ایستاد تا از روان کوهستان سپاسگزاری کند و آنگاه از کوه پایین آمد. تصمیم داشت پیش از غروب آفتاب و تاریک شدن هوا خود را به جنگل برساند، زیرا هم‌اکنون می دید که آفتاب دم بدم در پس درختان جنگلی فرمی رفت.

شیر پس از رسیدن به دامنه کوه راهی را که به طرف جنگل و درخت جادو می رفت در پیش گرفت و با خود گفت: « هیچیک از جانوران نمی تواند به قندی من بدد. من باید پیش از غروب آفتاب خود را به جنگل برسانم! »

تلپ! شیر هم که همه حواسش پیش خورشید و غروب آن بود،

داستانهای افريقيایي

پيش پاي خود را نديد و در چال بزرگ مورچگان افتاد والبته بر سر او هم همان آمد که بر سر خر گوش و گاو ميش آمده بود و در نتيجه او هم نام درخت جادو را فراموش کرد.

چون به تزد جانوران رسيد همه آنان به طرف او دويدند و پاي بر زمين کو قتند و بع بع کنان و غرو غر زنان خود را بدروی او آنداختند و نام درخت جادو را ازاو پرسيدند. اما شير بیچاره هر چه به مغز خود فشار آورد نتوانست نام درخت جادو را به ياد بياورد.

آنگاه سنگ پشت کوچکی که دور از همه جانوران ايستاده بود سر برداشت و گفت: « اين بار من می روم و روان کوهستان را ييدا می کنم. من پيش از برآمدن خود شيد از کوه بالا می روم و نام درخت جادو را ياد می گيرم و به تزد شما برمی گردم ! »

جانوران خشمگين سنگ پشت را به باد رسخند گرفتند و گفتند: « چه حرفهای ! جایی که جانوران بزرگتر از تو نتوانند نام درخت جادو را به خاطر بسپارند تو اعدا می کني که می توانی آن را ياد بگيري و فراموش نکنم ؟ »

سنگ پشت جواب داد: « تا فردا صبر کنيد ! می سينيد که من اين کار را می توانم بکنم يانه ؟ »

اما سرانجام جانوران که حالا ديگر بقدري گرسنه و ناتوان بودند که قدرت حر کت نداشتند، حاضر شدند که بگذارند سنگ پشت به کوهستان بروند.

او انجیلیما

سنگ پشت در فخستین روشنایی روز با گامهای آهسته و آرام شروع به بالارفتن از کوه کرد. به کندی و سنگینی پیش میرفت. ساعتها راه رفت تا نیمروز به تزد روان کوهستان رسید.

روان کوهستان گفت: «عجب! باز هم جانوری به اینجا آمده است. مگر شیر هم کلمه جادو را فراموش کرد؟»

سنگ پشت جواب داد: «بلی، او هم مثل گاو و خرگوش آنرا فراموش کرد!»

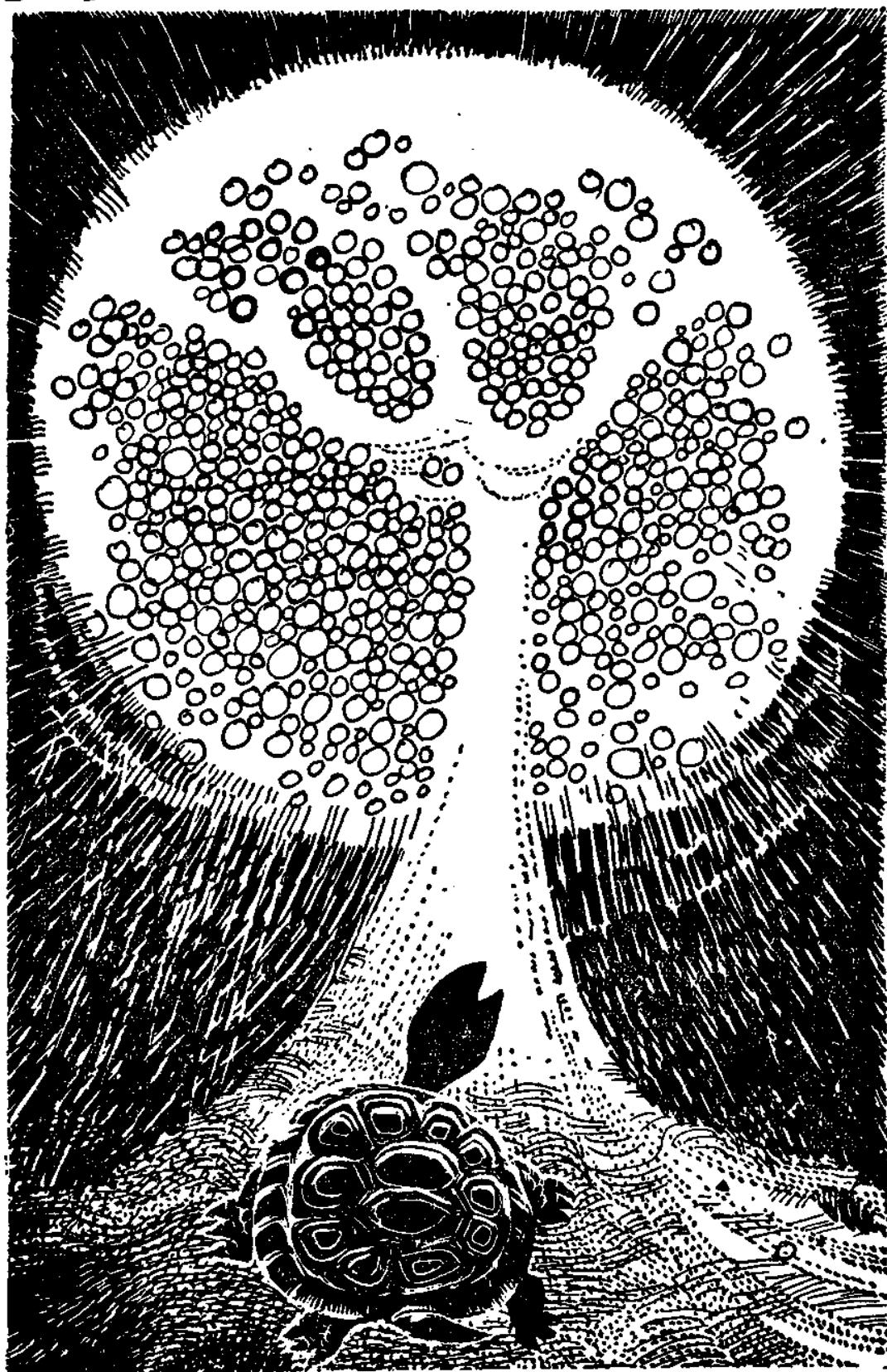
روان کوهستان گفت: «بسیار خوب! پس تو خوب کوش کن، چون من بار دیگر این فام را به کسی نخواهم گفت؛ نام درخت جادو اوانجیلیما است.»

سنگ پشت گفت: «متشرکم» و آنگاه با گامهای کند و سنگین از کوه پایین آمد.

سنگ پشت وقتی از قله کوه پایین می آمد با خود گفت، «او انجیلیما» و چون اند کی پایین تر آمد باز با خود گفت «او انجیلیما!» چون راه سنگلاخ را به پایان رسانید به زمین شن扎 در چمنزاری خشک روی آن را فرا گرفته بود، رسید و بی آنکه دمی در جایی در نگ کند با خود تکرار کرد اوانجیلیما!

وقتی به جنگل و کنار درخت جادو رسید هوا تقریباً تاریک شده بود و از این روی جانوران نخست اورا ندیدند اما سرانجام گوزن اورا دید و فریاد زد: «سنگ پشت، سنگ پشت بر گشته است! خوب بیا

داستانهای افریقا

او انجیلیما

تر دیکتر و بگو بدانم نام درخت جادو چیست؟ »
جانوران دیگر نیز به طرف او دویدند و نام درخت را از او
پرسیدند، اما سنگ پشت بی آنکه جوابی به آنان بدهد با گامهای
سنگین و یکنواخت خود پیش رفت و در بالای درخت ایستاد و به آهستگی
و روشنی بسیار گفت: « او انجیلیما! »

آنگاه میوه هایی آبدار و خوشمزه چون باران از درخت جادو بر
زمین ریخت و جانوران گرسنه چون غارتگران خود را به روی آنها
انداختند و آنقدر از آنها خوردند و خوردند که دیگر توانستند چیزی
بخورند. سنگ پشت هم مقداری از آنها را خورد.

آن شب جانوران پس از هفته های بسیار برای نخستین بار توانستند
باشکم سیر بخوابند.

صبح روز بعد سنگ پشت دوباره در برابر درخت ایستاد و گفت:
« او انجیلیما! » و بار دیگر صد ها میوه رسیده به پای درخت جادو ریخت.
جانوران تا مدتی هر روز در پای درخت جادو جمع می شدند و
از میوه های آن می خوردند. تا اینکه دوباره باران فراوان پارید و
خشکسالی پایان یافت. آنان بقدرتی از سنگ پشت که از گرسنگی و
مرگ نجات شان داده بود سپاسگزار بودند که به جای شیر اورا به
سروری خود بر گزیدند و از آن پس هر گز کندی و سنگینی او را
دیشخند نکردند.

دم شاهزاده خانم فیلان

روزگاری زنی سه پسر داشت که همه اورا بسیار دوست میداشتند
چون زن پیر و فرسوده و ناتوان گشت و مر گش قرده بیک شد، پسرانش
بر آن شدند که وعده چیزی را بوى بدھند که در مدت بیماری دلش با
اندیشیدن به آن خوش باشد.

نخستین پسر گفت: «مادر، میدانی که در قبیله ما همه دوست
دارند در گوری زیباییارند. من قول میدهم که وقتی تو مردی زیباترین
گوری را برای توبسازم که تا کنون کسی مانندش ندیده است!»
پیرزن گفت: «متشکرم، پسرم، از شنیدن وعده‌ای که به من
دادی بسیار خوشحال شدم!»

دومین پسر گفت: «مادر من پس از مرگ تو، زیباترین تابوتی
را که کسی مانندش را تا کنون ندیده است برای تومیسازم. من برای

دمشاهزاده خانم فیلان

ساختن آنها چوب بهترین درخت جنگل را برمیگزینم و آنرا بادست
خود میسازم ! »

پیرزن گفت : « متشرکرم پسرم . چه دلپذیر است که میبینم تو
اینهمه مادر پیرت را پاس میداری ! »

اما پسر کوچک که « کوئیسی » نام داشت نمیدانست چه کاری
برای خوشنود کردن مادر خود می تواند انجام بدهد به نظرش میرسید
که برادرانش کاری باقی نگذاشته اند تا او قول انجام دادنش را بمعادرش
بدهد . ناگهان به یاد آورد که در کودکی شنیده بود که انبهات زین
هدیه ای که کسی می تواند دریافت کند، نوک دمشاهزاده خانم فیلان است .
کوئیسی نمیدانست آنرا کجا میتواند ییدا کند اما بی آنکه
کوچکترین تردیدی بکند بمعادرش گفت : « مادر وقتی توبمیری من
میروم و دم شاهزاده خانم فیلان را ییدا میکنم و می آورم و در قابوت تو
میگذارم ! »

مادر بشادمانی گفت : « چه وعده خوش و شنکفت انگیزی ! متشرکرم
پسرم ! حالا دیگر با خیال راحت میتوانم بمیرم ! »

پس از چند روز پیرزن مرد و پسر بزرگتر به دامنه سنگی کوه
رفت تا گودشایسته برای مادر خود بکند و پسر دوم بجنگل رفت تا
درختی بر گزیند و با آن تابوتی برای مادر خود بسازد ، کوئیسی هم

داستانهای افریقائی

روی پر اهنهاد تا دم شاهزاده خانم فیلان را پیدا کند.
کوئیسی چاقو و نیر و کمانش را بدلست گرفت و طلسم جادویی خود
را بر سر نهاد. این طلسم صورتکی بود که آنرا «جو جو» میگفتند و در
گرفتاریها اورا راهنمائی میکرد و گاه نیز برای او افسونهای جادویی
میخواند.

کوئیسی چند هفته راه رفت و بهر کسی بر خورد از او پرسید که
آیا میداند شاه فیلان در کجا زندگی میکند؟ بعضی از مردمان چیز -
هائی در باره شاهزاده خانم فیلان شنیده بودند لیکن کسی نمیدانست
اورا در کجا میتوان یافت.

کوئیسی از میان جنگلها، از روی رودخانه‌ها از فراز کوهها و
دره‌های سنگلاخ گذشت و درست هنگامی که بدین اندیشه افتاده بود که
هیچ گاه بمقصد تغواهه، رسید بخشش پیدا شد.

شامگاهی او در کنار جنگلی بکلبه دور افتاده‌ای رسید و با این
فکر که آنجا جای مناسبی برای کنداشتن شب است، خود را به کنار
در آن رسانید و فریاد برآورد:

دروود برشما! چه کسی در این خانه دور افتاده زندگی میکند؟
زقی بیز بیز از کلبه بیرون آمد، او جارویی بدلست داشت و
مالکی وحشیزده مینمود.

دم شاهزاده خانم فیلان

پیرزن روی بکوئیسی نمود و پرسید، « کیستی؟ تا امر وزهر گز
بیگانه‌ای بدینجا نیامده است. اینجا برای انسانها جای بسیار خطرناکی
است. اینجا خانه فیلان شاهی است! »

کوئیسی گفت: « پس من بمقصد رسیده‌ام. من یك هفته‌است که
دنبال شاهزاده خانم فیلان می‌گردم. او کجاست؟ »

پیرزن لرز لزان در جواب او گفت: « فیلان برای پیدا کردن
غذا بجنگل رفته‌اند، اما بزودی برای خوابیدن بدینجا بازمی‌گردند.
هرگاه هرچه زودتر از اینجا فرار نکنی فیلان ثرا می‌کشد زیرا هیچ
انسانی حق ندارد در اینجا بماند! »

در این میان صدای کامهایی سنگین و شکستن درختان از دور به
گوش رسید. فیلان بخانه بازمی‌گشتند.

پیرزن فریاد زد: « خیلی دیر شده، خیلی دیر شده، حالا دیگر
تو نمی‌توانی از چنگ آنان بگرینزی؟ برو در این پشته هیزم پنهان شو
تا فیلان بخواب بر وند و چون هوا تاریک شد، آهسته و بی سر و صدا پایین
بیا و فرار کن تا جانت را بر هانی! »

کوئیسی آهسته در گوش پیرزن گفت: « نه نه جان، از تو متشکرم! »
و آنگاه بر بالای پشته بزرگ هیزم که در کنار درخانه انباشته شده
بود رفت.

داستانهای افریقائی

چون گله فیلان خودرا به روی چمنزار دور و بر کلبه انداختند تا شب را در آنجا بخوابند، بزودی فضا را صدای افتادن و تنفسدن و نعره دختر ناسه پر کرد.

دراین اتنا کوئیسی شنید که فیلی می گفت: «پیرزن، پیرزن بوی آدمیزاد بدمعاغم می خورد!»

پیرزن در جواب او گفت: «نه بی گمان اشتباه می کنی تو بوبی عرا شنیده ای چون جز من آدمیزادی در اینجا نیست!»
یکی دو فیل که بوی آدمیزاد بدمعاغمان خورده بود بی تابانه این سو و آنسو چرخیدند و حتی با خر طوم خود به پشتۀ هیزم هم زدند.
کوئیسی نفس در سینه حبس کرد و با ترس ولز منتظر شد تا همه چیز دوباره آرام گشت. فیلان رفتند و خواهیدند.

کوئیسی از میان توده هیزم بیرون خزید و دور و بر خودرا نگاه کرد و دید بیشتر فیلان روی زمین خالی دراز کشیده بخواب رفته اند، اما دسته ای از آنان که فیل فری بزرگ و ماده ای خیلی بزرگ و فیلی جوان بودند، بر صفحه ای بلند از پوشالی فرم بخواب رفته بودند. کوئیسی به طرف این فیلان رفت چه با خود آندیشید که به یقین فیل جوان دختر شاه فیلان باید باشد.

کوئیسی با حرکتی تند و مطمئن نوک موی دم فیل جوان را

دم شاهزاده خانم فیلان

برید، آنگاه بر کشت و خاموش و آرام از آنجا کریخت و راه دور و دراز باز کشت بخانه خویش را درپیش کرفت.

با اینهمه نباید پنداشت که ماجرای کوئیسی پایان پذیرفت.

سپیده دمان چون فیلان از خواب بیدار شدند و چشم دختر شاه

فیلان بهدم خود افتاد فریاد زد:

«ای دادوبیداد من خیال می کردم دیشب خواب دیدم که مردی آمد و نوک دم مرا برید اما حالا می بینم که خواب ندیده ام نوک دم من بریده شده است!»

شاه فیلان گفت: «پس دیشب آدمیزادی دراینجا بوده است. باید ردپای او را پیدا کنیم و به دنبالش رفته بچنگش بیاوریم و بقتلش بر سایم. هر کس دم دختر را بریده باید بمیرد!»

گله فیلان گردآمدند و به رهبری شاه خود ردپای کوئیسی را پیدا کردند و سر درپی او نهادند و نیمه روز خود را بنزدیکی او رسانیدند. کوئیسی صدای پای فیلان را از پشتسر خود شنید و داشت که آنان بی برده اند که او دم دختر شاه را بریده وربوده است. پس بطلسمی که برموی سر خود نهاده بود بانگ زد:

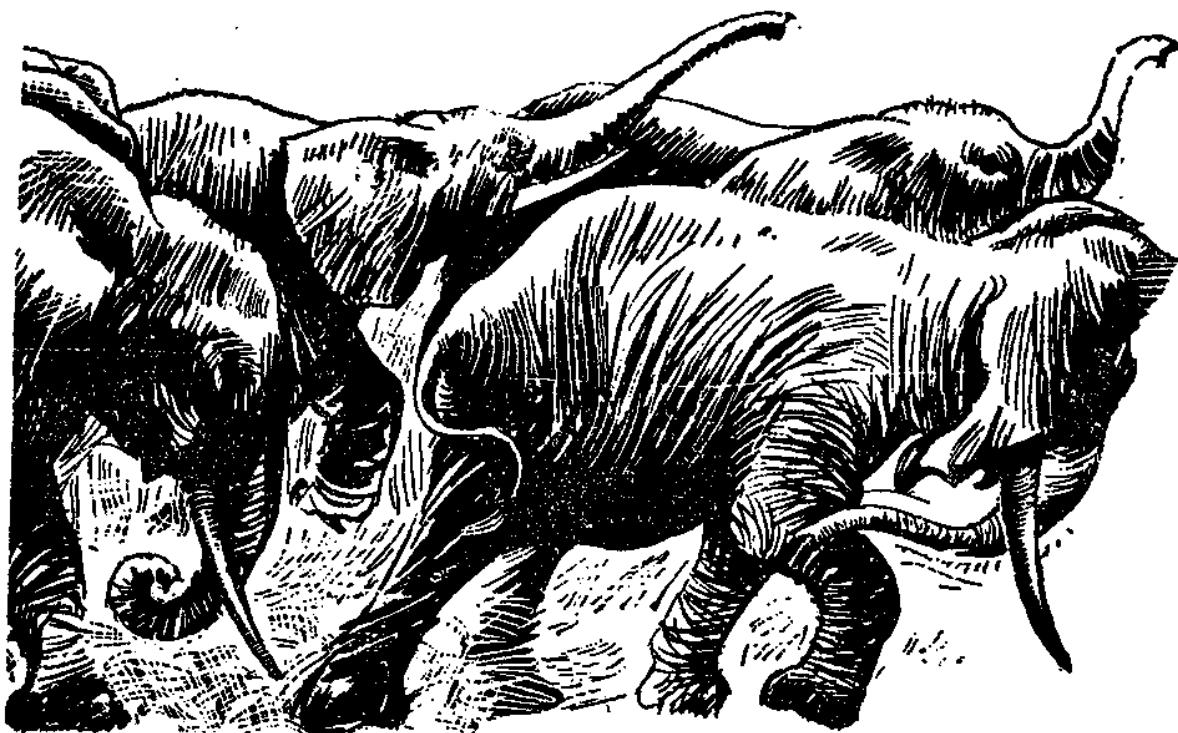
«چه کار کنم؟ چگونه می توانم این فیلان را که می خواهد خود را بمن بر سانند و مرا بکشند از حرکت باز دارم.»

صدای آهسته و روشنی از طلسم شنیده شد که می‌گفت: «شاخه‌ای که زیر پایت افتاده است بردار و از روی شانهات به پشت سرت بینداز!» کوئیسی سفارش طلسم را انجام داد، بهیک دم درجایی که شاخه درخت افتاده بود درختی تنومند پیدا شد. شاخه‌های آن چنان پهن بود که فیلان نتوانستند از کنار آن بگذرند و برگهای آن بويی چنان خوش داشت که نتوانستند در آنجا نایستند واز آنها نخوردند. آنگاه کوئیسی نتوانست از این فرصت استفاده کند و تا مدتی براحتی پیش برود.

اما فیلان بزودی همه برگهای درختان را خوردند و درخت تنومند را دور زدند و دوباره سر در پی کوئیسی نهادند.

دم شاهزاده خانم فیلان

گله فیلان ردپای کوئیسی را دنبال کردند و نیمه روز بزمت
خود را بنزدیکی اورسانیدند

تا کوئیسی دید فیلان دارند باو میور سند بطلسم خود گفت: « چه
کار بکنم ! »

جواب آمد که: « آن چوب ذرت را که زیر پایت افتاده است بردارو
به پشت سرت بینداز ! »

کوئیسی چنین کرد و آنگاه ذرت زاری میان او و فیلان پدید آمد،
فیلان بدیدن آن کشتر از دل انگیز پایشان سست شد و شکار خود را فراموش
کردند ، به شادمانی خرطومهای خود را به صدا درآوردند و شروع به

— ۱۵ استانهای افریقائی —

خوردن ذرت کر دند و اینکار آنان را چنان سرگرم کرد که کوئیسی
توانست از چنگ آنان بگریزد و به سلامت بخانه برسد.

کوئیسی دید که برادرانش کار خود را در باره مادرشان به پایان
رسانیده‌اند، او همدم شاهزاده خانم فیلان را در تابوت زیبایی که در گوری
باشکوه قرار داشت، نهاد.

فیلان بنای چار از دنبال کردن کوئیسی چشم پوشیدند و بازگشتند
چه نیک می‌دانستند که چون او بدھکده خود رسیده است نمی‌توانند
آزار و زیانی با او بر سازند، اما با خود عهد کرده‌اند که سرانجام حساب خود
را با او پاک کنند.

فیلان بسر زمین خود بازگشتند. دختر شاه فیلان نقشه‌هایی برای
نابودی کوئیسی کشید و به فیلان گفت:
این مرد جوان خیال می‌کند تو اونسته است ما را از سر خود باز کند
اما من برای دست یافتن به او از سحر وجادو سود خواهم جست.

آنگاه شاهزاده خانم فیلان به جادو خود را بصورت دختر بسیار
زیبائی در آورد و کدوی قلیانی بزرگی که دورش را با صد آراسته بودند
برداشت و با فیلان بدرود گفت و رو بسوی دھکده کوئیسی نهاد.

دختر شاه فیلان در کنار دروازه دھکده ایستاد و کدوی قلیانی
خود را تکان داد و نوای دلپذیری از آن بیرون آورد و روستاییان را

دم شاهزاده خانم فیلان

صدا زد و به آنان گفت:

من دنبال شوهری برای خودمی کردم، هر مردی که بتواند از
فاصله سیصد پائی تیری برکدوی من بنشاند شوهر من خواهد شد.
مردم از دیدن زیبایی بی‌مانند آن دختر جوان غرق حیرت‌گشتند
وهمه مردان جوان کوشیدند که وی را به زنی بگیرند. هیهات! هیچیک
از آنان توانست تیر خود را از آن فاصله دور برکدوی قلیانی بنشاند.
پس از آنکه آخرین مرد جوان نیز کوشش خود را کرد و کامیاب نشد
یکی از تماشاگران گفت: «پس کوئیسی کجاست؟ او که توانست برودد و دم
دخترشاه فیلان را بیاورد بی‌گمان می‌تواند تیری هم براین کدو قلیانی
بنشاند!»

دختر گوشهای خود را خارا نید و گفت: «بدنبالش بفرستید! چنین
بنظر می‌رسد که او همان مردی است که من دلم می‌خواهد زنش بشوم.»
کوئیسی که در کشتزار خود کارمی کرده‌اگهان گروهی از دوستان
و آشنا یاش را دید که شتابان به تردش آمدند و دستش را گرفتند و دوان
دوان به طرف دهکده‌اش برداشت و در راه قضیه را به او شرح دادند. او با
خود اندیشید که نکند نیرنگی در کار باشد، اما چون چشمش به آن
دختر زیبا افتاد بدگمانی و تردیدش را فراموش کرد. بدقت نشانه گرفت
و نیری رها کرد و تیر درست در وسط کدو قلیانی نشست و فریاد تحسین

داستانهای افريقيائی

و آفرین همه را برانگیخت.

آنگاه جشن ورقص بزرگی برپاشد و دختر زیبایا کوئیسی ازدواج کرد. دوستانش همه براو و بخت خوش رشک می‌بردند اما کوئیسی درته دلش احساس ناراحتی و نگرانی می‌کرد و از اینروی مواطن خود بود.

چون شب شد کوئیسی و آنmod کرد که به خواب رفته است امایدک چشمش نیمه باز بود. ناگهان دیدکه زنش به جلد دختر شاه فیلان درآمد. کوئیسی دریافت که وی می‌خواهد او را بکشد پس بطلسم خود گفت: «نیخاتم بده»

طلسم بی‌درنگ اورا به حصیر سبزی تبدیل کرد و دختر شاه پیلان پنداشت که او از کلبه بیرون رفته است و نتوانست اورا پیدا کند. چون صبح شد فیل دوباره بصورت دختر زیبا درآمد و بوریا به صورت کوئیسی.

زن کوئیسی با تعجب از او پرسید «پس تو همینجا بودی و بصورت حصیری درآمده بودی؟ آه تو این بار بر من چیره شدی، دیگر از این پس آزاری بتو نخواهم رسانید!»

اما کوئیسی دیدکه زنش حصیر را جمع کرد و از کلبه بیرون برد و در آتشی بزرگ آنداخت.

دم شاهزاده خانم فیلان

شب بعد هم کوئیسی بیدار ماند و دید که زنش بیجلد فیل باز کشت و بر او حمله کرد.

کوئیسی به طلس خود گفت: «نجاتم بد» و طلس این بار اورا به صورت سوزن کوچکی درآورد.

زنش همه جا را کشت اما او را پیدا نکرد و بعد صبح شد و در دهکده همه از خواب بیدار شدند و طلس کوئیسی را دوباره به صورت اول خود بر گردانید.

این بار هم زن کوئیسی چنین و آنmod کرد از اینکه می خواسته است او را بکشد متأسف و پشیمان است و گفت که هر گاه او رمز طلس خود را ببگوید قول می دهد که دیگر بعدها کاری بکار او نداشته باشد. او آن روز دختری چنان زیبا و فریبا گشته بود که کوئیسی بمقولش اعتماد کرد و از روی ندادنی و بی خردی طلس خود را که در میان موهای سرش پنهان بود، ناشن داد و آنگاه از خانه بیرون آمد و بکشتزار خود رفت.

دختر زیبا بین غذا بی شکفت انگیز بسرای کوئیسی پرداخت وقتی غذا آماده شد آن را در کاسه چوبی بزرگی ریخت و کاسه را بر سر خود نهاد و آنرا با دقت پسیار بکشتزاری که کوئیسی در آن کار می کرد، بر دوقتی به فردیک او رسید گفت:

داستانهای افریقائی

«بیین برایت غذا آوردہام، بی گمان پس از کاری چنین سنگین
و دشوار بسیار کرسته شده‌ای !»
کوئیسی کارش را رها کرد و آمد در حاشیه کشتزار در کنار زشن
نشست و شروع کرد بخوردن غذا. آنگاه به حیرت گفت: «چه خوشمزه
است ! هیچیک از زنان دهکده نمی‌تواند بخوبی تو غذا بیزد !»
کوئیسی به تشویق زشن بیش از معمول غذا خورد و ته کاسه
را بالا آورد. زن به او گفت:

«بی گمان پس از این‌همه کار سخت و دشوار بسیار خسته شده‌ای،
بیا بیش از آنکه کارت را دوباره شروع کنی سرت را بر زانوی من
بگذار و کمی استراحت کن !»

کوئیسی که در این موقع می‌باشد کاملاً مراقب و بیدار کار خود
باشد چندان شکم خود را انباشته سنگین شده بود و از طرفی هم آفتاب به قدری
گرم شده بود که کیج خواب بود و نمی‌توانست درست فکر بکند. او با
خود گفت: «من بیش از چند دقیقه نمی‌خوابم، اگر کمی بخوابم و خستگی
در کنم می‌توانم بهتر و بیشتر کار کنم» و سر بر زانوی زشن نهاد و
بزودی به خوابی سنگین فروزفت.

ناگهان دختر طلس را از میان موهای سر او بیرون کشید و آنرا
بمیان آتشی انداخت که کوئیسی دموم موقع کار کردن با تر که‌ها و ریشه‌ها

دم شاهزاده خانم فیلان

های خشک درست کرده بود آنگاه بجلد فیل باز کشت.

درست در همان دم که می خواست خود را بر روی کوئیسی پسند از د
و اورا بکشد طلس سوخته فریاد زد:

«بیدارشو! مگر نمی بینی من می سوزم؟»

کوئیسی بیدار شد و به قندی روی پاهای خود ایستاد و با جهشی سریع خود را از نخستین حملهٔ فیل کنار کشید، اما طلس سوخته را ندید و پنداشت که آن هنوز هم در میان مو های سرش است فریاد زد: «چه کنم؟» و بحیرت بسیار دید که جواب از تودهٔ هیزم سوزان که در کنار پایش بود می آید. صدایی ناتوان از طلس مش شنید که می گفت: بازوانت را بلند کن و خیال کن می خواهی پرواز بکنی. کوئیسی بسیار دیر دریافت که طلس مش کاملا در آتش سوخته است و چیزی از آن بر جای نمانده است.

بار دیگر دختر شاه فیلان را دید که با وحمله می کند. پس بازوانت را برآفرشت و آنها را چون بال پر ندهای تکان داد. آنگاه دید که از زمین بلند می شود. او پیرواز آمده بود و بسیار بالاتر از فیل، بالاتر از دشت و درختان می پرید. وقتی سرانجام بخود نگریست دید که شاهین کشته است.

بدین گونه کوئیسی از خشم و کین دختر شاه فیلان رهائی یافت، چه او توانسته بود انتقام خود را از کوئیسی بگیرد و به سر زمین خویش

داستانهای افریقائی

باز کشت. اماحالا دیگر طلس مکوئیسی نابود شده بود و او سیله‌ای نداشت که خود را دوپاره بصورت انسان درآورد و از این رو بقیه عمرش را در جلد شاهین گذرا نید.

هر وقت او آتشی می‌دید پائین می‌آمد و به جستجوی طلس خود می‌پرداخت. بعضی می‌گویند که او هنوز هم دنبال آن می‌گردد و از این روز است که شاهینها همیشه بر بالای دود آتش می‌گردند، آنها می‌خواهند به کوئیسی کمک کنند تا طلس خود را پیدا کند.

(غنا)

هفت دختر حسوند

روزی روزگاری، مرد وزن تک‌دستی صاحب دختری شدند.
دختر چنان زیبا و دلربا بود که زن و شوهر باور نمی‌کردند آنچه می‌
بینند به بیداری است. آنان اورا «آکیم» نام دادند.

آکیم هرچه بزرگتر می‌شد زیباتر می‌گشت و پدر و مادر نادانش
چون می‌دیدند وی بسی زیبا و خوش بین و بالاتر از دیگر همسالان
خویش است، او را از آنان دور نگه می‌داشتند و نمی‌گذاشتند دوست
همبازی برای خود پیدا کند. آن دو به دختر خود ادب آموختند و
پادش دادند که دختری همین وسنگین باشد، لیکن هرگز به آن بیچاره
اجازه نمی‌دادند خود به تنها یی از خانه بیرون بروند و با دیگر کودکان
دهکده بازی کند و بر قصد.

البته دختران دهکده ازوی رفیعیدند و با همدیگر گفتند: «اوه خود
را خیلی برتر و والاتر از آن میدانند که باید و باما بازی کند! چه

داستانهای افریقا

مغور و خود پسند است! مگر زیبایی اش دست خودش بود؟ ما باید برای این غرور و خودخواهی اوراگوشمالی بدھیم!»

اما آکیم سیچاره در خانه گرفتار کار بود و چون پدر و مادرش مردمی تسلک دست و بی‌چیز بودند و خدمتگاری نداشتند او خانه را جارو می‌کرد، غذا می‌پخت، آب از چشمه می‌آورد و هیزم جمع می‌کرد، اما هرگز اجازه نمی‌یافتد که زیاد از خانه دور شود و از این روی جز دهکده خود جایی و چیزی را در دنیا ندیده بود.

روزی، صبح زود آکیم کوزه آب بر سر نهاده در جاده باریکی که به چشمه می‌رفت می‌خرامید. هفت دختر همسال او که دسته جمعی راه می‌رفتند به او بربور دند و ایستادند تابا او صحبت کنند. یکی از آنان بالبخندی تمسخر آمیز گفت:

— روزخوش، آکیم! هفته دیگر ما مجلس رقصی خواهیم داشت، تو هم می‌آیی با ما به آنجا برویم؟

آکیم در جواب آنان گفت: «اگر پدر و مادرم اجازه بدهند دلم می‌خواهد بیایم، اما آنان هر روز سرمرا به کارگرم می‌کنند و شب هم به هیچ روی نمی‌گذارند از خانه بیرون بروم!»

آکیم کاملاً راست می‌گفت اما دختران از اینکه وی دعوتشان را نپذیرفت سخت ازو رنجیدند و بر آن شدند که حسابشان را با وی پاک کنند.

هفت دختر حسود

در اوآخر سال ، در دهکده‌ای ، چند فرسنگ دورتر ، مجلس
رقص بزرگی برپا شد و پدر و مادر آکیم هم تصمیم گرفتند به آنجا بروند
اما به دخترشان کفتند که در خانه بمانند و چند کاردشوار بر عهده اش
نهادند که تاباز گشت آنان انجام بدهد. او می‌بایست همه خمره‌های آب
را پر کند ، دیوارهای خانه را ماسنگ بساید و برق ییندازد، کف افق
را جارو کند و بشوید و بعد هم گیاهان هرزه‌ای را که دور و برخانه روییده
بودند بکند و دور ببریزد.

پدر و مادر آکیم روی به راه نهادند و اورا نومید و آزرده دل در
برا بر آنهمه کار تنها گذاشتند. اما هفت دختر دهکده که از آنچه
گذشته بود خبردار شده بودند ، فرصت را برای آزار آکیم مناسب
یافتند ، زیرا بر زیبایی او سخت رشک می‌بردند.

آنان به خانه آکیم آمدند و به صدای بلند نامهربانی پدر و مادر
اورا نکوهش کردند و قول دادند که بهوی در انجام دادن کارهایی که
بر عهده اش نهاده شده است کمک کنند تا او نیز بتواند با آنان به مجلس
رقص برود. آکیم هم به حیرت افتاد هم بسیار شادمان شد و بزودی همه
کارهایش را با کمک هفت دختر به پایان رسانید.

دختران به وی گفتند : « راه بیفت برویم ، حالا دیگر دلیلی
ندارد که در خانه بمانی . لباسهای نوخود را پوش و بیا باهم به مجلس
رقص برویم ! »

داستانهای افریقایی

آکیم جامه‌زنده و پاره‌ای را که بر تن داشت به آنان نشان داد و گفت: « من جز این لباس ندارم، اما اگر شما می‌خواهید بروید و لباسهای نو خود را بپوشید من در اینجا منتظر تان می‌مانم! »

اند کی بعد دختران بادلی شاد روی به راه نهادند و شتاب کردند که هر چه زودتر به مجلس رقص برسند. آکیم هم که تا آن روز هر گز از خانه خود چندان دورتر نرفته بود، از دیدن هر منظره تازه‌ای به حیرت می‌افتد.

دختران چنین و آنmod می‌کردند که به او علاقمند شده‌اند و در

هفت دختر حسود

راه با او به مهر بانی گفتگو می کردند، اما بزودی به رودی رسیدند که پلی روی آن بود و آنجا جایی بود که آنان دامی برای آکیم زیبا نهاده بودند.

آنها صدای ننمۀ بلندی را از درختی شنیدند

در آن بخش همه بجز آکیم می دانستند که در قعر رودخانه روح دیوی نیرومند به سر می برد، او هر کسی را یکبار می گذاشت از روی پل بگزدید و چیزی هم ازاو نمی گرفت، اما انتظار داشت که در بازگشت باستهای پر خوراک بر گردند و آنها را به او بدهند. اگر کسی خوراکی نمی آورد به او بدهد روح رودخانه او را بد زیر آب می کشد و وادار می کرد که برای او کار کند. بی گمان آکیم پیش از آن نه رودخانه را دیده بود و نه داستان روح رودخانه را شنیده بود، از این رو بی خیال و بی آنکه بداند در بازگشت چه انتظاری از او خواهد داشت، از رودخانه

داستانهای افريقيایي

گذشت.

هنگامی که همه دختران از رودخانه گذشتند شنیدند که مرغی که در آن نزدیکیها بر درختی نشسته بود نعمه‌ای بلند سرداد. مرغ که در تختین نگاه شیفتۀ زیبایی آکیم شده بود، چند دقیقه در وصف زیبایی دختر جوان نعمه سرایی کرد.

به شنیدن این آواز کینه هفت دختر به آکیم فزو نظر گشت، لیکن به راه خود ادامه دادند و چیزی نگفتند. آکیم هم که مرغ زیبائیش را آنمه ستوده بود، خاموش ماند و سر به زیر انداخت و پیش رفت.

آن رفتند و رفتند تا صدای طبلها را از دور شنیدند و دریافتند که به پایان راه خود نزدیک شده‌اند. چون هشت دختر بمیدان بازار که مجلس رقص در آنجا برپا شده بود رسیدند، با آنکه هفت دختر جامه‌های زیبا و پرشکوه بر تن داشتند و آکیم جز پارچه‌ای ژنه بر خود نیچیده بود، مردان جوان به نگاه اول شیفتۀ او شدند و توجهی به دیگر دختران ننمودند. بدین‌گونه دختران خشمگینتر شدند و در تصمیمی که برای آزار او گرفته بودند راسختر گشتد.

مردم همه شب را آواز خواندند و پایکوبی کردند. هفت دختر دیگر نیز مردان جوانی پیدا کردند و رقصیدند، اما جوانان بیشتر دور آکیم زیبا گردی آمدند و به تحسین و اعجاب برآومی نگریستند.

هفت دختر حسود

آکیم یکی دو بار از دور پدر و مادر خود را دید اما بر آن کوشید که خود را از دیده آنان پنهان دارد، اما سر انجام چون روز شد و هوا روشن گشت آنان او را دیدند و سخت خشمگین شدند، اما آکیم به آنان گفت:

«من همه کارهایی را که بر عهدام نهاده بودید انجام دادم. هفت تزن از دختران که با من دوست شده‌اند، به تزدم آمدند و کمک کردند که کارهایم را تمام بکنم و با هم بد مجلس رقص بیاییم. شما رابخدا از من خسبانی نشوید!»

پدر و مادر آکیم در جواب او گفتند: «توباید هر چه زودتر به خانه برگردی!» اما آکیم به آنان گفت که دارند غذا می‌آورند و اجازه خواست که مقداری از آن غذایها بخورد تا توانایی برگشتن به خانه اش را داشته باشد. پدر و مادرهم دلشان به او سوخت و اجازه دادند غذایی بخورد و بعد به خانه برگردد.

آکیم با هفت دختر که خود را دوستان وی می‌نامیدند به خوردن «فو، فو^۱» و ماهی نشت اما نه خود متوجه شد که آنان مقداری خوراک بر می‌دارند و در زیر جامه‌های خود پنهان می‌کنند تا در بازگشت به روح رودخانه هدیه کنند و نه دختران درباره هدیه‌های که روح رودخانه در بازگشت از آنان انتظار داشت سخنی باوی گفتند.

۱ - Foo-foo نوعی غذای افریقایی شبیه بز باش است

داستانهای افريقيابی

آن باهم بسوی خانه بازگشتند، لیکن در بازگشت بسیار آهسته قر و آرامتر از روز پیش کام بر می داشتند چه آنهمه رقصیدن و پایکوبی خسته شان کرده بود. آنان با لذت و خوشی بسیار از جشن و مهمانی شب پیش که آنهمه به آنان خوش گذشته بود یاد می کردند. سرانجام به کنار رود رسیدند و آکیم با تعجب بسیار دید که هر یک از دوستانش مقداری غذا به روح رود پیشکش می کند و یکمرتبه دریافت که قضیه از چه قرار است چه او در این باره از پدر و مادرش به هنگام صحبت کردن رهگذرانی که به دهکده آنان می آمدند چیزهایی شنیده بود و می دانست که روح هائی در آنجا هستند که چنین پیشکشیها بی می خواهند، از این روی بهاتصال به یاران همراه خود گفت:

- کمی از خوراکی که با خود آورده اید بمن بدھید!

لیکن هفت دختر به او خندیدند و خواهشش را بر نیاوردند و خود را به آب زدند و به سلامت به آن سوی رودخانه رسانیدند.

آکیم بیچاره نمی دانست چه کار بکند، اما سرانجام بدین امید که شاید روح رود اوران بیند شتابان خود را به آب زد امادریغ! روح نیرومند رود اورا به زیر آب کشید و از دیده ها پنهانش کرد.

هفت دختر از شادی سر آزپا نمی شناختند و باهم می گفتند: «کارش تمام شد! از این پس دیگر نخواهیم شنید که آکیم خیلی زیباتر از هاست!»

هفت دختر حسود

آنان پرنده کوچکی را که روز پیش در وصف زیبایی آکیم
نغمه‌ای سرداده بود، ندیدند. پرنده اندوهگین و غمزده بر درختی در
آن نزدیکی نشسته بود. همه این وقایع را می‌دید اما این بار آوازی
بر نیاورد.

چون چند ساعت بعد پدر و مادر آکیم به خانه رسیدند دختر خود را
در آنجا نیافتنند. هفت دختر چنین وانمود کردند که از ناپدید شدن
آکیم سخت به حیرت افتاده‌اند و همه قسم خوردنده‌که او را تادم در
خانه‌اش همراهی کرده‌اند. پدر آکیم آن روز برای پیدا کردن آکیم
همه‌جای دهکده و نزدیکیهای جنگل را گشت و جستجو کرد اما خبری
از ونیافت.

در آن شب پدر و مادر آکیم بادلی در دمند در بیرون خانه نشستند
سر بر زانوی غم نهاده بودند که ناگهان صدای بهم خوردن بالهای پرنده‌ای
را که بر بام خانه‌شان نشست، شنیدند. چشم به بالادوختند و در درون شناوری
ماه پرنده کوچکی را دیدند که با صدایی لرزان به آنان گفت: «من
می‌توانم بگویم دختر تان کجاست، او را روح بزرگ رو داسیم کرده
است!» آنگاه آنچه بر آکیم گذشته بود به آنان حکایت کرد و گفت
که دختران سنگدلی و بی‌مهری کردند و هیچیک حاضر نشد مقداری از
غذاهایی را که با خود آورده بود به وی بدهد تا او نیز هدیه‌ای به روح
رو دهد و اجازه عبور بگیرد.

داستانهای افریقا

پدر آکیم سر به زیر انداخت و بدین فکر افتاد که برای فرو -
نشافدن خشم روح رود چه باید بکند. روز بعد صبح زودا و زشن بازنبیلی
پراز تخم مرغ و یک قواره پارچه و یک بز از خانه بیرون رفتند. اینها
هدیه هایی بود که روح رود معمولا در برابر آزادی اسیران خود
می خواست.

پدر به بانگ بلند گفت: «روح رود، من برای بازیافتن دختر
خود هدیه هایی برای تو آورده‌ام» آنگاه تخم مرغها و پارچه و بز را
در آب انداخت. لحظه‌ای چند با اشتباق و نگرانی بسیار به انتظار استاد.
آکیم از آب بیرون آمد. روح رود او را بیرون انداخته بود. پدرش
او را در میان بازوan خود فشد و مادرش در آغوش کشید و به مهر باقی
بوسه‌ای بر رویش زد. آن دو از اینکه دختر خود را صحیح و سالم باز
یافته بودند غرق شادمانی بودند، پس هرسه باهم به خانه خود آهسته و
آرام باز گشتند. آکیم در خانه پنهان شد تا کسی او را نبیند زیرا
پدرش می خواست هفت دختر را به سزای سنگدلی و ستمکاری خود
بر ساند.

روز بعد پدر آکیم در دهکده به راه افتاد و جار زد که شب مجلس
رقضی در خانه خود برگزار می کند و از همه حتی غریبه ها دعوت کرد که
در آن جشن شرکت کنند.

بیشتر ده نشینان سخت در شکفت افتادند که چگونه ممکن است

هفت دختر حسود

پدری که مدت درازی نیست دخترش را ازدست داده است مهمانی بدهد و مجلس رقص و پایکوبی بزپا دارد! اما چون شب شد و ماه برآمد مردم دسته دسته بهسوی خانه او به راه افتادند. طبالان آهنگهای شاد می‌نواختند و بوی غذاهایی که بر سفره چینه شده بود فضارا پر کرده بود. دهخدا و دیگر ریش سفیدان دهکده نیز آمده بودند. لیکن هیچ کس نمی‌دانست که آکیم در پشت در خانه پنهان شده است و منتظر فرمان پدر خویش است ..

هفت دختر حسود جرأت نکردند در آن مهمانی شرکت نجوييند چه همه ساکنان دهکده به مهمانی رفته بودند. آنان باهم اما بادلی نگران پیش آمدند و به دشواری به پدر آکیم که به آنان خوش آمد می‌گفت نگاه کردند. مهمانان چند ساعت رقصیدند و خوردند و نوشیدند. فاگهان طبالان به اشاره پدر آکیم دست از نواختن طبل کشیدند. مهمانان به حیرت افتادند. پدر آکیم در آستانه در خانه ایستاد و به مردمانی که در آنجا جمع شده بودند گفت:

«تزدیکتر بیایید، می‌خواهم چیزی نشاتان بدهم.» او دید که هفت دختر در کنار در حیاط این پا و آن پا می‌کنند، پس روی به آنان نمود و اشاره کرد که تزدیکتر بیایند و باز فریاد کشید: «تزدیکتر بیایید و به من گوش کنید!». هفت دختر با قیافهای وحشت زده به میان جمعیت آمدند. پدر آکیم در خانه را بست و فریاد زد: «دختر

داستانهای افریقایی

سیا بیرون و به مهمانان بگو که در رودخانه چه بر سرت آمد؟» هنگامی که آکیم به حیاط خانه آمد و مهتاب بر چهره زیبای او تایید هفت دختر به نومیدی نالیدند. آکیم به ساکنان دهکده شرح داد که دختران حسود چگونه او را به چنگ روح رود انداختند و چطور پرنده‌ای کوچک به ترد پدرش آمد و اورا از سرگشت وی آگاه ساخت و پدرش نجاتش داد.

در این موقع دهخدا از جای برخاست و دختران را که زار زار می‌گریستند به باد نکوهش و سرزنش گرفت و به پدر و مادرشان دستور داد که آنان را به خانه خود برگردانند تا یک ماه درخانه را به رویشان بینندند تا سزا ای کار بدی را که کرده بودند بیینند. آنگاه روی به پدر آکیم نمود و گفت:

— من تاکنون دختری به زیبایی دختر تو ندیده‌ام!

آنگاه دختر را از پدرش خواستگاری کرد.

دیری نگذشت که آن دو با هم عروسی کردند و آکیم به خانه بزرگ دهکده رفت و زندگی خوش و خرمی در آنجا آغاز کرد و پسران و دختران بسیاری برای او آورد.

(فیجزیهٔ شرقی)

عنکبوت جبله گر

زندگی عنکبوت بسختی می‌گذشت. او اندوخته‌ای نداشت، اما در این فکر بود که چگونه می‌تواند بی‌آنکه رنجی بر خود هموار کند گنجی بست آورد. سرانجام راهی بنظرش رسید و تزدگربه وحشی رفت و گفت:

ده هزار صد بمن وام بده! دوشنبه ساعت ده بخانه‌ام بیاناقرضم را بدهم!

گربه وحشی گفت: «بسیار خوب! اگر مطمئنی که می‌توانی قرض خود را بدھی من روز دوشنبه سر ساعت ده بخانه‌ات می‌آیم».

عنکبوت صد فرا را گرفت و بر دو آنها را زیر کف خانه خود پنهان کرد. آنگاه بدنبال سگ رفت و به او گفت:

لطف کن ده هزار صد بمن وام بده، من روز دوشنبه ساعت ده و

داستانهای افریقائی

پنج دقیقه قرضم را به تو ادا میکنم.

سگ دهزار صدف به عنکبوت داد و گفت روز دوشنبه سر ساعت ده
و پنج دقیقه برای گرفتن طلب خود بخانه عنکبوت خواهد رفت.

عنکبوت این صدفها را هم گرفت و به خانه خود برد و آنها را هم
در کنار صدفهای اولی پنهان کرد.

پس از آن عنکبوت لبخندی شیطانی زدو نزد کفتار رفت و ازاو
هم دهزار صدف وام گرفت و قول داد که آنها را ساعت ده وده دقیقه روز
دوشنبه بوی پس بدهد. آنگاه بنزد پلنگ رفت و دههزار صدف هم ازاو
وام گرفت و گفت ساعت ده وربع برای گرفتن طلب خود بخانه او بیاید.
عنکبوت بار دیگر برآمده افتاد و این بار بیش شیر رفت و دههزار صدف
هم ازاو وام گرفت و قول داد که ساعت ده و بیست دقیقه روز دوشنبه وامش
را بپردازد.

عنکبوت که از گفتگوهای آنروز خسته شده بود در حالیکه
در دل بخود آفرین میگفت که چنان نقشه زیر کانهای کشیده و آنرا انجام
داده بود، به بستر رفت تا بیایسد.

روز دوشنبه فرار سید و عنکبوت در خانه خود با انتظار طلبکارانش
نشست. درست سر ساعت ده گربه وحشی در خانه اورا زد و او وارد شد
عنکبوت چند دقیقه‌ای با او خوش وبش کرد. از آب و هوای وازگرانی غذا

عنکبوت حیله‌گر

در بازار روز سخن گفت چندایکه حوصله گربه وحشی سرآمد و بخشم به او گفت: «خوب، حالا درباره صدفهایی که به تو فرض دادم صحبت بکنیم، تو بمن قول داده بودی که امروز وامت را پیردازی اما من چیزی دراینجا نمیبینم!»

از بخت خوش عنکبوت درایندم سگ بدرخانه او آمد و آنرا زد.

عنکبوت به گربه وحشی گفت: «من پارس سگی را ازبیرون میشنوم، زود برو زیر این لاوک چوبی پنهان شو تا او برود!»

گربه شتابان خود را پنهان کرد و عنکبوت درخانه را بر روی سگ باز کرد.

سگ پارسی کرد و گفت: «جناب عنکبوت ده هزار صد فداری که وامت را پیردازی من برای گرفتن آن باینجا آمده‌ام!»

عنکبوت به زاری گفت: «دریغ! من حالا پولی ندارم که قرض را پیردازم، تنها یک گربه وحشی دارم که زیر آن لاوک نهاده‌ام، اگر دلت بخواهد میتوانی اورا بجای صد فهایت بگیری و بخوری!»

سگ بیدنگ بطرف لاوک چوبی پرید و آنرا برداشت و به گربه وحشی که ازترس میلر زید حمله کرد و او را درید و سرگرم خوردنش شد.

هنوز سگ از خوردن گربه فراغت نیافته بود که در را بستخنی زدند. عنکبوت فریاد زد: «من زوزه کفتاری را از پشت در می‌شنوم،

داستانهای افریقائی

زود برو زیر این لاوک تا تر انبیند !
سگ زیر لگن پنهان شد و عنکبوت در را بروی کفتار گشود. کفتار
گفت زود باش طلب من بده !

عنکبوت در جواب او گفت: « افسوس من بیچاره هیچ ندارم اما سگ
فربهی دارم که زیر آن لگن پنهان کرده ام، اگر بخواهی میتوانی اورا
در بر این وامی که بمن داده ای بگیری و بخوری ! »

کفتار لاوک را از روی سگ برداشت و به روی او پرید و پاره پاره اش
کرد و حریصانه سرگرم خوردنش شد. ناگهان درخانه را زدند. عنکبوت
به کفتار گفت:

زود برو زیر این پاتیل چوبی پنهان بشو که من صدای پلنگی
را پشت درمیشنوم، اگر در نگ بکنی کارت زار میشود.
کفتار خود را زیر پاتیل پنهان کرد و پلنگ به خانه وارد شد و
دندان قروچه ای از روی فاخته شدی کرد و ده هزار صد خود را از
عنکبوت خواست.

عنکبوت گفت: « افسوس که پولی ندارم و آنقدر بد بخت و عاجزم
که نمیتوانم پول بdest بیاورم و قرضم را بدهم، اما زیر آن پاتیل کفتاری
دارم که طعمه خوبی برای توست، حاضری اورا به جای طلبت از من
قبول کنی ! »

عنکبوت حیله‌گر

پلنگ کفتار را دید و سرگرم خوردنش شد. چون پنج دقیقه گذشت شیر در رازد. عنکبوت هر چه کرد پلنگ حاضر نشد پنهان بشود زیرا او از شیر نمی‌ترسید. او غرسی کرد و به شیر گفت: «دورشو تامن این کفتار را بخورم!»

شیر دندان قروچه‌ای رفت و گفت: «هر گز! تو باید او را با من تقسیم کنی و گرنه راحتت نمی‌گذارم!»

آنگاه دو جانور در نده بجان هم افتادند. چنان می‌غیریدند و به روی یکدیگر می‌پریبدند و چنگ و دندان بهم مینمودند که عنکبوت از ترس جان بگوشة دیواری خزید و با منتظر ایستاد. آنگاه پاتیل پراز

در این میان شیر و پلنگ هنوز هم با هم می‌جنگیدند

داستانهای افریقائی

روغنی برداشت و روی آتش نمی‌شود که روشن کرده بود نهاد تا روغن به جوش آمد.

در این میان شیر و پلنگ همچنان با هم می‌جنگیدند چه آن دو در ر دیف یکدیگر بودند و هم زور و هیچیک نمی‌گذاشت دیگری بر او چیره شود. آنان چندان چرخیدند و بالا و پایین رفتند که خسته و ناتوان شدند و در کناری افتادند.

آنگاه عنکبوت حیله گرفتار شد و روغن را برداشت و روی آن دو حیوان بیچاره ریخت و هردو را کشت.

بدینگونه عنکبوت از این مبارزه پیروز بیرون آمد و با خیال راحت نشست پای خود را مالش داد و از اینکه پنج ده هزار صد در کف اتفاق خود پنهان ساخته بود غرق لذت شد و با این فکر که برای شام فردا چه آماده کند، بخواب رفت.

(نیجریه شمالی)

کوئچ و باهیتی

روزگاری پسر بچه‌ای آفریقائی به نام «کوئچ» با مادر خود در دهکده کوچکی که در کنار رو دخانه قرار داشت زندگی می‌کرد. از سالها پیش، تا آنجا که کوئچ به یاد داشت پسر کی خدمتکار نیز به نام «باهیتی» درخانه آنان بسر می‌برد.

در آن روزگاران مردم برای فراهم آوردن خوراک خود می‌بایست کار بسیار بکنند و رفع فراوان بینند اما مادر کوئچ بیاری و همکاری پسر و خدمتکار خود از کشتزار خود خوراک کافی برای سه نفر بدست می‌آورد و گاه نیز که محصول بیش از مصرف خانواده می‌شد آنرا می‌برد و در بازار می‌فروخت و با پولی که بدینگونه بکف می‌آورد می‌توانست برای پسر بسیار محبوب خود جامه‌ها و زیورهایی بخرد.

کوئچ روی هم رفته پسر ک خوبی بود اما بدینگرانه مادرش او را

داستانهای افریقائی

لوس بار آورده بود. روزی که هوا ابری بود و صدای رعد از آنسوی جنگل بگوش می‌رسید، مادر کوئچ دریافت که کدوی کافی برای پختن شام نجیده است او کوئچ را که در بیرون کلبه بر زمین نشسته بود و چوبی را برای نهادن در کمان می‌ترانشید، صدا کرد و گفت:

پسرم، بدو به کشتزار مان در کنار رودخانه و دو یا سه کدو بچین و برایم بیاور! من برای شاممان کدوی کافی نجیده‌ام.

کوئچ به تندی جواب داد: «من خیلی کار دارم، رفتن به کشتزار و چیدن کدو کار زنان است، چرا کدو به قدر کافی از جایی که کدو چیدی بخانه نیاوردی؟»

مادر نه تنها او را بخاطر درشتی و ناقرهایی سرزنش نکرد بلکه به وی گفت: «تومی دانی که من در باران نمیتوانم بیرون بروم. همه خانواده من باید در موقع باریدن باران در خانه بمانند و گرفته مینمیرند هر کسی در قبیله نوعی «تابو» دارد و تابوی من باaran است.

کوئچ بگستاخی در جواب او گفت: «منی دانم، اما رگباری که از آن سوی جنگل صدایش بما میرسد زودتر از یک ساعت دیگر باینجا نمیرسد، تو وقت و فرست کافی داری که بکشتزار خود بروی و پیش از شروع بازان برگردی.»

مادر بحیرت فریاد زد: «آه، من جرأت نمیکنم. تومیتوانی

کوئچ و باهیتی

بروی چون باران ترا نمی‌کشد، تو تنها باید دقت بکنی که پا روی
کنده یا تنہ درخت بر زمین افتاده‌ای نگذاری و من در راه کشتزار کنده
و تنہ درختی ندیده‌ام، من مطمئنم که صحیح و سالم از آنجا برخواهی
گشت!»

اما کوئچ از رفتن خودداری کرد و آنگاه مادر آهی کشید و گفت:
«بسیار خوب، من همین کدوها را که در خانه داریم می‌پزم و شام مختص‌ری
خواهیم داشت!»

باهیتی که گفتگوی کوئچ و مادرش را از پشت کلبه می‌شنید، گفت:
«من می‌روم، من تابو ندارم و بقدرتی گرسنه‌ام که نمی‌توانم به شام
مختص‌ری قناعت کنم.»

پس باهیتی بطرف کشتزار دوید و به زودی چند کدوی بزرگ
برای مادر کوئچ آورد. مادرهم تقدوتند پوست آنها را کند و تویشان
را خالی کرد و آنرا برای شامشان پخت
پس از چندی همین قضیه تکرار شد. مادر کوئچ می‌خواست برای
شامشان لو بیا بیزد ولی دید که لو بیا باندازه سه نفر در خانه ندارد. پس
روی بکوئچ کرد و گفت:

امشب ابرهای تیره‌ای زوی آسمان را پوشانیده‌اند، کوئچ
می‌توانی بشکستزار بروی ویک کاسه لو بیا برایم بیاوری؟ من امروز به

داستانهای افریقائی

اندازه کافی لویا بخانه نیاورده‌ام.

کوئچ با ترس وئی پاسخ داد: «نه، نمیتوانم، خسته‌ام. من ساعت‌ها در جنگل دبال شکار دویده‌ام و حالا باید درازبکشم و خستگی در کنم به جای من باهیتی را با آنجا بفرست! هر چه باشد او خدمتکار ماست! پس مادر کوئچ باهیتی را صدا کرد اما در دهکده چند تن از جوانان به نوای طبل میرقصیدند و صدای آنان نمی‌گذاشت باهیتی صدای مادر کوئچ را بشنود.

مادر کوئچ دوباره فریاد زد: «باهیتی، باهیتی! کوئچ نمیخواهد برود لویا بیاورد، آیا تو می‌روی لویا برای من بیاورد؟»
بانگ طبلها بلندتر و بلندتر شده و آسمان تیره و تار گشت، اما باز هم کوئچ تبل همچنان از رفتن بکشتر از خودداری می‌کرد. سرانجام مادر کوئچ بالا پوشی بر سر خود انداخت و نگاهی هراسان بظوفانی که نزدیک می‌شد کرد و با همه نیروی خود در جاده سنگلاхи که به روی خانه و کشتر از منتهی می‌شد بنای دویدن نهاد.

هنوز راه دوری نرفته بود که باران باریدن گرفت. باهیتی از میدان رقص بخانه باز گشت و کوئچ را دید که روی بوریای کلبه نشسته است. دوپسر در انتظار باز گشت مادر کوئچ نشستند، باران بر بام پوشالی می‌کوфт و برق در بیرون خانه میدرخشد. باهیتی با دلی امیدوار

کوئچ و باهیتی

گفت :

شاید مادرت به زیر یکی از درختان بزرگ پناه بیورد در این صورت
نخواهد مرد .

کوئچ که سخت نگران شده بود گفت : « البته ، حتماً اینکار را
میکند او زن بزرگ و عاقلی است و تا صدای باران را بشنود خود را به
پناهگاهی میرساند تا باران بر سرش فریزد » .

آن شب تا صبح باران آمد و چون خورد شید برآمد هنوز مادر
کوئچ بخانه باز نگشته بود . دو پسر برای پیدا کردن وی برآه افتادند
و او را در کنار کشتزار باقلاً مرده یافتند .

کوئچ فریاد زد : « دریغ و درد که من حالا نه پدر دارم و نه مادر
چه پسر احمقی بودم که خواهش مادرم را انجام ندادم » .

کوئچ عموبی داشت که در دهکده دیگری ، تزدیک دهکده آنان
زندگی میکرد و چون هنوز او و باهیتی به سن وسالی ترسیده بودند
که زن بگیرند و خانواده‌ای تشکیل بدهند ، برآن شدند که نزد
عموی خود روید و از او بخواهند که اجازه دهد در خانه او زندگی
کنند . آنان امیدوار بودند که زنان عمویشان از ایشان پرستاری کند
و برایشان غذا بیزد .

فردای آنروز ، صبح زود کوئچ همه جامه‌های زیبایی را که

داستانهای افریقائی

مادرش برای او خریده بود جمع کرد و در بقچه‌ای نهاد و به باهیتی داد که با خود بیاورد. آنگاه بهترین جامه دست‌باف خود را پوشید و خل خالهایش را پیاهاش انداخت و مهره‌های زینتی اش را زیب پیکر خویش ساخت و دمپائی‌های گلدوزی شده‌اش را پیا کرد. او امیدوار بود که تأثیر خوشایندی در عموی خود داشته باشد.

با هیتی از دیدن کوئی زیبا و خوش برو بالا سخت بر شک افتاد. او از خدمتکار بودن، خاصه خدمتکاری را زشت بودن خسته شده بود. تنها جامه‌ای که داشت دو تکه ژنده بود که دور کمرش بسته می‌شدند.

دو پسر در جاده‌ای که از میان جنگل می‌گذشت برآه افتادند. هم چنان‌که راه میرفتند کوئی به باهیتی گفت. «فراموش ممکن که من نباید پا روی کنده درخت یا درختی که بر زمین افتاده است، بگذارم. هر گاه در سر راه خود به چنین درختی برخوردیم تو باید مرا کول کنی تا کارها بخوشی تمام بشود».

با هیتی در گذشته بارها این کار را انجام داده بود زیرا او که خدمتکار بود یکی از وظایفش این بود که کوئی را کمک کند تا از ثابوی خود دوری گزیند، لیکن چنان بهار بباب خود رشک می‌برد که اندیشه‌ای شیطانی برای آزار او برسش زد.

پس از لختی ناگهان کوئی استاد و درخت کوچکی را که در سر

داد کشید مرا از روی گنده درخت رد کن

داستانهای افریقائی

راهشان افتاده پود نشان داد و گفت. «مرا از روی آن ردکن!»
باهیتی گفت: «هر گاه پابند عاج خود را بهمن ندهی، این کار را
نمی‌کنم!» و کوئچ هرچه اعتراض کرد باهیتی فرم نشد.

کوئچ به ناچار پابند از پای خود گشود و به باهیتی داد و باهیتی
لبخندی زد و آن را به پای خود بست و او را از روی کنده درخت ردکرد.
بزودی آنان به کنده درخت دیگری رسیدند که در سر راهشان
افتاده بود. این بار نیز کوئچ از باهیتی خواست که او را بردارد و از روی
کنده درخت عبور دهد، اما خدمتکار گفت:

نه، تا سرپائی‌های گلدوزی شده خود را بهمن ندهی این کار را
نمی‌کنم! من همیشه در آرزو و حسرت یک جفت آن سوخته‌ام و فکر
می‌کنم تنها از این راه میتوانم آنها را بدست بیاورم.

کوئچ خواهش والتماس کرد و کوشید که باهیتی را فرم کند ولی
باهیتی فرم نشد و سرانجام صاحب یک جفت کفش گردید و کوئچ را کول
کرد و از روی تنه درخت گذشت. کوئچ بسیار خلق تنگ شده بود اما
باهیتی بسیار خوشحال بود و زیر لب میخندید که نقشه‌اش انجام گرفته
است. آنان بار دیگر به کوشش قاریکی از جنگل رسیدند و در سر راه
خود به تنه درخت بزرگی رسیدند. باهیتی گفت:

«خوب، اگر میخواهی بی آنکه تابوی خود را بشکنی از روی تنه

کوئچ و باهیتی

آن درخت بگذری ، من حاضر ممکن نم اما تنها بدین شرط که همه زیورهای خود را بمن بدهی !

مادر کوئچ زیباترین کمر بند و روسربی را که بطرزی بسیار جالب با صد ها مهره رنگی زیبا آراسته شده بودند برای او خریده بود و کوئچ آن را همیشه از همه زیورهایی که بعمر خود دیده بود ، زیباتر می یافت اما حالا چکار می توانست بگند. مادرش در نتیجه شکستن تابوی خود و بی اعتمایی به آن مرد بود و او نیز اگر باهیتی کمکش نمی کرد می مرد. کوئچ با یک دنیا غم و درد زیورهای خود را به باهیتی داد و باهیتی پیش از آنکه کوئچ را به آن سوی تن درخت بیرد ، آنها را به خود بست .

کوئچ با خود گفت : « باشد ، من هنوز جامه آمی و بقچه لباسهایم را دارم ! » اما چون در سر راه خود به تن درخت که در کنار یکدیگر بر زمین افتاده بودند ، رسیدند ، دل کوئچ سخت به تبوتاب افتاد. باهیتی روی باونمود و گفت :

می دانی چه باید بگنی قاعن ترا از روی این درختها بگذارم ؟
باید جامه زیبای آمی رنگی را که بر تن داری درآوری و بدهی و جامه
رنده و پاره مرا بر تن بگنی !
کوئچ آهسته و آرام جامه زیبای خود را از تن بدرآورد و به باهیتی

داستانهای افریقائی

داد و جامهٔ زندهٔ باهیتی را بتن کرد. حال‌دیگر خدمتکار همه‌چیزداشت، از اینروی بقیهٔ لباسهای کوئیج را هم برداشت که روی سرش بنشد و با خود برد سپس گفت:

حالا من ارباب توأم و تو خدمتکاری! نام تو باهیتی است و نام من
کوئیج!

کوئیج بیچاره نمیدانست چه کند. سرانجام به حاشیه جنگل رسیدند و در پایین، در دره‌ای سبز و خرم چشم‌شان بدھکده‌ای افتاد که عمومی کوئیج در آن زندگی میکرد.

کوئیج با خود گفت: «شاید عمومی من را در این جامهٔ زنده و پاره هم بازشناسد زیرا باهیتی با اینکه جامهٔ زیبایی را بر تن کرده است بسیار رشت است!» اما عمومی کوئیج سال‌ها بود که او را ندیده بود و چون آندو به دھکده رسیدند باهیتی بطرف عمومی کوئیج دوید و بصدای بلند آنچه را که بر سر هادر کوئیج آمده بود برایش نقل کرد و از او خواست که به آندو اجازه بدهد درخانه او زندگی کنند.

عمومی کوئیج دستور داد حصیر زیبایی آوردند و روی زمین پهنه کردند و باهیتی روی آن نشست و سرگرم خود را خوراکیهای خوشمزه‌ای شد که زن عموهای کوئیج برای او میآوردند. در اینجا او اولین فرمان خود را بکوئیج داد که دورتر از او روی زمین بنشیند! کوئیج میباشد

کوئچ و باهیتی

بدانتظار بنشیند. تاباهیتی خوب بخورد و سیر بشود و آنگاه با پس مانده غذای او شکم خود را سیر کند.

چندبار کوئچ کوشید که بعموی خود بگوید کوئچ حقیقی است، نه آنکه خود را کوئچ می خواند اما هر بار باهیتی فریاد می زد و بمیزبان خود می گفت خدمتگار بدی دارد و باید نگذارد دمی بیکار بماند تا گستاخی و پر رویی را از حد بگذراند.

کوئچ شب را در کلبه کوچک و ناپاکی که سرماز بام سوراخ سوراخ آن بدرون می آمد سر کرد و روی زمین خاکی خواهد اما باهیتی را به کلبه مهمانان بر دند و حصیر کلفتی دادند که روی آن بخوابد و لحاف گرمی که به رویش بکشد وزاحت بخوابد.

بامداد فردا عموی کوئچ با و دستور داد که به شالیزار برو و پرندگان را از آنجا دور کند باهیتی با لبخندی شیطانی اور اکه دور می شد نگاه می کرد. او با خود می اندیشید که هر گاه کوئچ در سر راه خود به کنده درختی بر خورد کند عمرش به آخر خواهد رسید.

اما بخت با کوئچ یار بود و او بی آنکه در راه خود بچیزی بر خورد به شالیزار عمویش رسید و در کنار شالیزار ایستاد و دستها یش را بهم می کوفت و نکانشان میداد و پرنده گانی را که بر فراز شالیزار پرواز می کردند و می خواستند چلتلوک سبز بر نج را نک بزند و بخوردند فراری

داستانهای افریقائی

می‌داد. کاری خسته کننده و دشوار بود و کوئچ که ناشتاپی نخورد بود سرانجام بزیر درختی رفت و بر زمین نشست و آهی کشید و بلند بلند گفت:

«همه‌اش گناه خودم است، چرا کذاشم هادرم در هوای بارانی بیرون برو و باران بخورد. چه فرزند بدی بودم من! این سزای کاردبی است که من کرده‌ام. باهیتی در خانه عمومی من چون برادرزاده او زندگی می‌کند و من ناچارم بجای او نوکری بکنم.»

کوئچ دوباره آه کشید و به شاخه‌هایی که بر بالای سر او تکان می‌خوردند نگاه کرد. دو پرنده خاکستری رنگ بر شاخه‌ای نشسته بودند و با یکدیگر گفتگو می‌کردند.

مرغ درشت‌تر گفت: «کوئچ ما روح پدر و مادر تو هستیم. آیا راست است که باهیتی خود را بنام برادرزاده به عمومیت جازده است و ترا بنام خدمتکار؟

کوئچ جواب داد: «آره همینطور است! من نمیدانم چه بکنم؟ مرغ دیگر گفت: «اما ما بتو کمک می‌کنیم. من مادر تو هستم و گستاخیها و تندخویی‌هایت را بیبخشم!»

سپس یکی از بالهایش را تکان داد و دوپابند عاج بر زمین افتاد.

او به کوئچ گفت:

کوئچ و باهیتی

اینها را بردار و به پاهای خود بیند !

کوئچ آنها را برداشت و دید که بسیار زیباتر از پابندهایی هستند
که باهیتی از او گرفته بود. آنگاه مرغ بال دیگرش را تکان داد و
کمر بندی آراسته به مهره‌های زیبا و روسربی زیبایی در کنار خود یافت.

مرغ بزرگتر نیز یکی از بالهایش را تکان داد و گفت :

اینهم جامه‌ای برای تو !

وجامه پشمی زیبایی روی سر کوئچ افتاد. کوئچ جامه را بتن کرد
و کمر بند را روی آن و روسربی را بسرش بست.

پرنده بزرگتر گفت: «حالا بیشتر به پسر من شباهت پیدا کردی!»
و بال دیگرش را تکان داد و یک جفت کفش گلدوزی شده زیبا بر زمین
افتاد.

کوئچ از شادی و خوشحالی خنده دید و آنها را به پا کرد و چشم به دو
پرنده دوخت و سپاس شان گفت. آنان بال زدند و آرام آرام پایین آمدند
و در کنار کوئچ بر زمین نشستند. مادر بکوئچ گفت: «به نظرم گرسنه هستی»
و آنگاه دو بال خود را بهم زد ناگاه دیگری پراز گوشت و برنج در
برا بر آنان پیدا شد و مادر گفت: «از این غذا بخور! ماهم با تو از این
غذا میخوریم!»

پسر بدینگونه سیر از آن غذا خورد. دو پرنده نیز بر لبه دیگ

داستانهای افریقائی

نشستند و با منقار ظریف خود چند برق برداشتند و خوردند.

پس از خوردن غذا پدر بالهای خود را بهم زد و به کوئی گفت:
به نظرم بسیار خسته می‌آیی، این کوزه کوچک پر از روغن را
بگیر و پس از شستشو در آب پاک رودخانه، روغن را بتنم بمال. من
دوست ندارم پسرم پوستی چون پوست بر دگان یا خدمتکاران داشته
باشد.

کوئی از آن دو تشكیر بسیار کرد و آنگاه دو پرنده به پرواز
در آمدند و در پس شاخ و برگ درختان ناپدید شدند.

پسر بوی رودخانه دوید جامه‌های نو ولطیف خود را از تن
در آورد و خود را در آب رودخانه شست و چون با قمی پاک از آب بیرون
آمد روغن را به قوش مالید و دوباره جامه‌های زیبایش را بر تن کرد و
آنگاه لحظه‌ای بر جای ایستاد چه نمیدانست چه کار باید بکند.

اندکی پیش از این ماجراها عمومی کوئی شکایتهای باهیتی را در
باره تبلی خدمتکارش شنید و بدون آنکه حرفی باوبزندشتاوان از
دهکده بیرون آمد و به سوی شالیزار رفت. او با خودمی گفت: «بهتر
است بروم بیینم خدمتکار کوئی پرنده‌گان را از شالیزار دور می‌کند یا به
خواب رفته است!»

البته وقتی عمومی کوئی به شالیزار رسید کوئی را در آنجانیافت.
او برای شستشوی خود به لب رود رفته بود. او با خود گفت: «خوب،

کوئچ و باهیتی

به نظرم این خدمتکار تنبیل رفته است شنابکند! » و بسوی رودخانه دُرید و درست در آن دم که کوئچ هاش برد بود که چکار بکند به لب رود رسید.

عموی کوئچ او را نشناخت چه نمیتوانست باور کند که او همان پسری است که ساعتی پیش به شالیزار آمده بود. نگاهی بجامه زیبای پسر انداخت و گفت:

سلام بر تو ای جوان غریب! من دنبال خدمتکارم میگردم،
آیا شما او را در این طرفها ندیدید؟

کوئچ فریاد زد: «عموجان، من برادرزاده شما کوئچ هستم! » و پیش از آنکه عموم حرفی بزند همه چیز را از لحظه‌ای که مادرش مرده بود تا لحظه‌ای که عمویش بکنار رودخانه آمد، به او شرح داد.

مرد به چهره او خیره شد و گفت: «آری، حالا میبینم که تو شباht بسیار به پدرت داری. آه، من کور بودم، چه مرد احمقی بودم که دروغهای باهیتی را باور کرم. بیا باهم برویم به دهکده تا حق او را کف دستش بگذاریم. »

کوئچ و عمویش بدنه کده برگشتند و باهیتی را دیدند که در کلبه مهمنان نشسته بود و سرگرم خوردن غذاهای لذیذ بود.

تا چشم باهیتی به کوئچ افتاد که جامدای باشکوه بر قن داشت و با

داستانهای افریقائی

زیورهای زیبا خود را آداسته بود به طرف حیاط گریخت، اما عمومی کوئیج که تیز پاتر از او بود سر در پی او نهاد و گفت.

زودباش جامه های برادرزاده ام را ازتنت در آر!

با هیتی به آرامی جامه های زیبا را از تن خود در آورد و جامه ژنده و پاره خود را بر تن کرد.

عمومی کوئیج گفت: «پیش از آنکه سگها یم را بدنبالت بیندازم از اینجا دور شو!»

با هیتی دوپای داشت دوپای دیگر هم قرض کرد پا گذاشت به فرار و دیگر به آنجا باز نگشت. کوئیج چون فرزند خانواده در آنجا ماند و بزرگ شد و پس از مدتی زن گرفت و خود صاحب خانه و خانواده ای شد (قانزانیا)

خیار های ججادو

روزگاری مرد جوانی بود به نام «وانج^۱». در دهکده‌ای که او زندگی می‌کرد زنان جوان بسیاری بودند، اما هیچیک از آنان حاضر نبود زن او بشود زیرا می‌گفتند او مردی است نحیف و ناتوان وزشت. همه مردان هم سن و سال او زن داشتند و حتی بعضی از آنان طبق دسم و سنت محلی چند زن داشتند و زنانشان خوراکیهای خوشمزه برای آنان می‌پختند و از این روی هیچ جای حیث و تعجب نبود که وانج روز بروز لاغرتر و ناتوانتر می‌گشت. اما وانج اگرچه سیمای زیبا نداشت دلی سیار مهر بان داشت.

روزی جوانان دهکده خواستند که برای برگزاری مسابقه کشتی به بیشه بروند. پس با مدداد به طرف میحوطه بازی که مسافتی دور از دهکده بود به راه افتادند. وانج هم با آنان همراه شد. همه آن

داستانهای افریقایی

روز صبح را مردان دهکده با یکدیگر کشتی گرفتند و هر یک کوشید که توانایی و استادی خود را ثابت کند و مقام فهرمانی دهکده را بدست آورد.

خورشید در آسمان بالا و بالاتر آمد و نسیم خنک فرو افتاد و هوا چندان گرم شد که مردان دیگر نتوانستند با هم دیگر کشتی بگیرند و هر یک به سایه درختان بلند افاقتیا پناه برداشت. یکی از مردان جوان که طبلی کوچک با خود آورده بود، شروع به نواختن آن کرد و بدین گونه پیامی برای زن خویش در دهکده فرستاد.

چون آن زن صدای طبل را شنید دیگر زنان را نیز فرا خواهند و به آنان گفت: «شوهران ما به استراحت نشته‌اند و غذا می‌خواهند. بیایید باهم به بیشه برویم و آنان را پیدا کنیم!»

زنان جوان شتابان کاسه‌های چوبی خود را پرازسیب زمینی سرخ کرده و گوشت پخته بزرگواری کردند و از دهکده بیرون رفتهند تا شوهران خود را پیدا کنند.

چون زنان به قزد شوهران خود آمدند، آنان که سخت گرسنه شده بودند، به طرف غذا هجوم برداشتند و هیچیک توجهی به وانچ که زنی نداشت تا غذایی برایش ببرد، نکرد.

وانچ آهی کشید و گفت: «دریغ! حال که من کسی را ندارم غذایی برایم تهیه کنم باید خودم بروم و چیزی برای خوددن پیدا کنم!»

خیارهای جادو

دو نزدیکی بیشه رودخانه‌ای بود، و انج آهسته و آرام به سوی رود رفت. امیدوار بود که در آنجا ماهیی به چنگ آورد و آن را در کنار رودخانه در روی آتش کباب کند و بخورد. او طناب و قلاب‌ماهی گیری خود را به کمرش بسته با خود آورده بود. چون به لب رود رسید آن را با نیرویی هرچه بیشتر دور از ساحل به رودخانه انداخت.

دیری فکدشت که احساس کرد طناب به شدت کشیده می‌شود. شادمان شد و با خود گفت: « بی گمان ماهی بزرگی به دام افتاده است » او هرچه بیشتر کوشش و تacula کرد پاشنه‌های کفشه بیشتر در خاک فرو رفتند، خود را به عقب انداخت تا برای کشیدن طناب از سنگینی قله خود نیز سود بجوید اما از کوشش خود سودی نبرد و نتوانست ماهی را از آب بیرون بکشد. با خود گفت: « آه، من نمی‌گذارم این ماهی از دستم در برود ! » و طناب را باشدت بیشتری کشید. ترق ! طناب در دست او پاره شد و انج قطعه چوبی را که به دست داشت رها کرد و به خشم بسیار گفت: « خوب، قلاب‌ماهی‌گیریم از دستم رفت، بهترین قلابی که تا به حال ساخته بودم، اما من نمی‌گذارم ماهی بزرگ آن را از دست من بر باید . »

انج شتابان خود را به رود انداخت و در میان آب چشمانش را همچنان باز نگاه داشت. حالا پیش خود حدس بزندید که وقتی چشم او به تماسح بزرگ قهوه‌ای رنگی افتاد که در کف رودخانه دراز کشیده

- داستانهای افریقا بی

بود و دوستانه به او لبخندی زد ، تاچه حد در شگفت افتاد .

وانج ازاو پرسید : « تو قلاب ماهیگیری مرا بلعیدی؟ »

تمساح گفت : « نه ، من خیلی پیرتر و زیرکتر از آنم که در قلاب ماهیگیری تو گیری بیقتم . اما آن را دیدم که در آن طرف شناور بود ، اگر عجله کنی ممکن است آن را پیدا کنی ! »

وانج به طرفی که تمساح نشان داده بود نگاه کرد و گذرگاهی سنگی دید که در دو طرفش خزه های سبز تیره روییده بودند . از تمساح سپاسگزاری کرد و به آن طرف رفت و بسیار متعجب شد که به راحتی در آب نفس می کشد .

ماهیان ظریف زرین و سیمین روی شانه هایش در میان ماهیان سرخ درشت شنا می کردند ، اما چنین هی نمود که هیچیک از آنان ازاو نمی ترسید . ماران آبی بی آزار در میان پاهای او وول می خوردند و او هی کوشید که پا روی خرچنگهای کوچک سبز رنگی که در میان سنگها زندگی می کردند ، نگذارد .

ناگهان به خانه کوچک خاکستری رنگی رسید که با تخته سنگ ساخته شده بود و خزه های زیبایی در اطراف مدخل خانه بالا و پایین می رفتد :

وانج با خود گفت : « خوب ، می روم و از صاحب خانه می پرسم که آیا قلاب ماهیگیری مرا دیده است یانه ؟ » و به کنار در رفت و فریاد

خیارهای جادو

زد :

سلام !

در پاسخ صدایی برخاست که: «علیک السلام!» و بعد پیرزن خمیده
پشتی از در بیرون آمد و گفت: «ای مرد تو در قلمرو آب چه می کنی؟»
وانج در پاسخ وی گفت: «در ساحل رود ایستاده بودم و می خواستم
ماهی بگیرم. قلاب ماهی گیری محبوبم از دستم در رفت و در آب افتاد
و من برای پیدا کردن آن بدینجا آمده‌ام!»

پیرزن گفت: «تو به خاطر قلاب ماهی گیری کوچکی اینهمه
رج و زحمت به خود میدهی؟ مگر خیلی تنگ است و بی چیزی؟»
وانج گفت: «آری، من تنگ است و بی چیز و همیشه با آن قلاب
ماهی گیری ماهی میگرفتم و می خوردم و حالا به همین سبب دلم نمیخواهد
آن را از دست بدهم!»

پیرزن گفت: «آه فهمیدم؟ آنگاه اسفنجی از میان انبوه اسفنجهای
که در آستانه در خانه اش انباشته شده بودند، کند و به وانج داد و به
درشتی گفت: «پشت مرا بخاران!»

البته وانج از این حرف سخت به حیرت افتاد اما چون مردی
مهربان بود پیرزن را ریشخند نکرد و پشت او را با اسفنج خاراند!
سر انجام روی به وی نمود و گفت:
- خوب، فکر می کنم پشت تو حالا پاک شد چون مثل ماه می-

داستانهای افریقا

در خشد!

پیرزن در جواب او گفت: «پس، هنوز پاک پاک نشده است، کمی
بیشتر اسفنج بکش!»

وانج دوباره پشت پیرزن را با اسفنج مالید تا سرانجام دستهایش
درد گرفتند، آنگاه به پیرزن گفت:

- فکر می کنم پشت تان پاک شده است چون مثل خوزشید
می در خشد!

پیرزن گفت: «جوان، متشرکرم! من به پاداش مهر با نی تویکی از
آرزوهایت را برآورده می کنم. بزرگترین آرزویت چیست؟»
وانج در جواب وی گفت: «دلم زن می خواهد اما تصور نمی کنم
شما بتوانید این آرزو را برآورید!»

پیرزن که به خانه اش برگشت گفت: «آه، من می توانم این کار
را بکنم» و پس از لحظه‌ای از آنجا بیرون آمد. او در دستهای چروکیده
خود چهار خیار نازک داشت. او به وانج گفت:

- این خیارها را بگیر و به خانه ات برگرد. چون به کنار رو دخانه
رسیدی آنها را بشکن، هر یک از آنها زنی زیبا خواهد شد. اما فراموش
مکن که آنها را در کنار رو دخانه بشکنی، زیرا زنان بمحض بیرون
آمدن از خیار از تو آب می خواهند و اگر تو توانی آبی به آنان بدھی
همگی ناگهان فاپدید می شوند.

خیارهای جادو

این خیارها را بردار و به خانهات برو

داستانهای افريقيایي

وانج حرفهای پیروز نرا باور نکرد، اما چون جوان با ادبی بود او را ریشخند نکرد، خیارها را برداشت و به پیروز نگفت! « متشکرم مادر! از مهر بانی شما که این هدیه‌های عجیب را به من دادید سپاسگزارم سفارشتان را هم درباره خیارها فراموش نخواهم کرد. »

آنگاه پشت به خانه سنگی کرد از همان راهی که آمده بود بازگشت. با خود آن دشید که هر گز قلاب ماهی گیریش را پیدا نخواهد کرد و تصمیم گرفت که در خشکی به جای ماهی شکم خود را با خیار سیر کند.

در سر راه خود باز هم تمساح را دید که در بستر رود خوابیده بود پیش از بالا آمدن با او خدا حافظی کرد و سپس رو به بالا شنا کرد و چون به روی آب رسید بار دیگر هوای نازه به سینه خود فروبرد.

خودشید در آسمان می درخشید و هوا هنوز گرم بود. وانج آن دشید که از لب رود دور شد و برای آسودن بر سایه درختی پناه برد. چهار خیار را که در دستمالی پیچیده بود پیرون آورد و آنها را چند بار در دستهای خود این رو و آن رو کرد. از شدت گرسنگی خیاری را به دهان خود برد و خواست آن را گاز بزند که ناگهان سفارش پیروز ن به یادش افتاد با خود گفت: « پیروز درباره این خیارها چیزی به من گفت، شاید اینها بر استی خیارهای سحر آمیز باشند. بهتر است به سفارش او عمل بکنم! » آنگاه یکی از خبارهارا به دو نیم کرد. ناگهان دختری زیبا

خیارهای جادو

از میان آن بیرون جست و در برابر او ایستاد و وانج که سخت به حیرت افتاده بود به وی خیره شد. دختر گفت:

- آب، به من آب بده:

وانج از جای بر جست و چون خر گوشی به طرف رودخانه دوید و کاسه شکسته‌ای در آنجا پیدا کرد و آن را آب کرد اما دریغ که بسیار دیر شده بود زیرا چون به جای خود باز گشت نشانی از دختر نیافت. او ناپدید شده بود. وانج فریادی از دل برآورد و گفت: « چقدر احمق بودم من! پیرزن گفته بود خیارهارا در کنار آب بشکنم اما به سفارش او عمل نکردم و در نتیجه آن دختر زیبارا از دست دادم. اما باشد، شاید خیارهای دیگر هم جادویی باشند.

آنگاه به طرف درختی که برای آسودن در سایه‌اش نشسته بود رفت و خیارها را بادقت بسیار به دست گرفت و به لب رود باز گشت و با خود گفت: « یک بار دیگر امتحان می‌کنم، بینم چه می‌شود! » وانج کاسه چوبی شکسته را از آب رودخانه پر کرد و آن را به دقت در کنار سنگی نهاد و در حالی که از هیجان می‌لرزید، کوچکترین خیار را برید. ناگهان دختر زیباری را دید که در کنارش ایستاده است و می‌گوید:

- آب، آب به من بده!

وانج بی‌درنگ کاسه آب را به دست وی داد. این بار دختر ک

داستانهای افريقيابي

ناپدید نگشت و روی به وانج نمود و لبخند شيرينى به رويش زد .
وانج تصور می کرد که خواب می بیند زيرا هیچ باور نمی کرد که آنچه
می بیند به يداری باشد . آنگاه سومين خيار را هم قاچ کرد و باز دختر
زيبا يي دربرابر ظاهر شد و آب خواست . وانج که از شادی و هيجان
زبانش بمن آمده بود به او هم آب داد . از توی چهارمين خيار هم دختر
زيبا يي بيرون پر يد و آب خواست .

وانج دمی چند مات و مبهوت اистاد و به روی دختران زيبا خيره
شد . دختران نيز به شادی به او نگاه می کردند و چنین می نمودند که
وانج را زشت نمی پندارند . دختران همچنان دربرابر او ايستاده بودند
سر انجام وانج تکانی به خود داد و اطمینان يافت که خواب نمی بینند و
ميداراست . پس روی به دختران نمود و گفت :

— راه بيقييد تامن شمارا به دهکده و خانه خود بيرم !
وقتی آنان به دهکده رسيدند هوا تاريک تاريک شده بود ، وانج
شتايان هرسد دختر را به كله خود بردا ، ازاين روی کسی آنان راندید .
بامداد فردا نيز جوانان دهکده برای ادامه مسابقه کشتي به بيشه
رفتند . چون زنان دهکده برای شوهران خود غذا آوردند ، کسی اعتنایي
به وانج نکرد . وانج هم رفت و دور از آنان در کناري نشست .

ناگهان وانج همه مه حيرت همراهانش را شنيد و چون سر
بر گردانيد و رو بروی خود را نگاه کرد ، ديد که سه زن زيبايش به —

خیارهای جادو

سوی او می‌آیند و هر یک چیزی بر سر نهاده است. زنان با لطف بسیار به جایی که وانج نشسته بود، آمدند، اولی کاسه آبگوشت در بر ابرش نهاد، دومی کاسه‌ای پر از گوشت و سومی کوزه‌ای آب گوارا آنگاه هرسه در کناری ایستادند تا وانج شروع به خوردن کند.

دیگر جوانان سخت در شکفت افتادند. دست از خوردن غذای خود کشیدند و به طرف وانج دویدند و اورا سؤال پیچ کردند که:
- این زنان زیبا را از کجا آورده‌ای؟ چطور تو که جوانی بیش نیستی مثل سرور قبیله صاحب سه زن شده‌ای؟ ما پیش از این این زنان زیبا را ندیده بودیم. زنان ما در بر اینها بسیار زشت دیده می‌شوند.

وانج گفت: «بنشینید تا برایتان بگویم!» و آنگاه به آنان شرح داد که چگونه در نتیجه گم کردن قلاب ماهیگیری خود بدین خوشبختی رسیده است.

آنگاه مردان جوان باهم به گفتگو پرداختند و گفتند برای پیدا کردن دختران زیبا آنان هم بهزیر آب می‌روند. پس شتابان به دهکده دویدند و قلابهای ماهیگیری خود را برداشتند و با نگ بر زنان خود زدند که: «بروید گم شوید! بروید به خانه پدرتان! ما دیگر شما را نمی‌خواهیم. همه شما بسیار زشتید!»

زنان بیچاره که در واقع هیچ هم زشت نبودند ناله کنان به

داستانهای افريقيایي

دهکده‌های خود باز گشتند و مردان جوان که سخت به هیجان آمده بودند به لب رود ، به جایی که وانچ قلاب ماهیگیری خود را گم کرده بود رفته‌اند .

آن قلاب ماهیگیری خود را در آب انداختند و بی آنکه دمی در نگ کنند به آب پریدند و به طرف تمساح عجیب شناکردن و به گذرگاه کوچک رفته‌اند .

آن چنان شتابی داشتند که متوجه ماهیان ظریف زیبا بی که در میان خزه‌ها این سو و آن سومی رفته‌اند نشدند و ماران آبی و خرچنگهای کوچک را درس راه خود ندبندند و پا به رویشان نهادند .

سرانجام به خانه کوچک سنگی رسیدند و فریاد زدند : « پیرزن ! پیرزن زود بیا بیرون و چند زن زیبا به ما بده و گرفته می آییم و کتکت می زنیم ! »

پیرزن با گامهای لرزان از درخانه‌اش بیرون آمد و اسفنجی به آن داد و گفت : « اول پشت هرا اسفنج بکشید ! » اما مردان جوان او را ریشند کردن و بنای غر و لند نهادند و خواهش وی را نپذیرفتند و گفته‌اند « چرا باید پشت ترا بشوییم ، تا کتک حسابی از دست ما نخوردہ‌ای زود برو چند خیار جادو برای ما بیاور ! »

پیرزن به آرامی به خانه خویش برگشت و با سبدی از نی که پراز خیار بود باز گشت .

خیارهای جادو

جوانان پیرزن را دوره کر دند و کوشیدند که خیارها را از سبد او
بر بایند اما پیر زن گفت:
— دست نگه دارید!

و آنگاه خود به هر یک از آنان هفت خیار داد:
مردان جوان با خود گفتند: «ها! برای هر یک از ما هفت خیار
رسید. ما خوب شنیم. پیرزن به وانچ تنها سه خیار داده بود!»
آنگاه بی آنکه دمی در نگه داشتند و پیرزن را سپاس بگزارند،
پشت به وی کردند و در جاده به عقب دویدند و بزودی خود را به ساحل
رود رسانیدند.

یکی از آنان گفت: «فراموش نکنید که باید در کنار رودخانه
بمانیم، چه در این صورت وقتی زنان زیبا آب از ما بخواهند می توانیم
بی درنگ آشناشان بدھیم!»

و خود یکی از خیارهارا شتابان قاچ کرد. ناگهان زنی بسیار زشت
در برابر پیدا شد. مرد جوان به نومیدی فرمادی از دل بر آورد زیرا
زن بسیار درازتر از او بود. چون مردان دیگر نیز خیارهای خود را قاچ
کردند زشت ترین زنان جهان را در برابر خود یافتند. آنان دیوانه و از
خیارهای خود را یکی پس از دیگری بریدند تا مگر سرانجام زن زیبایی
پیدا کنند اما هر زنی که پیدا می شد زشت تر از دیگری بود چندانکه
جوانان سرانجام خود را در میان گروهی از زنان دراز و باریک و بد خو

داستانهای افریقا

که هیچ هم از اینکه در کنار آنان هستند خشنود نمی نمودند، یافتند.
زنی که زشت تر و بزرگتر از همه بود فریاد زد: «شما مارا زشت
می نامید!» آنگاه همه زنان با سر و صدای بسیار خود را به روی مردان
انداختند و همه آنان را به بادکنک گرفتند.

سر انجام جوانان که از درد می نالیدند به دهکده و خانه‌های خود
دویدند و در خانه‌هایشان را به روی زنان خشمگین بستند و زنان همچنانکه
ناگهان پیدا شده بودند ناگهان هم ناپدید گشتند.

چون دوباره همه چیز آرام شد، مردان از خانه بیرون آمدند و
به یکدیگر گفتند که سخت گرسنه‌اند. امادیگر زنانشان در خانه نبودند
تا غذایی برایشان بپزند زیرا همه آنان به خانه پدرشان رفته بودند.

بعضی از مردان به تزد زنانشان رفته و کوشیدند که آنان را راضی
کنند که از کار زشت آنان چشم پوشند و آنها را بیخشنند، لیکن از
کوشش خود سودی نبردند. زنان گفتند که رفتار بد آنان دلشان را
شکسته است و پدر و مادرشان دیگر نمی گذارند آنان به خانه شوهرانی
چنین نامه‌بان و سنگدل بازگردند.

حالا دیگر نوبت وانج رسیده بود که مردان دهکده را تمسخر و
تحقیر کند. زیرا او اکنون مهمترین مرد دعکده شده بود. سه زن
مهر باش از او پرستاری می کردند و برایش غذاهای خوشمزه می پختند
و در نتیجه او به زودی چاق شد و مرد خوش بر و بالایی گشت.

خیارهای جادو

دیگر مردان دهکده ناچار شدند برای پیدا کردن زنان تازه
مدتی دراز بگردند و راهی دراز بروند. و چون زنان تازه‌ای پیدا کردند،
با آنان به مهر بانی رفتار نمودند و هر گز به آنان نگفتند که زشنند.

(رودزیما)

هرومن روان تندر

روز کاری، بسی پیش از روز گارما، زنی بود که شوهرش بادیگر
جنگاوران قبیله بجنگ رفته بسود و او در کلبه کوچکی که از دیگر
کلبه ها بسیار دور بود زندگی میکرد.

زن آرزوی بسیار داشت که شوهرش هرچه زودتر بخانه برگردد
چون کسی را نداشت که در کارها یا ورش باشد و او ناچار بود که هم در
کشتزار و جنگل کار بکند و هم در خانه و از این رو بسیار خسته شده
بود.

بامدادی چون چشم از خواب گشود خود را سخت خسته و بیمار
یافت و نتوانست از رختخواب بیرون بیاید. روز بیان دسید و او
نتوانست به کشتزار برود و یک وجب در آنجا و چین بکند و علفهای هرزه
را از ریشه بیرون بکشد. آهی کشید و گفت: «آه، دیروز چنان

عروس روان تندر

سرگرم و جین کردن بودم که یادم رفت مقداری هیزم بخانه بیاورد،
حالاهم حالم آنقدر بد و خراب است که نمی توانم از خانه بیرون بروم
و برای پختن غذای خود هیزم جمع کنم.

زن هدتی دربستر خود افتاد و ندانست چه بکند. خیلی دلس
می خواست که شوهرش به خانه برمیگشت و کمکش میکرد.

حالا دیگر از سرما به لرزه افتاده بود و چون میدانست که تنها
آتش میتواند حال او را بهبود بخشد فریاد برآورد که: آه چه کنم؟
کاش کسی را داشتم که برایم هیزم میآورد و آتش روشن می کرد. هر
کس بود برایم مهم نبود، حتی اگر روان تندرهم باشد، قدمش روی
چشمم، بیاید که خوش آمده است!

زن بدرستی نمی دانست چه می گوید، چه، مردمان در روی
زمین از روان تندر سخت میترسند. روان تندر در آسمان بسرمیرد و
تندرهای طوفان زا برمیانگیزد، لیکن زن چنان تنها بود که فکر
نمیکرد چه میگوید.

زن که دربستر خود افتاده بود به آسمان آبی که از پس روزنه-
های در کوچک کلبه اش دیده میشد، چشم دوخت و دید که آسمان تیره
وقار گشته است. باد بوزش دز آمد، نخست بادی نرم و آرام بود، لیکن
بعد تندر و تندر شد و طوفان هولنا کی گشت.

داستانهای افریقائی

زن پتویش را تنگتر به تن یخکرده خود پیچید و گفت: «خیلی عجیب است! حالا که فصل باران نیست اما بنظر میرسد که هم اکنون طوفان سهمگینی بر خواهد خاست!»

هوا تاریک و تاریکتر گشت و زن غریبو تندر را از فاصله‌ای دور شنید، که دم بدم فزدیکتر می‌شد.

ناگهان آذربخشی در آسمان درخشید و غریبو بلندتری از تندر برخاست. زن چشمانت را بست و نالید و چون دوباره آنها را گشود، هر دی را که قیافه‌ای عجیب داشت دربرابر خود دید. پوستش بتیرگی ابرها بود و چشمانت به درخشندگی آذربخش و صدایش ژرف و تندر آسا. او گفت:

«شما مرا صدا کردید و من آمده‌ام که کمکتان کنم!»
آنگاه تیری را که به دست داشت قکان داد و به گفته خود چنین افزود: «من می‌روم به جنگل و مقداری هیزم جمع می‌کنم و بر می‌گردم تا آتشی برای شما روشن کنم!»

زبان زن از حیرت بندآمد، چه دریافت که آن مرد کسی جز روان تندر نیست که فریاد وی را شنیده و به کمکش شتافته است و پیش از آنکه آرامش خود را بازیابد مرد از کلبه بیرون رفت و بجنگل دوید و دیری نکشید که زن صدای تیر او را شنید که بر درختها فرود

عروس روان تندر

می آمد.

مرد بزودی بازگشت و بغلی هیزم با خود آورد و بی آنکه کلمه‌ای بگوید آنها را شکست و در وسط کلبه نهاد تا آتش روشن کند. رسم مردمان آن دهکده این بود که در وسط کلبه خویش آتش روشن می‌کردند و روی آن غذا می‌پختند

زن که همچنان دربستر خود خوایده بود و مرد را نگاه می‌کرد، با همه مهر بانیهای مرد هنوز هم از او می‌ترسید. چون هیزم آماده شد روان تندر دستهای خود را روی ترکه ها گرفت و ناگهان آتشی تنداشت کوتاه چون برق از انگشتاش بیرون جست و آتش در هیزم گرفت.

زن که هراسان شده بود روی خود را در زیر پتو پنهان کرد، اما روان تندر جز افروختن آتش برای پختن غذا منظور دیگری نداشت. او صبر کرد تا سرانجام زن سرش را از زیر پتو بیرون آورد، آنگاه با صدایی تندر آسا بوی گفت:

خوب، حالا در برابر کمکی که من بتو کرده ام چه می‌خواهی بمن بدھی؟ من برایت آتش روشن کردم تا گرم بشوی و غذایت را روی آن بپزی و تو در عوض چیزی باید به من بدھی!

زن کوشید که حرفی بزند اما دندانهاش از ترس چنان بهم کلید شده بود که نتوانست صدایی برآورد.

داستانهای افریقائی

روان تندر فریاد زد : «حالا من خودم بتو میگویم که چه از تو

روان تندر دستش را پطرف هیزم ها دراز کرد و شعله های آتش
از انگشتانش بر جست

عروس روان تندر

می خواهم . تو به زودی بچه ای بدنیا می آوری اگر دختر بود تو باید اورا به زنی بمن بدهی !

آنگاه به زن تزدیکتر شد و گفت : «اگر بچه هات دختر بود تو باید اورا بزرنی بمن بدهی !»

زن بیچاره چنان نیگران و هراسان بود که برای رهایی از چنگ روان تندر نفس عمیقی کشید و خیلی آهسته گفت : «بلی»

روان تندر گفت : «بسیار خوب !» و به سرعت برق ناپدید گشت .

آنگاه زن از بستر خود بیرون آمد و خود را گرم کرد و غذای مختصراً روی آتش پخت و چون آن را خورد احساس کرد که حالت بهتر شده است .

آتش چندین روز همچنان روشن بود و زن از خود پرستاری می کرد تا سلامت ش را بازیابد و بدینتربیت وقتی شوهرش بازگشت اورا سرزنش و منتظر خویش یافت .

پس از چندی زن دختری بدنیا آورد که اورا «میسک» نام دادند . شوهر سخت شادمان بود اما زن گریه و ناله می کرد و آرام نمی گرفت . شوهر گفت : «من نمیدانم تو چه دردی داری ؟ ما دختر ملوسی پیدا کرده ایم اما تو زانوی غم بغل کرده ای ، آخر چرا ؟» سرانجام زن تصمیم گرفت که آنچه را درغیبت شوهرش روی داده

داستانهای افریقائی

بود شرح بدهد. آنگاه مرد فهمید که زنش از چه می‌ترسد، اما باور نمی‌کرد که آسیبی بدخترشان برسد. از اینروی بزن خویش گفت:

سالیان بسیار باید بگذرد تا موقع شوهر کردن دخترمان بر سدو تا آن موقع روان تندر همه چیز را فراموش می‌کند. پس اشکهایت را پاک کن و غم از دل بیرون نما و شادباش که دختری ملوس و دوست داشتنی به دنیا آورده‌ای!

میسک کم کم بزرگ شد و بزودی چندان بزرگ شد که میتوانست این سو و آنسو بدد و در کارهای کشتزار و خانه مادرش را کمک کند.

مادر و پدر کلبه تازه‌ای در قزدیکیهای دهکده‌ای ساختند بدین امید که روان تندر اگر دوباره بیاد آنان بیفتد آنانرا نتواند پیدا کند.

میسک کوچک بادیگر کودکان دهکده بازی می‌کرد و در رودخانه شنا می‌کرد و مانند همه کودکان خانه‌های کوچک گلی برای خود می‌ساخت.

اما روزی دوستاش به نزد مادر اورقتند و با هیجان بسیار فریاد زدند: «میسک هر بار که می‌خندد مهره و بازو بند از دهانش بیرون می‌یزد

بیا و بین!»

مادر میسک به طرف رودخانه دوید و میسک را دید که در آن جا ایستاده است و در اطرافش مقدار زیادی النگوهای برنجی و پابندها و

عروس روان تندر

گردنبندهای مسی و مهرهای زیبا ریخته است.

میسک پرسید: «این چیزها از کجا آمدند؟ اینها مثل هدیه‌هایی است که مردی برای ناهز خود می‌آورد، اما من که عروس نیستم!» آنگاه مادر میسک دریافت که روان تندر فراموش نکرده است او قول داده است میسک را بزنی باو بدهد. همچنین فهمید که روان تندر میسک را جادوکرده است تا هر بار که میخندد زیورهای زیبا از دهانش بیرون بزند. پس میسک را در آغوش کشید و گفت:

زودیابه خانه برویم، تودیگر نباید برای بازی برو و دخانه بیایی!
میسک دوستانش از دیدن نگرانی و ناراحتی مادر او تعجب کردند
و چون او میسک را بخانه برد و در را برویش بست و اجازه بیرون آمدنش نداد بیش از بیش بر حیرت‌شان افزوده شد.

میسک بیچاره ناچار بود در کلبه دم کرده و تاریک تنها بماند و حال آنکه دوستانش مثل همیشه در بیرون اینسو و آنسو میدویند و بازی می‌کرند. او صدای خنده و گفتگوی آنان را میشنید، اما هرگز اجازه نمی‌یافتد به آنان بپیوندد و در بازی‌هایشان شر کت کند. او روزهای خود را بیافتن حسیر و ساختن سبد می‌گذرانید و به مادر خود میگفت: «آه چرا من نباید بیرون بروم و بازی بکنم؟»

اما پدر و مادرش جرأت نکرند باو بگویند که میترسند که اگر

داستانهای افریقائی

بیرون بروند روان تندر ممکن است اورا بگیرد و با خود ببرد. او روز بروز افسرده‌تر و ناراضیتر می‌شد و دوستاش نیز از دست پدر و مادر او خشمگینتر می‌شدند زیرا چنین می‌پنداشتند که آن دو بسوی ستم روا می‌دارند.

روزی، هنگامی که میسک پانزده ساله شده بود پدر و مادر او برای بیرون آوردن سیب زمینیها از دل خاک ناچار شدند به کشتزار خود بروند و طبق معمول اورا درخانه نهادند و در را به رویش بستند. چون دختران دهکده دیدند که پدر و مادر میسک از دهکده

بیرون رفته‌اند با همدیگر گفتند:

چطور است که برویم و میسک را از کلبه‌اش بیرون بیاوریم و با خود به کفار رودخانه بیرون؟ بیچاره بیگمان بسیار غصه می‌خورد که روز و شب ناچار در کلبه‌اش زندانی باشد.

همه گفتند «فکر خوبی است!» و بطرف کلبه میسک دویدند و آنرا شکستند و گفتند:

میسک باما بیا! ما به کنار رودخانه می‌رویم تا برای ساختن کوزه، گل رس از آنجا با خود بخانه بیاوری و بجای اینکه همیشه حصیر و سبد بیافی چندی نیز کوزه بسازی تا حوصله‌ات سرفراز.

میسک از اینکه فرصت گریختن از خانه به دستش افتاده بود بسیار

عروس روان تندر

شادمان شد، زیرا او از گردش در هوای آزاد لذت می‌برد و نمیدانست
چرا پدر و مادرش میخواهند همیشه او در کلبه‌شان زندانی بشود.

دختران همه باهم شتابان ازدهکده بیرون رفته‌اند، میسک هم در
میان آنان بود واز اینروی کسی نمی‌توانست او را ببیند. آنان بطرف
رودخانه رفته‌اند و پس از آنکه ساعتی در آب خنک آن شنا کردند
به ساحل آمدند و زمین را کنده‌اند تا خاک رس بیرون بیاورند و با آن
کوزه آب و دیزی بسازند.

میسک که می‌دید پس از مدتی تنها در کلبه بی‌نور به سر بردن
می‌تواند دوباره آزادانه در آب شنا کند و درختان سر سبز و آسمان
آبی را ببیند، غرق لذت و شادمانی بود. او در کنده زمین و بیرون
کشیدن خاک رس به یارانش کمک می‌کرد که ناگهان یکی از دختران
فریاد زد: «آسمان را نگاه کنید! دم بدم تیره و تار می‌گردد. بگمانم
به زودی طوفان سختی خواهد گرفت!»

دیگری گفت: «خیلی عجیب است، حالا که فصل باران نیست
من صدای تندر را هم میشنوم!»

ناگهان روان تندر با درخشش آذرخش از میان ابرها پدیدارد
او دربرابر دختران ایستاد و با صدای پر طینی خود گفت:
کدام یک از شما میسک است؟

داستانهای افریقائی

دختران از ترس زبانشان بند آمد، چشمشان را با دستهایشان پوشاندند و از ترس جان به هم دیگر چسبیدند.
روان تندر یکبار دیگر از آنان پرسید: «میسک کدامیک از شماست؟ من آمده‌ام او را با خود برم!»
در ایندم یکی از دختران که اطمینان یافته بود روان تندر خیال آزار رسانیدن باو را ندارد زبانش بازشد و گفت:
من میسک نیستم. او وقتی می‌خندد ازدهانش مهره والکوبیرون می‌ریزد.

روان تندر گفت: «پس بخند ببینم!» و چون دختر خندید هیچ اتفاقی نیفتاد. روان تندر از سر راه او کنار رفت و او را گذاشت به خانه خویش بود. آنگاه دختر دیگر پیش آمد و گفت «منهم میسک نیستم!»
روان تندر او را نیز وداد کرد بخند و چون چیزی ازدهانش بیرون نیفتاد کنار رفت و آن دختر نیز شتابان به طرف ده و خانه خود دوید.
دیگر دختران نیز هر یک بزوبه خود خندید و هیچ اتفاقی نیفتاد.
سرانجام جز میسک کسی در برابر او نماند. روان تندر با او گفت: بخند ببینم.

و چون مهره والکوبیر ازدهان وی بر زمین ریخت روان تندر با صدایی مهر بان اما بسیار بلند به وی گفت:

عروس روان تندر

پس عروسي که به من وعده داده شده است توهستی ! من تو را بد
خانه خود در آسمان می برم !
آنگاه دست در کمر میسک انداخت و با پر تو آذرخشی با او به
آسمان پرواز کرد و دیگر کسی او را ندید .

اما داستان ما در اینجا پایان نمی یابد . روان تندر نشان داد که
شوهر بسیار خوبی است و میسک در آسمان بسیار خوش و خرم میزیست
شوهرش هر چیزی را که وی ممکن بود آرزوی داشتنش را بکنید برای
او فراهم کرد . میسک سه بچه زایید که مایه شادمانی و خوشحالی بسیار
وی شدند .

پدرشان با آنان آموخت که چگونه با پر توهای آذرخشی می -
توانند مسافت را بکنند و زندگی آنان بسیار پرهیجانتر و پرشورتر از
زندگی کودکان زمینی بود که تنها می توانستند راه بروند و بدوند .
میسک هیچ دلش نمیخواست با دیگر افراد خافواده اش پرواز
بکند اما هر کاری دلش میخواست می توانست انجام بدهد . زندگی
او در آسمان بسیار خوشنود از دوزان دختریش در دهکده بود .
(رواندا)

بورز گر و پریان درخت

روزگاری بزرگی بود که میخواست زمین بازوری پیدا کند و در آن غله و سیب زمینی بکارد، کنار رودخانه، حاشیه جنگل، دامنه تپه ها و اطراف بوتزارها را گشت و سرانجام زمین دلخواه خود را پیدا کرد.

آنجا قطعه زمین بوتزار و کشت نشده ای بود در جنوب جنگل و خاکش چندان پر برکت و بازورمی نمود که بزرگ اطمینان یافت بهترین سیب زمینی ها و غله ها را از آنجا برداشت خواهد کرد.

بزرگر به دهکده خویش بازگشت و کارد بزرگ بزرگی خود را برداشت، زیرا نخستین کاری که می بایست انجام بدهد پاک کردن زمین از درختچه ها و بوته ها و گیاهان هرزه بود.

او کارد خود را تیز کرد و آنگاه سرگرم بریدن چند بوته کوچک شد ناگهان از حیرت بر جای خود خشک شد زیرا در آنجای خلوت کد

برزگر و پریان درخت

خود را تنها می‌پنداشت صدای ظریفی بگوشش رسید که می‌گفت:
«کیست که بوته‌های ما را می‌کند؟»

برزگر کمرش را داشت کرد و دور و برش را به حیرت نگاه کرد.
چون کسی را ندید پنداشت که خیال کرده صدایی شنیده است، از اینروی
دوباره بکار پرداخت، اما صدا بار دیگر بگوشش رسید که می‌گفت:
«چه کسی بوته‌های ما را می‌کند؟»

برزگر دوباره قدر است کرد و به دقت به درختانی که در کنار زمین
او در حاشیه جنگل روئیده بودند نگاه کرد و متوجه شد که شاخ و برگ
درختان تکان می‌خورند. چون اندکی تزدیکتر رفت باز همان صدای
مرموز برخاست و سؤال پیشین را تکرار کرد. او دریافت که آن صدا
از پری درخت است. برزگر می‌دانست که پریان درخت عموماً بسیار
خوشخو و مهر باند از این روی به ادب پاسخ داد:

من برزگری از دهکده دره هستم و آمده‌ام این زمین را برای کشت
و کار آماده کنم.

لختی درختان آرام گرفتند و آنگاه صدای دیگری برخاست که
می‌گفت: «آیا ماهمه باید دهقان را در بریدن و انداختن بوته‌ها یاری
کنیم؟»

در جواب این سؤال زمزمه‌ای برخاست که: «آری، آری.»

داستانهای افريقيائی

و بي گمان اين صدا از گروهي از پر يان درخت بود.

ناگهان بوتهها بر زمين افتادند و از ريشه کنده شدند و ديرى نکشيد که زمين از گياهان هر زه پاک شد.

بر زگر شادمانه در کنار ايستاد و چون کار به پاييان رسيد از پر يان به صدای بلند تشکر کرد که بكمك او آمده بودند. آنگاه به دهکده باز گشت و بخانه خود رفت. زنش شام او را در برابر ش نها د و پرسيد که آياروز خوشی در کشتزار گذرا نиде است؟ دهقان صادقانه در جواب وي گفت:

امروز خوشترین روز زندگی من بود. پيش ازین من هر گز نتوانسته بودم اين همه بوته را در يکروز از ريشه بکنم! لیکن چون زنش ازا پرسيد که کشتزارش را در کجا انتخاب کرده است نخواست جوابي به وي بدهد. زن هر چه به او التماس کرد جوابي نشيند.

پس از چند هفته مرد با خود آنديشيد که موقع سوزانيدن علف های هر زه کشتزارش فرا رسیده است. همه کشاورزان اينكار را در فصل خشکي انجام مي دهند و زمين را از گياهان هر زه و بوتهها پاک مي کنند تا برای شخم زدن آماده شود.

مرد از خانه بیرون رفت و تيکه های آتشزنه راهم با خود برد و

برزگر و پریان درخت

در راه بحیرت از خود می‌پرسید که آیا این بار هم پریان درخت بکمکش خواهند آمد یا نه. چون به کشتزار رسید مشت به تنۀ درختان کوفت و سرو صدای بسیار راه انداخت بدین امید که توجه پریان درخت را جلب کند.

صدایی ظریف برخاست که می‌گفت: «چه کسی مشت برس تنۀ درختان مامی کوبد؟»

برزگر گفت: «من برزگری هستم از دهکدهٔ مجاور آمده‌ام بوته‌های این کشتزار را بسوازنم!»

صدای دیگری گفت: «آیا می‌توانیم برزگر را در سوزانیدن گیاهان هرزه یاری کنیم؟»

صدایی آهسته جواب داد: «آری، آری»
ناگهان بوته‌های خشک و هرزه آتش گرفتند و شعله کشیدند.
آتش تا انتهای کشتزار کشیده شد و همه گیاهان هرزه سوختند و سپس خاموش شدند.

کشاورز نتوانست هیچیک از پریان را ببیند اما در بازگشت آواز برآورد که: «ای موجودهای کوچک از همه شما سپاسگزارم که به کمک آمدید و باریم کردید!»
روز دیگر برزگر به مزرعه بازگشت تاکنده درختان بزرگ را

داستانهای افریقائی

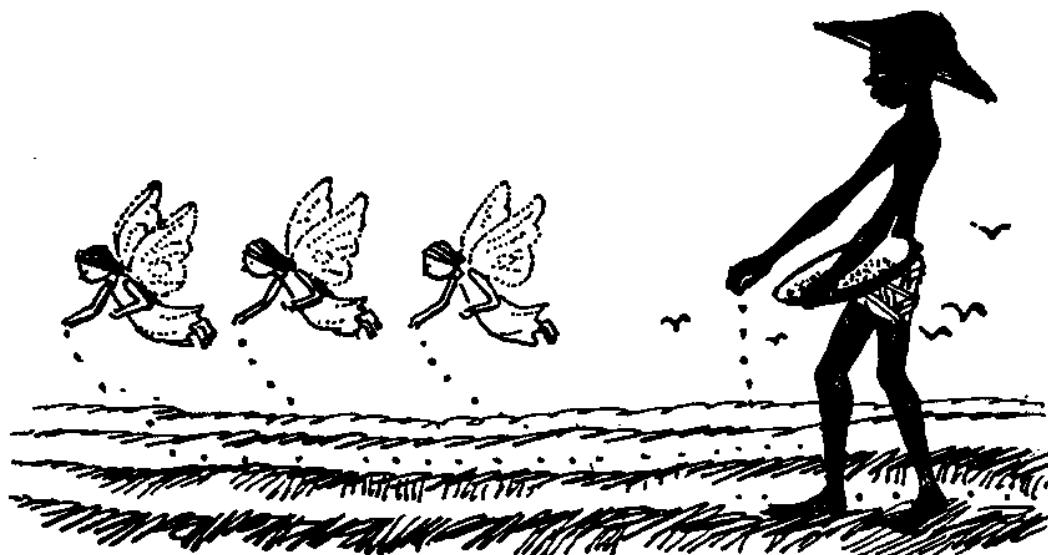
از زمین بیرون بیاورد و آنها را قطعه قطعه کرده در کنار کشتزار جمع کند و آنها را چون هیزم بکار برد. کاری دقیق بود و به کندی پیش می‌رفت و چندین روز وقت می‌گرفت تا انجام گیرد، از اینروی وقتی نخستین ضربهٔ تبر شوخاک خود را صدایی نرم و لطیف بگوش رسید که می‌گفت: «کیست که کنده درختان ما را بیرون می‌آورد؟» بی‌نهایت شادمان شد و گفت:

من دهقانی ازدهکده نزدیکم و برای کندن و برش آمدهام!
همچنانکه بزرگر امیدوار بود پریان ذایدای درختان دست
به کار شدند و در اندازهٔ مدتی همه کنده‌های درخت از خاک بیرون کشیده
شد و پشته‌ای از کنده‌های برش شده درختان در کنار جنگل انباشته
گردید.

دهقان که شادمانه بخانه‌اش باز می‌گشت آواز برا آورد: «مشکرم
مشکرم!»

از آن پس بزرگر دیگر کاری نمی‌کرد چه وقتی برای شخم زدن
کشتزارش رفت پریان اینکار را برای او کردند، چون وقت بذرافشاندن
رسید و دهقان خواست در نیمی از زمین خود سیب‌زمینی بکارد و در نیمی
دیگر غله، پریان بذر را از کيسهٔ بزرگ برداشتند و در کشتزار افشاندند
این کار هم بزودی پایان یافت.

برزگر و پریان درخت

پریان بند را برداشتند و در کشتزار افشاندند

برزگر هر روز بکشتزار خود می‌رفت و در کیار آن می‌ایستاد و با دلی شاد و خرم آن کشتزار سرسبز را تماشا می‌کرد. او هر گز رنج و جین کردن گیاهان هرزه یاراندن پرندگان مزاحم را تحمل نکرد چه پریان همواره همه کارهای او را انجام می‌دادند. تنها چیزی که او را ناراحت می‌کرد پرسشهای دائمی زنش بود. وی از شوهر خود می‌پرسید کشتزار کجاست؟ چطور تو کشتزار را توانستی باین زودی از گیاهان هرزه پاک کنی! لیکن دهقان نمی‌خواست پاسخ روشنی بهوی بدهد چون بیم آن داشت که زنش پریان درختان را با رفتن بکشتزار برنجاند و حال آنکه او خوب می‌دانست که با پریان با ادب و احترام باید رفتار کرد. روزی برزگر برای دیدن محصول بکشتزار رفت و چون کشتزار

استانی‌ای افریقائی

بود را با کشتزار همسایگان مقایسه کرد دید که ذرت‌های او بلندتر و
سیب‌زمینی‌ها بیش بزرگ‌ترند. راستی هنوز ذرت‌ها سبز و خوردنی نبودند
سیب‌زمینی‌ها هم با اندازه کافی درشت نشده بودند تا زنش آنها را در
یک بیندازد و بپزد. او فکر کرد که سه یا چهار هفته دیگر به برداشت
حصول مانده است.

برزگر در جاده پر پیچ و خمنی که از میان بوته زارها می‌گذشت به
خانه خود برسیت او بصدای بلند آواز دروغگران را سرداد. در راه بزن
خود بر خورد و وی زبان بشکوه گشود که: «امروز خیلی شادمانه آواز
سی‌خوانی اما اگر به تو بگویم که هیزم برای آتش درست کردن و شام
پختن نداریم شاید دیگر آواز نخوانی!»

برزگر از اینکه شامش آماده نشده بود بسیار ناراحت شد و به
زن گفت که هر چه زودتر برو و هیزم بیاورد چه جمع کردن هیزم کار
زنان بود.

زن در پاسخ او گفت: «حتماً تو در موقع پاک کردن کشتزار مقدار
زیادی هیزم جمع کرده‌ای اگر همین حالا کشتزار را به من نشان ندهی
برای اولین و آخرین بار می‌گویم که ترکت می‌کنم و به خانه پدر و مادر
خود می‌روم!»

اما دهقان حالا دیگر بسیار تنبل شده بود، چه مدتی بود که

برزگر و پریان درخت

دیگر کار نمی‌کرد و همه کارهایش را پریان درخت انجام می‌دادند و او هیچ دلش نمی‌خواست که در آن وقت روز دوباره بکشتزارش برگرد. از این روی نابخردانه تسلیم زنش شد و گفت: «بسیار خوب، می‌گوییم، اما تو باید هر چه زودتر بروی و هیزم برای پختن شاممان بیاوری!» آنگاه کشتزار را به زنش نشانداد و گفت: «اما یک چیز را باید فراموش بکنی و آن این است که تا وقتی در کشتزار هستی حرف تزنی تو باید به هیچ سؤالی که از تو می‌شود جواب بدهی!»

زن در شگفت شد اما قول داد که حرفی تزند و شتابان دور شد. چون به کشتزار رسید و محصول فراوان و شگفت آور آنرا دید بهتش زد و فریاد برآورد: «ذرت بزودی می‌رسد و ما آنرا می‌خوریم!»

آنگاه ساقه یکی از ذرتها را شکست و با دست آن را آزمایش کرد. ناگهان فریادی بگوشش رسید که می‌گفت: «چه کسی ذرت ما را می‌شکند؟»

زن که قول خود را فراموش کرده بود به خشم پاسخ داد، «هر که می‌خواهی باش، این ذرتها مال تو نیستند، اینها مال شوهر منند!»

بعد چشمش به برگهای سیب زمینی افتاد که روی زمین افتاده بودند، با دست خاک را از روی آنها کنار زد و یکی از سیب زمینیها را نگاه کرد. در این موقع صدایی برخاست که: «چه کسی سیب زمینیهای

داستانهای افریقائی

ما را از خاک بیرون می‌آورد؟

زن جواب داد: «اینها سیب زمینیهای شما فیستند، اینها مال شوهر منند و من هر قدر دلم بخواهد آنها را از زیر خاک بیرون می‌آورم.» در این دم صدای خش و خش و زمزمه‌ای میان درختان پیچید وزن را ترسانید. صدایی برخاست که:

زن بزرگ‌تر می‌خواهد سیب زمینیهای را از خاک بیرون آورد و شاخه‌های ذرت را بشکند آیا ما باید باوکمک بکنیم؟»

صدای دیگری پاسخ داد: «آری، آری، آری!

زن کسی را ندید اما دستهایی ناپیدا همه سیب زمینی‌هارا از زمین بیرون کشیدند و ذرهای را از ساقه شکستند و در اندازه مدتی همه محصول کشتزار بی‌فایده بروی زمین پخش شد.

زن سخت به وحشت افتاد و بی آنکه هیزمی جمع کند، که در واقع برای اینکار آمده بود پاگذاشت به فرار و به دهکده خود رفت.

شوهر صدای پای زنش را شنید و از خانه بیرون آمد و او را سخت پریشان و هراسان یافت اما نتوانست چیزی از زبان او بشنود. سرانجام از او پرسید: «آیا حرف زدی؟ آیا سفارش مرا انجام ندادی؟»

زن زبانش بندآمده بود و نمیتوانست جوابی بدهد. دهقان حدس زد که واقعه ناخوشایندی در کشتزارش اتفاق افتاده است. او شتابان

برزگر و پریان درخت

به آنجا دوید.

منظرة عجیب و غم انگیز در برابر دهقان بیچاره فرارداشت.
محصول همه روی زمین ولو شده بود، آنها را خیلی زودتر از آنکه بدردی
بخوردند چیده بودند. محصول خوبی که دیگر بهیچ دردی نمی خورد و
ارزشی نداشت

دهقان به فریاد پریان درخت را فراخواند و گفت:

کمکم کنید! کمکم کنید!

دریغ که صدایی جز خش و خش خوردشدن محصول تباشد اش
بوسیله مورچگان در جواب او بلند نشد.

دهقان با گامهای آهسته به خانه برگشت در راه با خود می گفت:
«دیگر هرگز به پریان جنگل اعتماد نمی کنم. آنان کارها را با چنان
سرعتی انجام دادند که مرا قبول و کاهل بار آوردند.»

زن برزگر نیز گفت: «من هم بعد از این هرگز قول خود را فراموش
نمی کنم. اگر آن پرحرفیها را نکرده بودم بهترین محصول را بدست
می آوردیم.»

آن شب دهقان وزنش سربی شام بر زمین نهادند.

(غنا)

موالیاکا و گلاغ

بیشترها، دختر کی بود بنام «موالیاکا»^۱ که با پدر و مادرش در دهکده‌ای، نزدیک رو دخانه‌ای، به خوشی و خرمی زندگی می‌کرد. بدینختانه روزی مادر دختر ک افتاد و مرد و پدرش پس از مدتی زن دیدگری گرفت. نامادری موالیاکا که خود دختری بسن و سال وی داشت قول داد که با دختر خوانده‌اش خوب و مهر بان باشد و جای مادر مرده‌اش را بگیرد، لیکن تنها در پیش پدر با دختر ک خوب و مهر بان بود و چون چشم او را دور می‌دید با و نامهر بان می‌شد. دختر خود را می‌گذاشت که همه روز را بیاساید و بازی‌کند و موالیاکا کی بیچاره را مجبور می‌کرد که به تنهائی همه کارهای خانه را انجام دهد.

موالیاکا خانه را جازو می‌کرد، از رو دخانه کوزه‌های آب را بخانه می‌آورد، چندین کیلومتر در جنگل پیش می‌رفت تا هیزم

موالیاکا و کلاغ

و چوب خشک برای اجاق خانه جمع کند. برای آماده کردن غذا ذرت درهavn بزرگ و سنگین می کویید و تازه پس از تمام کردن همه این کارها نامادریش او را به کشتزارشان می فرستاد تا گیاهان هرزه آن را از ریشه درآورد. آنگاه نامادری برای بازرسی کار او به کشتزار می رفت و اگر گیاه هرزه ای در کشتزار می یافت بلای بسیار بر سر دختر ک بد بخت می آورد. این کارها بیشتر اوقات چندان طول می کشید که آفتاب غروب می کرد و موالیاکا در پایان روز بخانه می رسید، اما نامادریش بجای این که شامی به او بدهد می گفت:

— امشب شامی برای تونمانده است. تو می بایستی کارهایت را زودتر تمام می کردم و بموضع بخانه برمی گشتی و با ما شام می خوددم. من می دانم که تو چقدر کند کار می کنی، این برای تو درس خوبی خواهد بود. در آن قسمت از افریقا دسم براین بود که زنان و مردان جدا از یکدیگر غذا بخورند و از اینروی پدر موالیاکا نمی دانست که دخترش اغلب چیزی برای خوردن پیدا نمی کند. زن تازه اش باو قول داده بود که از دخترش خوب نگهداری کند و چون او مرد پاکدلی بود حرفهای زنش را باور کرده بود. موالیاکا نحیف و ناتوان شد و بالاخره در اثر بی غذائی مرد.

پدر از مرگ دختر دلشکسته و افسرده شد وزنش باو دلداری داد

داستانهای افریقائی

که عجوزهای دیو منش موالیاکا را افسون کرده و سبب هرگشگشته است. پدر با غم و آندوه بسیار دخترش را بردا و در حاشیه جنگل به خاک سپرد.

کلاع جادوی که روی درختی در جنگل آشیان کرده بود پدر موالیاکا را دید که گور می‌کند و ناله می‌کند واشک می‌ریزد. چون پدرش دور شد و هوا تاریک گشت کلاع پایین پرید و کالبد بیجان دخترک را از زیر خاک بیرون آورد. قارقاری بلند به راه انداخت و بللهایش را بهم کوفت و وردهای جادوئی خواند و موالیاکا را دوباره زنده کرد.

کلاع قارقاری براه انداخت و موالیاکا را دوباره زنده کرد
چون دخترک به پا خاست و دستهایش را برای تمدد اعصاب گشود،
دور و بن خود را نگاه کرد و پرسید:

موالیاکا و کلاعغ

«من کجا هستم؟»

کلاعغ گفت: «تو در حاشیه جنگل هستی و من هم اکنون جان دوباره به تو بخشیدم.»

موالیاکا گفت: «من باید هرچه زودتر بخانه برگردم و گرند پدرم خشمگین میشود و نامادریم کتکم میزند.»

کلاعغ گفت: «نه، تو باید بخانهات برگردی و گرند نامادری سنگدل راه دیگری برای کشتنت پیدا میکند!»

آنگاه به دخترک گفت که نامادریش چگونه او را با کارهای سخت و توانفرسا و گرسنگی دادن کشته است و با او گفت که باید در زیر آب رودخانه زندگی کند تا هیچیک از اهالی دهکده از زندگه شدنش آگاه نشود.

کلاعغ جادو به موالیاکا جامه‌های زیبا و زیورهای زرین گرانبهای داد و به او آموخت که چگونه در زیر آب زندگی کند.

موالیاکا چند هفته‌ای در زیر آب به سر بردا، روز با ماهیهای رود بازی میکرد و در میان خزه‌ها شنا می‌نمود و شب از آب بیرون می‌آمد و بساحل رود میرفت و در آنجا کلاعغ خود را کیهای خوشمزه برایش می‌آورد. بدین‌گونه در اندک مدتی رنجوری و لاغری از تن موالیاکا دور شد و او دوباره دختری زیبا و خوش برو بالا گشت.

داستانهای افریقائی

روزی ناخواهری موالیا کا باتنی چنداز دوستاش به کنار رودخانه آمد تا آب بردارد. موالیا کا که در ژرفترین جای رود پنهان شده بود چون ناخواهری تبل خود را دید که بجای اینکه مثل سابق تمام روز درخانه بشیند، مثل دیگر دختران دهکده ناچارشده است برای آوردن آب به کنار رودخانه بیاید، خنده اش گرفت. همه دختران کوزه های خود را پر کردند و هر یک دیگری را کمک کرد تا کوزه اش را بر سرش بشنهد. ناخواهری موالیا کا آخرین دختری بود که از دیگران کمک خواست، اما آنان او را مسخره کردند و بدون انجام کمکی از او روى بر گردانیدند و راه خانه را در پیش گرفتند. ناخواهری موالیا کا با کوزه سنگین و پر آب خود در آنجا تنها ماند. دختر بیچاره گریه را سرداد زیرا می دانست که اگر آب به خانه نبرد مادرش سخت خشمگین خواهد شد و دختری بسن و سال اونمی توانست کوزه بزرگ پر آب را خود بتنها بی بر سرش بگذارد.

موالیا کا که از زیر آب نگاه می کرد و می دید دختر کچه حال زاری دارد نتوانست غصه و ناراحتی ناخواهری خود را تحمل کند زیرا وی چون نامادری خود به او و دخترش کینه نداشت. پس سفارش های مکرر کلاع را فراموش کرد و از آب بیرون آمد و پیش ناخواهری خود رفت و گفت:

موالیاکا و کلاعغ

گریه مکن! من کمکت میکنم که کوزه را روی سرت بگذاری!
نخست دخترک پنداشت که با شبیح شیطانی رو برو شده است واز
ترس جیغ کشید، اما موالیاکا به او نشان داد که براستی ناخواهری
اوست که دوباره زنده شده و خوش و خرم در کنار او ایستاده است.
دخترک بسیار خوشحال شد. موالیاکا کمکش کرد و کوزه را بر
سرش نهاد و از او خواهش کرد که کسی را از این ماجرا خبردار
نکند.

روز بعد دختران دهکده دوباره بکنار رودخانه آمدند و ماجرای
روز پیش تکرار شد. آنان این بارهم خواستند ناخواهری موالیاکا را
اذیت کنند و در بلند کردن ظرف آب کمکش نکردند. دخترک نالان
در لب رودنشست و دیگران او را ترک گفتند و به دهکده باز گشتند.

موالیاکا لختی منتظر ماند تا دختران ازلب رود دور شدند، آن
گاه از آب بیرون آمد و به کمک ناخواهری خود رفت.

دخترک اشکهاش را پاک کرد و با کوزه پس آب به دهکده
باز گشت.

دختران دهکده درانتظار او ایستادند تا ازاو بپرسند چه کسی
در بلند کردن کوزه باو کمک کرده است، چون می دانستند که دختری
به تبلی او ممکن نیست بتواند کوزه سنگین را خودش به تنهائی بلند کند

داستانهای افریقائی و روی سر ش بگذارد.

دختر لک در پاسخ پرسش‌های آنان گفت: «من به شما نخواهم گفت
چه کسی کمک می‌کند، چون این راز من است!»

دختران به شنیدن این جواب پیش از پیش از تجیدند و
کوشیدند تا بوسیله نیر نگی فردای آن روز بدانند روز بعد دختر لک در
کنار رودخانه چه می‌کند.

فردای آن روز دختران کوزه‌های خود را پر از آب و وانمود
کردند که بدھکده بر می‌گردند و او را مثل روزهای پیش در کنار
رودخانه رها کردند، اما چون به نیمه راه رسیدند، کوزه‌های خود را
در پای درختی بر زمین نهادند و آهسته و آرام به کنار رودخانه خوردند.
آن پنهانی از هیان بوتدها و درختان پیش رفتند و موالياکا و ناخواهر پیش
نتوانستند آنان را ببینند.

چون موالياکا به روی آب آمد و به ناخواهری خود در بلند کردن
کوزه کمک نمود دختران ترسیدند اما خودداری کردند و فریاد بر نیاوردند.
سپس شتابان به دھکده بازگشتند تا پیش از ناخواهری موالياکا با آنجا
بر سند.

دختران عصر آن روز ماجرا را برای پدر و نامادری موالياکا شرح
دادند. نامادری از قرس بله زه افتاد و دختران دھکده را دروغگو خواند.

موالیاکا و کلاع

اما پدر گفت که برای کشف این راز با آنان بکنار رو دخانه خواهد رفت.
روز بعد پدر موالیاکا به کنار رو دخانه رفت و خود را پشت بوتهای
پنهان کرد. او از دختران دهکده خواسته بود که مانند روزهای پیش
کو زدهای خود را برس نهند و ناخواهری موالیاکا را در آنجاتنه با گذارند
تا بنشینند و گرید کند.

موالیاکا با اطمینان بسیار از آب بیرون آمد. آن روز او زیباتر
از همیشه شده و با جامدهای زیبا و زیورهای گرانها خود را آراسته
بود. پدرش به سوی او دوید و در آغوشش کشید و رویش را غرق بوسه
کرد و آنگاه ازوی پرسید:

راستی تو زنده شده‌ای، موالیاکای من! پس چرا بد هکده نمی‌ایی
من همه این مدت را در دوری و ازدست دادن تو عزادار بودم.

دراین موقع کلاع جادو از درخت پایین پرید و به مرد گفت که
چگونه زندگی دوباره بدختر او بخشیده است. آنگاه سبب مرگ موالیاکا
را باو گفت که او به افسونی شیطانی نمرده بود بلکه ازدست جور و ستم
نامادریش مرده بود.

پدر گفت: «من این زن را از خانه‌ام بیرون می‌کنم و بار دیگر
زنگی خوش و خوبی با دخترم ترتیب می‌دهم!»
آن دوان دوان بد هکده بازگشتند اما نامادری موالیاکا که

داستانهای افريقيائی

پيش ار رسيدن آنان بد هكده از ماجرا آگاه شده با دختر خود از خانه فرار كرده بود.

مواليا کا زندگي خوش و خرمي با پدر خود آغاز كرد. او گه گاه به کنار رود مى رفت و غذای خوشمزه چون ذرت بو داده و خوش گندم برای کلاوغ مى برد و تا روزی که مواليا کا زنده بود کلاوغ جادو بدينش مى آمد.

(کنيا)

شکارافکن

روزی شکارافکن جوانی تیر و کمان برای دست پیدا کردن به شکار
در جنگلی می‌گشت که نزدیک بود در گودال ژرفی بیفتند.
فریادهایی چنان عجیب از گودال می‌آمد که شکارافکن ایستاد و
به دقت در قعر تیره و تار گودال نگریست و گفت:
چه کسی در آن پائین است؟
صدایی چند شنیده شد که می‌گفتند: «به دادمان برس! به دادمان
برس! ما هم پاداش خوبی بتو می‌دهیم!»
شکارچی دید که موش صحرائی و ماری و پلنگی و آدمیزادی در گودال
افتاده‌اند و دیواره‌های گودال بقدرتی پرشیب و لیزند که هیچیک از آنان
نمی‌تواند از آنجا بیرون بیاید.
شکارچی گفت: «چرا کمکتان بکنم؟ موش صحرائی خواربار مارا

داستانهای افریقائی

از انبارهای غلهمان می‌ذدد، مار ما را می‌گزد و می‌کشد، پلنگ گاوان
ما را می‌کشد و کودکانمان را میترساند. نه من جز آن انسان به هیچ
یک از شما کمک نمی‌کنم. »

جانوران به التمس افتادند و همه قول دادند که نه تنها هیچگاه
آزادی به شکارچی نرسانند بلکه پاداش را هم بدهند. تا اینکه
سرانجام شکارچی فرم شد.

شکارچی چند ییچاک کلفت از درختانی که در آن قردهای بودند
برید و آنها را بهم بافت و طنابی بلند درست کرد و به گودال انداخت و
آنگاه مرد و پلنگ و مار و موش صحرائی آنرا اگرفتند و بزودی از گودال
بیرون آمدند.

سه جانور وحشی در آن حال که از شکار او کن دور می‌شدند قول
دادند که بزودی بازگردند و هدایایی برای رهافند خود بیاورند اما
مرد بشکارچی گفت که مردی بسیار تنگدست است و نمی‌تواند به هیچ
روی خوبی او را پاداشی بدهد. شکارچی که مردی بسیار پاکدل و
مهربان بود او را بکلبه خویش برداشت و در شام خودش یک کرد و اجازه اش
داد که در آنجا بخوابد.

فردای آن روز پلنگ به درخانه او آمد و گفت: «چون تو مرا از
گودال بیرون آوردی، من هر روز در جنگل برای تو شکار می‌کنم و

شکار افکن

و هر شامگاه برایت گوشت می آورم!»

شکارچی بسیار شادمان شد چه او همیشه نمی توانست با تیر و کمان خود شکاری بیفکند. هر شب پلنگ گوشت برای او می آورد گاه گرازی وحشی و گاه گوزنی جنگلی و بدین گونه شکم او و مردی که از گودال رهائی اش بخشیده بود کاملاً سیر بود.

چند روزی بعد مار به در خانه شکارچی آمد و گفت: «تو من از مرگ رهانیدی، من هم در عوض چیزی برایت آورده ام که ممکن است روزی تورا از مرگ بر هاند. این چیز دارویی است بسیار مؤثر که اگر آن را با خون خائنی بیامیزی هر مار گزیده ای را از مرگ می رهاند.»

شکارچی تشکر کرد و دارو را در جای مطمئنی پنهان داشت.

چندین روز بعد هوش صحرایی که بقچه ای بر پشت داشت باز آمد و به شکارچی گفت: «من به توفول داده بودم که به پاداش نیکی تو که از مرگ رهانیدی پاداش خوبی به تو بدهم. اکنون گنجی بزرگ از کلبه ها و دهکده ای دور دست گردآورده ام. اینها را بردار، همه مال توست!»

شکارچی از هوش صحرائی تشکر کر دو بقچه را گشود و در درون آن بقیه ژنده چشم شد به زیورهای زرین و سیمین و عاجهای گرانها افتاد و از حیرت بر جای خود خشک شد.

شکارچی به شادمانی بد مردی که از گودال نجات داده بود گفت:

موس صحرائی گفت: من وعده داده بودم که برای نجات از مرگ پاداشی بدهم.

«خوب، حالا من مرد ژرۇمندى شدم.»

شکارچى زیورهای گرانبها بى را کە موس صحرائی برايىش آوردە بود
فروخت د با پول آن توانست خانه زىبایي برای خود بسازد و آن را با
ائانه گرانبها بىدارايد. آنگاه با مردى که از گودال رهانىدە بود واکنون

شکارافکن

باهم دوست شده بودند زندگی آسوده و خرمی یافتدند.

اما آن مرد بجای آنکه خودرا سپاسگزار بداند به او رشك بردا و روز بروز رشكش بيشتر گشت تا اينکه تصميم گرفت هر وقت فرصتی به دست آورد صدمه و آزاری به او برساند.

روزی امير يكی از شهرهای نزدیک پیکهایی به همه‌جا فرستاد تا به همه خبر دهند که دزادان گوهرهای گرانبهای امير را از خانه‌اش دزدیده‌اند. هر کس دزد یا دزادان را پیدا بکند از او پاداش بزرگی خواهد گرفت. مرد ناپیاس در یافت که فرصت خوبی به دستش افتاده است تا شکارچی را به رسوانی و فقر بکشد. پس نزد امير رفت و گفت: «من دزد گوهرهای شما را می‌شناسم. او شکارافکنی است که من درخانه او زندگی می‌کنم و بتازگی خانه باشکوهی برای خود ساخته است. بیا بپید و به چشم خود آن را بینید. آیا شکارچی تنگ‌دستی جز از راه دزدی می‌تواند خانه‌ای چنین باشکوه برای خود بسازد؟»

امير بخانه شکارچی رفت و پس از دیدن شکوه و جلال آنجا مرد بیچاره را گرفت و بکاخ خود برد و در آنجا از او پرسید: «این ثروت بزرگ را از کجا بچنگ آورده‌ای؟»

شکارچی سرگذشت خود را از رهاییدن آن مرد و پلنگ و مار و موش صحرائی برای امير نقل کرد و افزود که هر یک از آن جانوران وحشی به پاداش خوبی او پاداشی به او دادند اما این مرد به جای خوبی

داستانهای افریقائی

بدی در حقش کرد.

امیر و بزرگان به او خندیدند و گفتند: «قصه خوبی ساخته‌ای ماترا
به زندان می‌افکنیم!»

درست در ایندم ناله و شیون بلندی از اتاق زنان که در پشت اتاق
امیر بود، بر خاست و خدمتکاری شتابان و هر اسان تزد امیر آمد و گفت:
«فرزند بزرگتان را ماری گزیده و در حال مردن است»

شکارچی خواهش کرد: «بگذارید بخانه خود بروم و هدیه مار
رابیا ورم، هن یقین دارم که این پادزه رفرزند شمارا از مرگ میرهاند!»
امیر خواهش شکارافکن را پذیرفت و اورفت و بزوی با پادزه
بازگشت و گفت:

این دارو را باید باخون خائنی مخلوط کنیم!

در این موقع مردی که دروغهای نابکارانه درباره رهانده خود
گفته بود در خانه امیر بود، شکارچی با چاقو خراشی به بازوی او داد
و چون خون از بازوی آن مرد فرو ریخت، آن را بادارو درآمیخت.
فرزند امیر بزوی سلامت خود را بازیافت و همه دانستند که
شکارافکن راست گفته است.

امیر مرد خائن را از کشور خود بیرون راند و پاداشی بزرگ به
شکارافکن داد و روانه خانه اش کرد و او سالیان دراز در آرامش
و آسایش و خوشی و خرمی زندگی کرد. (غنا)

ماجراهای سودیگا بهمی

در روزگاران گذشته مردی بود که دختر خورشید و ماه را به همسری خود برگزیده بود تنها مردی دلیر می‌توانست چنین همسری برای خود برگزیند.

مرد «نزوا»^۱ نام داشت و همسر خود را اغلب تنها می‌گذاشت و به دنبال ماجراجویی میرفت.

روزی نزوا در کشور دور دستی سفر می‌کرد، آدمخواران بدھکده‌ای که زن او در آنجا در انتظار بازگشت شوهرش بود، حمله کردند. چون وی دختر ماه و خورشید بود نتوانست به سحر و جادو از چنگ آدم - خواران بگریزد و بدین گونه هنگامیکه همه دهنشینان کشته شدند، او خود را در بوتهزار پنهان کرد تا هتجماً وزان دھکده را ترک گفتند.

پس از چند روز چون شوهر از سفر بازگشت دید دھکده سوخته

داستانهای افریقائی

و خاکستر شده است و از ده نشینان نشانی نیست . فریاد زد :

آه ، چه بر سر زن زیبای جوانم آمده است ؟

زن از پناهگاه خود ، در بوتهزار ، صدای شوهرش را شنید و از آنجا
بیرون آمد و او را صدا کرد و گفت :

« آدمخواران به دهکده ریختند و همه دهقانان را کشتند و تنها
من توافقنم از چنگشان فرار کنم . آه چقدر خوشحالم که ترا دوباره
میبینم . »

تر واگفت : « ما باید از اینجا برویم و خانه تازه‌ای برای خود
پیدا کنیم ! »

آندو باهم از میان بوتهای سوخته گذشته و رفتند تا به سر زمین
سبز و خرمی رسیدند و تصمیم گرفتند در آنجا خانه‌ای برای خود بسازند .
پس از مدتی آنان صاحب فرزندی شدند ، اما نوزادشان بچه‌ای
عادی نبود ، وقتی از مادر زاده شد کارد و ترکه و درخت کوچک پربرگی
به دست داشت و هنوز بیش از پنج دقیقه از زادنش نگذشته بود که با پدر
و مادرش شروع کرد به حرف زدن و به آنان گفت :

میبینید من با خود چه آورده‌ام ؟ این کارد و ترکه جادویی هستند .
درخت کوچک باید هم اکنون در پشت کلبه کاشته شود .

پدر که سخت بحیرت افتاده بود همه سفارشیان نوزاد را انجام

ماجراهای سودیکامبامبی

داد . در پشت کلبه زمین را کند و درخت را در آنجا نشاند و آش
داد تا پژمرده نشود .

پسر دیگری هم تقریباً ناگهان به دنیا آمد، او هم تازه مادر زاییده
شد شروع کرد به حرف زدن، اما ابزار جادویی با خود نیاورد .
پدر و مادر نخستین پسر خود را «سودیکامبامبی»^۱ نام نهادند و
برادر همزادش را «کابوندونگولو»^۲ . دو برادر بزرگترین یار و یاور پدر
ومادرشان گشتند . روزی برادر بزرگتر، سودیکامبامبی، کلبه‌ای را که
در آن بدنیا آمده بود نشان داد و گفت :

این خانه دیگر برای شما کوچک است و چندان فرسوده و خراب
است که نمیتوانید مدت درازی در آن زندگی کنید . من و برادرم بزودی
خانه تازه‌ای برایتان می‌سازیم .

او کارد جادوئی خود را برداشت و به جنگل رفت و در آنکه زمانی
بازگشت و الوارهایی سنگین با خود آورد و با برادر خود خانه تازه
زیبایی ساخت .

وقتی ساختمان خانه به پایان رسید پدر و مادرشان آنرا زیباترین
خانه‌ای یافتد که به عمر خود دیده بودند و بسیار شادمان شدند .

سودیکامبامبی گفت : «ما حالا باید جای درخت زندگی مرا
تغییر بدھیم !

داستانهای افریقائی

آنگاه او گودالی در پشت خانه تازه کند و درخت خود را آورد و در آن جا بازنشاند و به برادر همزاد و پدر و مادر خودگفت:

«حالا وقت آن رسیده است که من از اینجا بروم تا زمانی که برگهای درخت من سبز و خرمند بدانید که حال من خوش و خوب است، اما اگر درخت پژمرد و خشک شد بدانید که جان من در خطر افتاده است و احتیاج به کمک شمادارم!»

سودیکامبامبی کارد و تر که جادوئی خود را برداشت و آماده حرکت شد و کابوندونگولو به او گفت: «بمحض اینکه به من احتیاج پیدا کنی به کمکت خواهم شتافت.»

هنوز سودیکامبامبی راه دوری نرفته بود که به دو مرد کوتوله که آنان را «کیپالند» میخوانندند، برخورد. چون آن دو ازاو پرسیدند که بکجا میرود و جواب شنیدند که بدنیال ماجرا می‌رود، کیپالند اولی گفت: «تو باید مراهمن با خود بیزی، چون من می‌توانم به یک چشم به مزدن خانه‌ای بسازم. من خیلی بددت میخورم!»

دیگری گفت: «من هم کشتی‌گیر بی‌مانندی هستم که کسی را یارای ایستادگی در بر ابرم نخواهد بود. تو باید مراهمن با خود بیزی!» سودیکامبامبی خواهش آنان را پذیرفت. آنگاه هرسه با هم در میان بوته زاران به راه افتادند و راه بسیار رفتند تا آفتاب غروب کرد.

ماجراهای سودیکامبامبی

در این موقع به قله تپه سنگی کوچکی رسیده بودند و آتشهای اردوگاه را در پایین می دیدند و فریادهای آدمخوارانی را، که دهکده پدر و مادر سودیکامبامبی را به آتش کشیده بودند و با خاک یکسان کرده بودند از فاصله‌ای دور می شنید.

سودیکامبامبی گفت: « در فضای باز در امان نخواهیم بود، همانطور که گفتی روی این سنگ خانه‌ای برای من بساز! »
کیپالند اول شروع کرد به جمع کردن ترکه‌ها و درختان کوچک تا با آنها خانه‌ای بسازد، اما وقتی آنها را روی تخته سنگ نهاد همه بر زمین ریختند. او چندین بار کوشید که چوب بست محکمی بسازد اما کوشش بیهوده بود، هر کاری کرد نتوانست دیوارهارا پا بر جا نگهداشد.

سودیکامبامبی به تمسخر گفت: « عجب معمار ماهری هستی! بگذار من هم امتحان کنم! » آنگاه کارد جادوی خود را بیرون آورد و سرتیرهارا با آن تیز کرد، سپس سوراخهایی در تخته سنگ کند و در اندک مدقی خانه‌ای بزرگ ساخت که هرسه شب را در آن گذرانیدند. روز دیگر دوباره باهم روی به راه نهادند و شب به کلبه کوچکی رسیدند که پیزنه در بیرون آن نشسته بود و غذا می خورد.

سودیکامبامبی گفت: « سلام! »

داستانهای افریقا بی

پیرزن از جای برخاست و چشمان سیاه و نافذ خودرا بر او دوخت
و گفت: « شما از کجا آمدید؟ »

سودیکامبامبی در جواب گفت: ما راه درازی آمده‌ایم و دنبال
جایی می‌گردیم که شب را در آن بگذرانیم. اجازه می‌دهی در اینجا
پیش نوبت نماییم؟ »

پیرزن خنده‌ای کرد که به قد قدم رغ شباهت داشت و گفت: « به
یک شرط، و آن شرط این است که در کشتی پشت مرا به زمین
برسانید! »

سودیکامبامبی روی به کیپالند دوم نمود و گفت: « این کار کار
توست، بیینم چه می‌کنی! »

کیپالند و پیرزن شروع کردند به کشتی گرفتن، اما به زودی
معلوم شد که او پیرزنی عادی نیست چه به سادگی پشت کیپالند را به خاک
رسانید.

سودیکامبامبی با خود گفت: « این پیرزن بی‌گمان جادوگر است! »
و چون پیرزن کیپالند کشتی گیر را برای دهمین بار بر زمین زد روی به
پیرزن نمود و گفت:

– آیا مرا هم می‌توانی زمین بزنی؟

پیرزن با صدای خشنی فریاد زد: « من می‌توانم پشت همه را به
خاک برسانم! » آنگاه چماق بزرگ خود را برداشت و نیشخندی زد و به

ماجراهای سودیکامبامبی

مبامبی حمله کرد.

سودیکامبامبی گفت: «پس ما با چوب باید بجنگیم، آری؟»
و پیش از آنکه پیرزن خود را به اورساند ترکه جادوی خود را به دست
گرفت.

بی‌گمان جادوی سودیکامبامبی نیرومندتر از جادوی پیرزن بود
زیرا چیزی نگذشته بود که اورا بر زمین افکند. پیرزن به پا خاست و
دوباره در او آویخت اما این بار نیز از او شکست خورد. در این موقع
صدایی که از فاصله نزدیکی می‌آمد بلند شد و اورا به کمک خواند.
سودیکامبامبی و دو کیپالند در پی صدا شتافتند و کلبه سنگی کوچکی
دیدند که در شسته و قفل بزرگی بر آن زده بودند. کسی از درون کلبه
به فریاد کمک می‌خواست و می‌گفت: «کمک کنید! آه، به خاطر خدا کمک
کنید! من مدت‌هاست که در اینجا زندانی شده‌ام!»

سودیکامبامبی بی‌درنگ در را به فشار گشود و در کلبه دختری دید
که به عمر خود زیباتر از او نمی‌بود. دختر لک گفت:

— جادوگر پیر ما هه است که مرا در اینجا زندانی کرده است! مرا
از اینجا بیرون بیاور! خواهش می‌کنم!

چون دختر از کلبه سنگی بیرون آمد و پیرزن را دید که بر زمین
افتاده است به شادی فریاد برآورد:

— پس من حال آزادم! تو جادوگر را کشتی و من تندرستم!

داستانهای افریقا

سودیکامبامبی که می خواست دختر را سالم به خانه اش برساند
از او پرسید: « خانهات کجاست؟ »

دختر جواب داد: « من خانه ندارم. آدمخواران جز من همه را
در دهکده کشتنند و بعد این پیش زن جادوگر مرا گرفت و وزندانی کرد تا
تو آمدی و نجاتم دادی! »

سودیکامبامبی به شادی گفت: « پس من تو را به خانه خود می-
برم و تو زن من می شوی! »

دختر بی درنگ این پیشنهاد را پذیرفت چه به عمر خود مردی
بدان زیبا بی ندیده بود. سودیکامبامبی به دو کیپالند که در کنار او
ایستاده بودند و به بخت بلند او رشک می برند روی نمود و گفت: « شما
به من گفتهید که روی سنگ خانه می توانید بسازید و با هر کسی کشته
می توانید بگیرید اما هیچیک از شما کمکی به من نکردید. پس راه
خود را بگیرید و بروید! »

دو کیپالند که آزرده دل و شرمسار می نمودند، روی برگردانیدند
و از هیان علفزار بلند دور شدند. اما سودیکامبامبی و دختر زیبا راه
بازگشت به دهکده خود را در پیش گرفتند.

چون سرانجام به خانهای رسیدند که پدر و مادر سودیکامبامبی
در آن زندگی می کردند سودیکامبامبی آواز برآورد که:
- آیا در خانه کسی هست یا نه؟ بیایید و گنجی را که از سفر خود

ماجراهای سودیکامبامبی

آورده‌ام بیینید!

پدر و مادر از دیدن پسر و عروس خود شادمان شدند و برادر همزاد درخت زندگی را نشان داد و گفت:

- من می‌دانستم که کارهایت رو به راه و مطابق دلخواحت است
چون برگهای درخت زندگیت روز بروز سبزتر و پنهانتر می‌شدند. حالا
که همسرت را می‌بینم می‌فهمم که راستی بخت با تو یار بوده است.
سودیکامبامبی با زن زیباییش در خانه تازه‌ای جای گرفت که
چندان از خانه پدر و مادرش دور نبود. روزهای اول زندگی زن و شوهر
به خوشی و خرمی می‌گذشت، اما دو کیپالند، که سودیکامبامبی از خود
دورشان رانده و گفته بود احتیاجی به آنان ندارد، سخت خشنمناک شده
بودند و در پی فرصتی می‌گشتنند که ازاو اتفاقام بگیرند.

آن هنگامی که سودیکامبامبی و زنش به کارهای روزانه خود
می‌پرداختند و باشامگاهان در بیرون کلبه خویش می‌نشستند، آن دورا
زیر نظر می‌گرفتند تا اینکه سرانجام یکی از آنان فکری کرد و گفت:
- بیا در زیر درختی که هر روز سودیکامبامبی از گرمای آفتاب
به آنجا پناه می‌برد، گودال ژرفی بکنیم و روی آن را با حصیر و گیاهان
پیوشانیم. سودیکا در آن می‌افتد و ما گودال را با خاک پرمی‌کنیم و او
دیگر نمی‌تواند مارا تحریر کند.

همه آن شب را دو کیپالند کار کردند و گودال ژرفی کنده‌ند و روی

داستانهای افريقيایي

آن را با چنان مهارتی پوشانیدند که بازمینهای اطراف کوچکترین تفاوتی نداشت. آنگاه در میان شاخ و برگهای درخت پنهان شدند و منتظر ماندند.

چون خورشید وسط آسمان آمد، سودیکامبامبی از سر کارخویش بازگشت و تردزنش رفت و غذاش را گرفت و از خانه بیرون رفت تابه سایه درختی که همیشه در زیر آن می‌آسود برود.

ناگهان پایش از زیرتش در رفت و او احساس کرد که در تاریکی افتاده است. فریاد زد: «چه شده است!»

او صدای دوکیپالند را در بالای سر خود شنید و دریافت که ابری از خاک بر سر و شانه اش می‌دیزد دوکیپالند گودال را با خاک پر کرد و یکی از آنان خندهید و گفت: «کار سودیکامبامبی تمام شد!» دیگری فریاد زد: « اوهر گز نخواهد توانست از اینجا بیرون بیاید!»

اما سودیکامبامبی به آسانی دست از زندگی نشست. او کورمال کورمال دستهایش را بداطراف خود کشید و سرانجام منفذی در کنار گودال یافت. شتابان دست به کار شد و اطراف سوراخ را کند و معبر بزرگتری درست کرد و از آنجا خود را نجات داد.

سودیکامبامبی خود را در دالان بزرگی یافت که در انتهای آن روشنایی کم رنگی سوسو می‌زد. بدانسو روان شد و سرانجام به فضای باز روشنایی روز رسید و بایک دنیا حیرت خود را در سر زمین عجیبی دید.

ماجراهای سودیکامبامبی

او همچنانکه در جاده سنگالخی که دو طرف آن را کشتزارهای بسیار گرفته بودند، پیش می‌رفت با خود گفت: «من چندان در این راه پیش می‌روم که یکی را پیدا کنم و از او پرسم اینجا کجاست؟» ناگهان چشمش به پیرزنی افتاد که در کشتزاری بیل می‌زد. پیرزن بسیار کوچک به نظر می‌رسید و چون سودیکامبامبی نزدیکتر رفت از حیرت بر جای خود خشک شد زیرا او تنها یک نیمه‌آدم بود ران و پائی در تنہاش دیده نمی‌شد.

او از دیدن سودیکامبامبی ناراحت به نظر نرسید چه وقتی سودیکامبامبی به او درود گفت به خشنودی بهروی او لبخند زد. سودیکامبامبی از او پرسید: «می‌توانید به من بگویید من در کدام سرزمین هستم؟

وی در جواب او گفت: «اینجا سرزمین مردگان است. تو کیستی که این را نمی‌دانی؟»

سودیکامبامبی شرح داد که چگونه در این سرزمین عجیب افتاده است. پیرزن گفت:

– اگر تو کمی در باغچه من بیل بزنی به تو می‌گویم که چگونه از آمدن بدین سرزمین می‌توانی سود بجویی!

آنگاه سودیکامبامبی بیل را از او گرفت و به یک چشم بهم زدن قسمت بزرگی از باغچه را از گیاهان هرزه پاک کرد. پیرزن که نیمه

داستانهای افریقائی

انسانی بیش نبود و بسیار کندکارهی کرد از کمکی که سودیکامبامبی به وی کرده بود بسیار شادمان شد و گفت:

— هتشکرم! حالا من پندی به تو می‌دهم. توانی تو اینی به دنیا زندگان برگردی، اما به شرطی که تا مدتی که در اینجا هستی چیزی نخورد!

سودیکامبامبی گفت: «من پند تو را به خاطر خواهم سپرد. اکنون بگو از چه راهی به دهکده خود می‌توانم برگردم؟» پیرزن تپه‌ای را نشان داد و گفت: «آن کلبه‌ها را در پای تپه‌ای که در آن سوی کشتزار ذرت است می‌بینی؟ آنها از آن «کالونگا» امیرکشود ما است. او دختر بسیار زیبایی دارد، تو اگر مقداری فلفل سرخ و نظر فی پراز عقل به او پیشکش کنی می‌توانی دخترش را خواستگاری کنی. بعد راه مشرق تپه را در پیش بگیر و بن و تا دوباره بهده خود برسی!»

با اینکه سودیکامبامبی زنی داشت که در خانه‌اش به‌انتظار او نشسته بود، رسم آن مردمان براین بود که چند زن داشته باشند، از این روی سودیکامبامبی نزد کالونگا رفت تا از دخترش خواستگاری بکند. پس پیرزن را بدروع گفت و به طرف کلبه‌ها به راه افتاد و در راه

ماجراهای سودیکامبامبی

به فکر فراهم آوردن هدایایی بود که می باشد به کالونگا پیشکش کند.
چون مقداری راه رفت به کشتزاری رسید که در آن فلفل سرخ
کاشته بودند. او زیباترین فلفل سرخ را چید و در جیب خود نهاد و با
خود گفت: «حالا باید ظرفی پر از عقل پیدا کنم!»
عجب، این دیگر چه معنی دارد؟ اما اول باید ظرف آن را پیدا
کنم!

چون مقدار دیگری راه رفت به کشتزاری رسید که در آن کدو
قليانی کاشته بودند. بزرگترین کدو قليانی را کند و آن را بدونیم کرد
و تویش را خالی نمود اما چیزی از آن نخورد. هدفی نشست و فکر کرد
و سرانجام با خود گفت: «چه کسی می تواند بفهمد که در این کدو قليانی
عقل هست یا نیست؟ من در آن رامی گذارام و به کالونگا می گویم پر از
عقل است و او نمی تواند بگوید چنین نیست!»

سودیکامبامبی به راه خود ادامه داد تا سرانجام بهدهکده کوچکی
که در پای تپه بود، رسید. دهقانان آنجا به عکس پیرزن بدن کامل داشتند
سودیکامبامبی به آنان سلام کرد.

دهقانان به ادب بسیار جوابش دادند: «سلام بر توای مردغیریب!»
آنگاه حصیری زیر پایش انداختند تا بشینند و بیاساید.

چون دهقانان از او پرسیدند که برای چه کاری بهدهکده آنان

داستانهای افریقائی

آمده است جواب داد که می خواهد امیر را بینند. او را به بزرگترین کلبه‌ای که کالونگا در بیرون آن نشسته بود برداشت. سودیکامبامبی در برابر او تعظیم کرد و فلفل سرخ و کدو قلیانی خالی را به او داد و گفت:

- درود بر توای امیر! من به خواستگاری دخترت آمده‌ام و فلفل سرخ و کدو قلیانی پر از عقل برایت آوردہ‌ام، چون شنیده‌ام با تقدیم این هدایا می‌توانم از دخترت خواستگاری کنم!
کالونگا پیشکشیهارا گرفت و نگاهی به درون کدو قلیانی انداخت و گفت: «چطور بدانم که درون این طرف عقل هست یا نه؟»

سودیکامبامبی در جواب او گفت: «من خود آن را پر کرده‌ام! کی می‌توانم عروس خود را بینم؟»
کالونگا گفت: «تا فردا صبح باید صبر کنی!» آنگاه ظرفی غذا و خروس زنده‌ای به او داد و گفت:

«این شام توست. توباشکم خالی نمی‌توانی به بستر بروی!»
سودیکامبامبی از امیر سپاسگزاری کرد و ظرف غذا و خروس را از او گرفت و آنگاه دهقانان او را به کلبه مهمنان راهنمایی کردند.
سودیکا به آنان شب بخیر گفت و به درون کلبه رفت و در آن را از پشت بست و آنگاه با خود گفت: «امشب باید با شکم گرسنه به رختخواب بروم تا فردا بتوانم از سرزمین مردگان بیرون بروم!»

ماجراهای سودیکامبامبی

فردا پیش از دمیدن خورد شید، سودیکامبامبی صدای امیر را در بیرون کلبه مهمنان شنید که او را می‌خواند و می‌گفت: «غذایی که دیشب به توداده بودم کجاست؟ اگر آن را خورده باشی هرگز نخواهی توانست از اینجا بیرون بروی و من دخترم را بهز نی به تو نخواهم داد.» سودیکامبامبی در کلبه را باز کرد و خود را کیها را بیرون آورد و گفت: «ظرف شامی که بهمن داده بودید اینجاست!» خروس هم که بیدار شده دمیدن سپیده را دید، بانگ قوقولوقو برآورد.

سودیکامبامبی به امیر گفت: «واین صدای شاهدی است که من خروس را نخورده‌ام. حالا دختر قان را بهمن می‌دهید؟»
کالونگا در جواب او گفت: «دریغ که من این کار را نمی‌توانم بکنم،
چه هاری پنج سراورا گرفته و با خود برده است و هیچیک از جنگاوران
من دلیری رهانیدن وی را ندارد!»

سودیکامبامبی فریاد زد: «بهمن بگویید هار پنج سر کجاست تا
بروم و او را از چنگش برها نم!»
آنگاه امیر غاری را که از آنجا بسیار دور بود نشان داد و گفت
که هار پنج سر دختر او را در آنجا زندانی کرده است.

سودیکامبامبی بی درنگ بدانسو رفت و کار دو تر که جادوی خود را
نیز همراه برد. دهقانان چون رفتن او را دیدند گریه سردادند لیکن

داستانهای افریقائی

او خندهید و به آنان گفت که بزودی بانامزد خود بازخواهد گشت.

همچنانکه از راه جنگل پیش می‌رفت ناگهان دید که هزاران مورچه سرخ کوچک او را در میان گرفته‌اند. مورچگان از ساق پاها یش بالامی رفته‌اند و از شاخه‌های درختان بر سرش می‌زینند و با آرواههای تیز و ریز خود او را می‌گزینند.

سودیکا مبامبی با ترکه جادوی خود به جان آنان افتاد، آنان را از تن خود پایین ریخت و زیر پا لهشان کرد تا سرانجام همه آنان را از میان برد و دوباره راه خود را در پیش گرفت.

سودیکا مبامبی پس از آنکه چند دقیقه راه رفت وزوزگروهی زنبور وحشی را در بالای سر خود شنید. آنان دور او پرواز می‌کردند و چون ابری سیاه او را در میان گرفته و به او حمله کردند و سودیکا مبامبی درد نیش آنان را در تن خود احساس کرد.

سودیکا دوباره ترکه جادوی خود را به دست گرفت و دیوانه وار در هوا به حرکت درآورد. هر بار که ترکه بر زنبوری فرود می‌آمد او را می‌کشت و بر زمین می‌انداخت تا اینکه همه آنان کشته شدند.

سودیکا مبامبی به حیرت از خود پرسید: «پس از اینها چه برسم خواهد آمد؟» و انتظار بسیار برای پاسخ خود نکشید چون هنوز در این اندیشه بود که ناگهان خشن و خشی که به گوش هر آفریقایی آشناست و از آن پسیار می‌ترسند، به گوشش رسید.

ماجراهای سودیکامبامبی

او به حیرت فریاد برآورد: «مودان سواره!» و ناگهان ابریسیاه و انبوه از مودان وحشی را دید که یک راست بھسوی او می‌آید. او می‌دانست که این مودچگان با اینکه بسیار ریزند می‌توانند هر موجود زنده‌ای را بکشنند و بخورند می‌خواهد پرنده باشد یا فیل. از این روی چاقوی جادوی خود را به دست گرفت و شروع کرد به کندن گودالی در زیر پای خود.

به یک چشم به مزدن شیاری ژرف و پهن میان او و مودچگان قرار گرفت و چون آنان بھسوی او حمله آوردند همه در شیار افتادند و دیگر نتوانستند از آن بیرون بیایند.

سودیکامبامبی فریاد پیروزی برآورد و از روی شیار پرید و به راه خود ادامه داد.

سر انجام به دهانه غاری رسید که کالونگان شاشنش داده بود و مارپنج سر در آن آشیان داشت در نگاه نخستین غار خالی می‌نمود اما ناگهان صدای ترق و ترق از سنگهای درون غار به گوشش رسید و سودیکامبامبی در یافت که آنجا خالی نیست.

سودیکا آرام در آنجا ایستاد، کاردش را به دستی و ترکه اش را به دست دیگر گرفت و منتظر ماند تا نخست مار حرکتی از خود نشان بدهد ناگهان توده‌ای تیره که به خود می‌پیچید چون تیری از غار بیرون جست

داستانهای افریقائی

و خود را به روی سودیکامبامبی انداخت. او کارد جادوی خود را بلند کرد و بهر چیزی که دم دستش بود فرود آورد. سری بر زمین افتاد، سپس سردیگر، سپس سردیگر تا اینکه پنج سر که همه نشت ولزج بودند در پای او بر زمین افتادند.

سودیکا از روی کالبد بی جان مار که مدخل غار را گرفته بود پریده وارد غار شد و در آنجا دختر زیبایی دید که وحشت زده در گوشاهای کرده بود. او فریاد زد:

- کارها به دلخواه ما پایان یافته است! من مار را کشتم و قرابه خانه ات

بر می گردانم!

دختر که از آزادی خود سخت شادمان شده بود با سودیکامبامبی به طرف دهکده کالونگا راه افتاد.

چون مار کشته شده بود آنان در سر راه خود به مورچگان و زنبوران و حشره های آزارگری برخوردند.

چد آنان که سودیکامبامبی در موقع آمدن به غار دیده بود، زیر دستان مار و فرمانبردار او بودند.

کالونگا بسیار شادمان شد که دختر خود را بازمی بیند لیکن چون سودیکامبامبی به یادش آورد که قول داده است دخترش را به او بدهد امیر در جواب او گفت:

- تو هنوز کاملا به من ثابت نکرده ای که چندان دلیر و شجاعی که

ماجراهای سودیکامبامبی

شایستگی دامادی من و همسری دخترم را داری . تو باید کار دیگری هم برای من انجام بدهی چندین سال است که ماهی غول آسایی در رو دخانه نزدیک دهکده مابه سرمه برد وقتی بزها و خوکهای ما برای نوشیدن آب به رو دخانه می روند غول ماهی آنان را می گیرد و فرمی بلعد . اگر تو این غول ماهی را بگیری و بکشی دختر من از آن تو خواهد شد . پس سودیکامبامبی به جنگل رفت و با پیچکها و گیاهان خزندۀ طناب عجیبی بافت . آنگاه با یک کاردکه نه شکار قلاب بزرگی ساخت و آن را به سر طناب بست و بعد خوک وحشی کوچکی گرفت و کشت و آن را به سر قلاب خود زدوبه امیر گفت : « کالونگا حالا من آماده ام و قول می دهم که غول ماهی را به زودی صید کنم و بیاورم و تودستور بدهی آن را برای شام امشبт بپزند ! »

سودیکامبامبی به طرف رو دخانه دوید و قلاب ماهی گیری بزرگ خود را با طعمه ای که بر آن بسته بود در رو دخانه انداشت و آب به اطراف پاشید .

تقریباً در همان آن احساس کرد که طناب به سختی کشیده می شود او پاهای خود را بر زمین فشار داد و با همه نیروی خود طناب را انگاهداشت اما غول ماهی بانیروی بیشتری اورا به طرف زودخانه می کشد چندان که سرانجام پاهای سودیکامبامبی از زیر تنہ اش در رفتند و غول ماهی او را به طرف رو دخانه کشید و کام خود را گشود و او را فر و بلعید

داستانهای افریقائی

مردم دهکده وقتی فرورفت آن جوان پاکدل دلیر را در کام غول ماهی دیدند سخت غمگین شدند اما هیچیک جرأت نیافت به کمک او بستا بد و نجاتش بدهد و همه بادلی پر غم و درد به دهکده بازگشتند.

***

درست در آن موقع که سودیکامبامبی در کام غول ماهی فرومی رفت برادر همزادش، کابوندونگولو، در حیاط خانه‌شان زیر درخت زندگی جادویی نشسته بود. ناگهان برگهای درخت پژمرده شدند و فروردیختند و بر سروشانه‌های کابوندونگولو افتادند. نخست او توجهی به این برگ ریزان درخت ننمود چه هوا بسیار گرم بود و معمولاً برگ درختان در این فصل پژمرده می‌شود و فرمی ریزد، اما یک مرتبه به یاد حرفهای برادرش افتاد واژجای بر جست و فرماد: «برادر همزاد من در خطر است! باید بی‌درنگ به کمک او بستا بم!»

او شتابان به خانه برادرخویش دوید و در آنجا زن اورا دید که در گوشه‌ای زانوی غم در بغل گرفته است و در ناپدید شدن شوهر خود زادزار گریه می‌کند. زن به کابوندونگولو شرح داد که چگونه سودیکا مبامبی در گودال افتاد و هنوز پس از سه روز وی را در انتظار خود نهاده و بازنگشته است.

کابوندونگولو گفت: «پس من هم باید در گودال بروم!» و آنگاه

ماجراهای سودیکامبامبی

در آن گودال پرید و معتبری در آن یافت و از آنجا به دیار مردگان راه یافت. او نیز به زودی با پیرزن نیمه آدم که در کشتزار خود بیل می‌زد روپرورد و اورا در بیل زدن کمک کرد و پیرزن راهی که پیش از او سودیکامبامبی در پیش گرفته بود به اوضاع داد.

کابوندونگولو از پیرزن سپاسگزاری کرد و شتابسان به دهکده کالونگا دوید. چون بدانجا رسید و از روستاییان شنید که برادرش را غول ماهی فربلعیده است سخت خشمگین شد و فریاد زد :

– آیا هیچیک از شما به کمک او نرفتید؟ زود برای من هم طنابی و قلابی و خوک دیگری فراهم کنید. می‌خواهم بروم و غول ماهی را بگیرم!

روستاییان برای انجامدادن خواست او شتافتند و کالونگا و دختر زیبایش در کنار در کلبه خود ایستادند تا بینند چه می‌شود.

سرانجام همه‌چیز آمده شد و کالوندونگولو به روستاییان گفت: « دنبال من به کنار رودخانه بیایید. ما در آنجا طوری به حساب آن غول ماهی می‌رسیم که دیگر نتواند چهارپایان شمارا بر باید یا انسانی را بیلعد »

روستاییان اورا به جایی که سودیکامبامبی ناپدید شده بود بر دند کابوندونگولو کاردو تر که جادویی برادرش را در آنجا بر زمین افتد

دهقانان همه نیروی خود را بکار برداشتند و تن درخشنان بزرگترین ماهی که تا
حال دیده بودند از آب بیرون آمد

ماجراهای سودیکامبامبی

دید و آنها را برداشت و به کمر خود بست و گفت: « اینها به درد من خواهند خورد . اکنون ای مردم شما باید به من کمک کنید تا این ماهی غول پیکر را از آب بیرون بکشم .

وقایع را که طعمه‌ای به آن زده بود در آب انداخت و در آن دك مدتی ماهی سیمگون غول پیکر روی آب آمد و آرواره‌های نیرومندش روی خوک وحشی بسته شد .

کابوندونگولو فریاد زد: « بکشید! طناب را با همه نیروی خود بکشید! »

دهقانان همه نیروی خود را به کار برداشت تا سرانجام تن رخشنان بزرگترین ماهی دنیا از آب بیرون آمد . ماهی روی سر آنان به پرواز آمد و پشت سرشان در کنار رودخانه ، با صدایی هولناک بر زمین افتاد دم خود را چون تازیانه‌ای به این سو و آن سوی کوفت و آرواره‌ها یش را باز می‌کرد و می‌بست .

کابوندونگولو بی آنکه ترس و هراسی به دل خود راه بدهد کارد جادویی برادرش را برداشت و به غول ماهی حمله کرد و پهلوی او را شکافت .

ناگهان سودیکامبامبی از شکم او بیرون افتاد و به حیرت به برادر خود و روستاییان نگاه کرد .

داستانهای افریقائی

دختر زیبای کالونگا به سوی زود دوید و در آنجا خود را به آغوش سودیکامبامبی که به روی او گشوده شده بود، انداخت و گفت:

- آه، من فکر می‌کردم که تو مرده‌ای!

سودیکامبامبی در جواب وی گفت: «اگر برادرم به کمک نمی‌شتافت مرده بودم. حالا نزد پدرت برویم و ازاو بپرسیم آیا حالا که غول‌ماهی کشته شده است اجازه می‌دهد من و توباهم عروسی بکنیم یا نه»

کالونگا خواهش اورا پذیرفت و جشن بزرگ برپا کرد. ده نشینان همه شب را رقصیدند و به گرمی از دو برادر پذیرایی کردند اما هیچیک متوجه نشد که سودیکامبامبی و برادرش دست به‌غذا نمی‌زنند آن دونیک می‌دانستند که اگر چیزی در آنجا بخورند دیگر نمی‌توانند به‌خانه خود باز گردند. از این روی گرسنگی سخت خود را تحمل کردند و لب به خوردگی نزدند.

چون جشن پایان یافت، سودیکامبامبی باز ن و برادر خود کالونگارا بدرو دگفتند و جاده‌ای را که از مشرق تپه پایین می‌رفت در پیش گرفتند و همان‌طور که پیر زن گفته بود از آن راه بزودی به سرزمین زندگان رسیدند و سودیکامبامبی بار دیگر خود را در کلبه خویش یافت.

پدر و مادر سودیکامبامبی از بازیافت اور برادرش را بسیار شاد و خرسند شدند. زن نیستین او نیز به زن دوم او خوش‌امد گفت و بسیار

ماجراهای سودیکامبامبی

شادمان بود که از آن پس وقتی سودیکامبامبی به دنبال ماجراهای می‌رود
تنها در خانه نخواهد ماند و همدمی خواهد داشت.

دو برادر گودالی را که دوکیپالندکنده بودند پر کردند. درخت
زندگی جادویی سودیکامبامبی در خانه کابوندو نگولو سالهای سالسرسبز
ماند. (آنگولا)

حلقه گم شده

در دربار شاهی دو درباری بودند که با هم دوستی بسیار داشتند.
یکی «مأو^۱» نام داشت و دیگری «فیا^۲» و با اینکه هر دو در کار خود
کوشاند شاه فیارا بیش از مأو دوست می‌داشت.

روزی دو درباری به حضور شاه خوانده شدند و شاه به آنان گفت
که به زودی سه شبانه روز جشنی در کاخ او برپا خواهد شد. سپس
به گفته خود افزود:

— مرخصی کوتاهی به شما می‌دهم که به خانه‌هایتان بروید و
به پاداش خدمات شایانی که در چند ماه اخیر به من کرده‌اید برای
هر کدامتان هدیه‌ای می‌بخشم!

آنگاه شاه سیب زمینی بزرگ و پرآبی به مأو داد اما به فیا کد

حلقه گمشده

بیش از او مورد توجهش بود سنگ کوچک خاکستری بیش نداد.
دومرد درباری دربرابر شاه تعظیم کردند و اورا سپاس گفتند و بد
سوی خانه خود رفتهند.

هنگامی که از میان بوتهای غبارآلود جاده می‌گذشتند فیا که
از هدیه بیارزش شاه آزرده دل بود گفت: «من عقیده دارم که این
سنگ را میان بوتهای علف بیندازم چون نگاه داشتن این قلوه سنگ
چه فایده‌ای دارد!»

دوست او در جوابش گفت: «این کار را مکن! من از بردن این
سیب زمینی سنگین خسته شده‌ام، بیا قلوه سنگ را با سیب زمینی من
عوض کنیم!»

بدین گونه فیا سیب زمینی را گرفت و به خانه برد و آن را بعذتش
داد تا برای شامشان بیزد. مائو نیز قلوه سنگ را در جیب خود نهاد
و همه چیز را فراموش کرد.

دیرگاه آن شب مائو در مهتاب در بیرون کلبه خود نشسته بود
ناگهان به یاد قلوه سنگ افتاد و آن را به دست گرفت و دید زیر
تر کوهای سطح آن چیز روشی می‌درخشد. او بیلی را برداشت و چندان
بر سنگ کوفت که سنگ شکست و با یک دنیا بہت وحیرت دید کد
زیورهای زرین زیبایی بد استادی در دل سنگ جا داده شده و پنهان
گشته است.

داستانهای افریقائی

مائو دریافت که شاه گوهر گرانها را به فیا که بیشتر دوستش
می‌دارد بخشیده است اما او آن را با سیب زمینی او عوض کرده است.
مائو برآن شد که زیور زرین را پیش خود نگهداشد و نیرنگی به شاه
بزند.

سه روز بعد، کاخ شاه پر از مهمنان بود و خدمتگاران کاسه‌کاسه
غذاهای خوشمزه به مهمانخانه می‌آوردند. شاه سرگرم تعارف و
خوشامدگویی با مهمنان خود بود که ناگهان مائو را در برابر خود دید
که با زیورهایی که او به فیا بخشیده بود، خود را آراسته است.
شاه بسیار خشمگین شد و ازو توپیخ خواست. آنگاه دو دوست
ناچار شدند به او بگویند که در راه خانه هدیه‌هایشان را با یکدیگر
عوض کرده‌اند.

فیا گفت: «شاه من نمی‌دانستم که سنگی که به من بخشیده
بودید ارزشی دارد، من ای بخشید که ندانسته آن را به دیگری دادم!»
شاه فیارا بخشید اما هنوز از مائو خشمگین بود و از این روی
برآن شد که بد طریقی او را تنبیه کند. در پایان جشن پس از آنکه همه
مهمنان از حضور شاه رفته‌اند مائو نزد او آمد و تعظیم بلندی در برابر شاه
کرد و گفت:

— شاه، من ای بخشید که این گوهرها را پیش خود نگاه داشته‌ام.
اما مبالغه ما به راستی و درستی انجام گرفته است زیرا فیا وزنش سیب—

حلقه‌گمشده

زمینی مرا خورده‌اند.

شاه در جواب او گفت: «ترامی بخشم و برای نشان دادن بخشایشگری خود حلقه‌ای را که برانگشت خود دارم به تو می‌بخشم!» آنگاه شاه حلقة زرینی را که با قلمز نیهای زیبا آراسته بود نداز انگشت خود بیرون آورد و به مائو داد و گفت:

- این حلقه را پیش خود نگه دار و هفت روز بعد پیش من بیا و آن را نشانم بده. اگر هفت روز بعد تو این حلقه را با خود داشته باشی خوش باشد، اما اگر آن را گم بکنی فرمان به کشتن می‌دهم!

مائو تصمیم گرفت که از حلقه به دقت مواظبت کند و آن را از دست ندهد چه خوب می‌دانست که شاه از او ناخشنود است و هرگاه هفت روز بعد حلقه را با خود به کاخ نبرد بی‌شک فرمان قتلش را خواهد داد.

مائو پس از آنکه به خانه خود رسید از خود پرسید: «خوب، این حلقه را کجا پنهان بکنم؟» او در کلبه خود دور و برش را نگاه کرد اما نتوانست جایی برای پنهان کردن حلقه پیدا بکند، زیرا زن و فرزندانش همیشه کلبه را جادو می‌کردند یا در آن بازی می‌کردند و صندوق چوبی را که در کنار بسترش بود واوجامه‌ها و چیزهای کم‌بهاش را در آن می‌نهاد دم بدم بازرسی می‌کردند.

آن شب، وقتی همه خوایدند، مائو کارد شکاری خود را برداشت

داستانهای افريقيائی

و با آن سوراخی در دیوار گلی خانه خود کند و حلقه را به دقت در آن نهاد و مقداری خاک و آب بردشت و گل درست کرد و سوراخ را با آن گرفت و روی آن را صاف کرد که کسی متوجه آن نشود. صبح که شد گل روی دیوار خشک شده بود و بادیگر جاهای آن کوچکترین تفاوتی نداشت. مائو با خود گفت: «حالا دیگر در امام!»

دو روز بعد شاه زن مائو را احضار کرد و به او گفت که آن حلقه را پیدا کند و برای او بیاورد. اگر این کار را بکند پاداش خوبی از او خواهد یافت. شاه به او گفت:

- هیچ لازم نیست در این باره با شوهرت حرف بزنی. این راز را در دل نگهدار تا اورا از دیدن پولهای بسیار که به تو خواهم داد شاد و خشنود گردنی!

زن مائوی بیچاره نمی دانست که شاه تنها حلقه را برای این می خواهد که بهانه‌ای برای کشتن شوهر او پیدا کند.

زن به خانه رفت و همه جا را به دقت گشت اما نتوانست آن را پیدا کند. آن شب وقتی شوهرش به خانه آمد به او گفت:

- مثل این که چند روز پیش من حلقه زرینی در انگشت تو دیده بودم. پس حالا کجاست؟

مائو از این پرسش در شگفت افتاد اما پیش خود فکر کرد که شاید زنش آن را پیش از آنکه او در سوراخ دیوار پنهان کرده دیده است

از این روی در جواب او گفت:

— آه، من آن را در دیوار خانه مان پنهان کرده‌ام اما تو نباید
جای آن را به کسی بگویی چون ممکن است روزی به آن احتیاج
پیدا کنم.

روز دیگر زن مائو پس از بیرون رفتن او، همه جای خانه را
گشت و چون در روی دیوار جای ناهمواری دید آن را سوراخ کرد و
حلقه را که شوهرش می‌پنداشت کسی نمی‌تواند آن را پیدا کند، در آنجا
پیدا کرد. شتابان آن را برداشت و سوراخ را دوباره گرفت و به کاخ
رفت و بارخواست و چون در برابر شاه حاضر شد زافوزد و گفت:

— حلقه را پیدا کرم!

شاه گفت: «خوب، پاداشی که به تو وعده کرده بودم از من خواهی
گرفت» و کیسه‌ای پراز زرد به او داد.

زن مائو شادمان به خانه بازگشت و چون می‌خواست پیش از خرج
کردن پولها مدتی فکر بکند آن را در حیاط پشت خانه‌شان پنهان کرد و
تصمیم گرفت که تا یکی دو روز در این باره حرفی با شوهرش نزند.
چون هفته به پایان رسید شاه سپیده دمان کسی را نزد مائو
فرستاد و او به مائو گفت:

— اعلیحضرت می‌خواهند حلقه زرین را نزد ایشان بیری و
تو باید ناغروب آفتاب در کاخ باشی!

داستانهای افريقيایي

مائو به طرف جایی که حلقه را پنهان کرده بود رفت اما آن را در جای خود نیافت. سخت افسرده و نومید شد و با خود گفت: « دریغ که باید کشته بشوم! » آنگاه زن خود را صدا زد و از او پرسید که آیا حلقة زرین را ندیده است؟ زن از ترس از گفتن حقیقت خودداری کرد.

شامگاهان مائو به طرف کاخ رفت. شاه بسیار شادمان بود که او حلقه را با خود نیاورده است و روی به او نمود و گفت:

ـ تو باید کشته بشوی! کسی که فرمان شاهنش را انجام ندهد باید کشته بشود!

مائو به التمس افتاد و گفت: « شاه، يك روز به من مهلت بدھيد تا به خانه بروم و سر وسامانی به کارهایم بدهم و فردا برگرم! » شاه گفت: « بسیار خوب برو! اما بدان که جنگاوران من در طلوع خورشید به سراغت خواهند آمد! »

مائوی ییچاره آهسته و آرام راه خانه اش را در پیش گرفت. اما پس از مدتی راه رفتن چنان غم و اندوه بر دلش سنگینی کرد که نتوانست قدم از قدم بردارد. پس در کنار رودی نشست و با خود گفت « اگر باید فردا بمیرم، چرا پیش از آنکه صبح فردا بر سر از زندگی خود لذتی نبرم. من از این رودخانه ماهی بزرگی هی کیرم و هی برم به زنم می دهم تا آن را برای شامم بیزد. »

آنگاه فلان وطناب ماهیگیری خود را از جیب بیرون آورد و در

حلقه گمشده

آب انداخت و منتظر ماند تا ماهی بزرگی آن را گاز بگیرد.
اما وقتی شاه حلقه زرین را از دست زن مائو گرفت آن را روی
چهار پایه‌ای نهاد و به خواب رفت. او در خواب شیرینی فرو رفته بود که
موسی به اتفاق او آمد و از گشتری را از روی میز برداشت و در کوزه‌ای که
تایمه پر از آب بود انداخت.

در حالیکه او خوبیده بود مous انگشت را در کوزه آب انداخت
بامدادان که شاه از خواب بیدار شد همه چیز را فراموش کرده
بود و این را ندانست که یکی از خدمتگارانش کوزه آب را از بالای سر
او برداشته و به رودخانه برده است تا آن را بشوید و دوباره آن را
آب کند و برای شستشوی تن شاه تزد او بیرد. حلقة زرد بی آنکه
خدمتگار آن را ببیند در آب افتاده بود و مائو بیچاره درست در همانجا

داستانهای افریقائی

نشسته بود و می خواست ماهی بگیرد و با آن آخرین شام خود را در جهان
خاکی بخورد.

ناگهان مائو احساس کرد که طناب کشیده می شود. آن را بیرون
کشید و ماهی سیمینی را دید که در قلاب گیر کرده بود.

مائو با خود گفت: «امشب شام بسیار خوبی خواهم داشت!» سپس
آن را برداشت و در حالی که احساس می کرد چیز سنگینی روی قلبش
دارد به خانه خویش بر گشت تا ماهی را بهزش بدهد. اما چون زنش
در خانه نبود خودش تصمیم گرفت که ماهی را پاک کند و بعد بهزش بدهد آن
را کباب بکند.

مائو کارد خود را از جیب بیرون آورد و با آن شکم ماهی را پاره
کرد. ناگهان فریادی از شادی بر کشید: «حلقه، حلقة زرین شاه!
از مرگ نجات پیدا کردم!

آنگاه بادلی شاد و خرم به سوی کاخ شاه دوید. در راه به دوستانی
که به او بر می خوردن می گفت: «فکر می کرم مرگم حتمی است، اما
حالا می دانم که زنده خواهم ماند!

دهقانان که از حرفهای او به حیرت افتاده بودند به دنبالش بدرآه
افتدند.

وقتی مائو به کاخ رسید گروهی انبوه با او به آنجا آمده بودند
شاه از خدمتگاری که نزدیکش ایستاده بود پرسید:

حلقه گمشده

- این سر و صداها چیست ؟ چه اتفاقی افتاده است ! زود برو و
خبرش را برای من بیاور !
لحظه‌ای بعد مائو در حالی که دوستاش در میانش گرفت بودند
وارد کاخ شد و در برابر شاه بر خاک افتاد و گفت :
- اعلیحضرت ! من حلقه را پیدا کردم ! اجازه فرمایید زنده
بمانم !
شاه گفت که او را بخشیده است و مائو حلقه زرین را به شاه داد .
اما هرگز کسی ندانست که چگونه حلقه زرین به شکم ماهی رفته بود .
(غنا)

نقوم بایند ما جرا جو

سرور دهی دختری داشت که با دیگر دختران ده تفاوت بسیار داشت. وی بدجای آنکه به کارهای زنا نه بسند کند و کارهای سخت و خطر ناکرا به مردان واگذارد، تنها هنگامی خود را خوشبخت می‌پنداشت که در ماجرا ای خطرناکی افتاده باشد و ماجرا هرچه خطرناکتر بود، وی بیشتر از آن لذت می‌برد.

این دختر «نقوم بایند»^۱ نام داشت و سالها بود هر آن می‌کوشید پدرش را راضی بکند که به او اجازه بدهد به رودخانه اسرار آمیز «ایلولانگ»^۲ برود، می‌گفت: «پدر، من درباره آن رودخانه چیزهایی شنیده‌ام که پیش از دیدن آن نمی‌توانم شوهر بکنم و سروسامانی بیابم. پدر تو می‌دانی که من حتی در بزرگترین خطرها هم می‌توانم خود را

نتوم بايند ماجراجو

حفظ کنم و گلیم را از آب بیرون بکشم . اجازه بده به آنجا بروم .
من چندتن از یاران خود را نیز همراه برم !»

نتوم بايند به پدر خود التماس کرد و خواهش خود را بازگفت که پدر سرانجام نرم شد و خواهش وی را پذیرفت و گفت تنها به شرطی به او اجازه می دهد به رودخانه «ایلولانگ» برود که قول بدهد پس از بازگشت از رودخانه شوهر بکنند . سرورده با خود آن دیشیده بود که پس از شوهر کردن دخترش ، شوهر او از او مراثت خواهد کرد و سراورا چندان بدکارهای خانه و خانواده گرم خواهد کرد که وی وقت و فرصت گشت و گذار در کشور و شتافتگی به پیش باز خطر را نخواهد یافت .

دوازده تن - شاید هم بیشتر - از دختران جوان با نتوم بايند از ده کده بیرون آمدند و در حالی که آواز می خوانندند و می رقصندند زاه رودخانه ایلولانگ را در پیش گرفتند . از جنگلها گذشتند ، از کوهها بالا رفته اند از جاده های باریک سنگلاخ پیش رفته اند و در همه جا از مردمانی که در کشتزاران کار می کردند و یا پیرانی که در سایه درختان نشسته بودند راه رودخانه را پرسیدند .

سرانجام رودخانه ، که در دره ای ژرف روان بود ، از دور دیده شد . دختران شادمانه از تپه پایین دویدند در برابر رود ایستادند و جریان آرام آبهای آن را تماشا کردند . سپس در پشت سر و بالای سر خود به انبوه سبز تیره درختان در هم پیچیده ، که وزوز زنبوران وزوزه هیمو نان

داستانهای افریقائی

از آنها به گوش می‌رسید، نگاه کردند نتوم بایند گفت: «این رود هیچ فرقی بارودی که در کنار دهکدهٔ ماروان است، ندارد.

این راه پیمایی دورودراز امروز خسته‌ام کرده و گرم شده‌است،
می‌روم در رودخانه آب تنی کنم!»

دیگر دختران نیز با او هم‌واز شدند و دامنهای چرمی و دستبند ها و پابندهای مسی خود را بیرون آوردند و آنها را در کنار رودخانه توده کردند و آنگاه در آب پریدند و پس از راه‌پیمایی دورودرازی که آن روز کرده بودند، خستگی راه را در آبهای خنک رود از تن بیرون کردند و قهقهه زنان آب بهدوی یکدیگر پاشیدند.

نتوم بایند همچنانکه شنا می‌کرد بدتعجب گفت: «من نمی‌توانم بفهم چرا از رود ایلولانگ با چنین ترس و هراسی حرف می‌زنند و حال آنکه این رود، به طوری که می‌بینید رودخانه‌ایست معمولی و من متأسفم که وقت خود را برای آمدن بدینجا تلف کردم، زیرا در رودخانه خودمان هم هی توانستم بهمین راحتی شنا کنم!»

چون دختران از شنا کردن خسته شدند از آب بیرون آمدند و برای پیدا کردن جامه‌های خود به ساحل رفتند. اما آنها را پیدا نکردند و فریاد زدند: «آنها کجا هستند؟ آیا ممکن است میمونها از درختان پایین پریده باشند و آمده باشند و جامه‌ها وزیورهای ما را بوده باشند آه، چطور لخت و برهنه می‌توانیم به دهکده بازگردیم؟»

نتوم بایند ماجراجو

دختران همه‌جا را گشتند اما نشانی از جامه‌های خود نیافتد.

سرا نجام نتوم بایند گفت:

«با اینهمه، شاید روستاییان راست می‌گفتند که رفتن به روودخانه

ایلولانگ خطرناک است بی گمان غولی که زیر آبهای اینجا زندگی
می‌کرد، جامه‌های ما را دزدیده است.»

دختران همه دور سر نتوم بایند جمع شدند و پرسیدند: «چد باید

بکنیم؟ تو ما را بدهیج‌آوردی وحالا هم باید جامه‌هایمان را پیدا بکنی
و بهما پس بدهی!»

نتوم بایند بی بال گفت: «شما خودتان باید آنها را پیدا کنید.

همه می‌دانند که غولان روودخانه چیز‌هایی را که می‌ربایند هرگاه
صاحبان آنها را به فروتنی و ادب از آنان بخواهند، آنها را پس

می‌دهند!»

آنگاه دختران یکی پس از دیگری در کنار روودخانه ایستادند و

فریاد برآوردند: «ای غول! بهمن رحم کن و لباس‌هایم را بهمن پس بده،
چون اگر من بر هنره بخانه بر گردم پدر و مادرم کتکم می‌زنند!»

هر بار که دختری غول را می‌خواند جامه‌ها، دست‌بندها و پابندها یش

از آب بیرون انداخته می‌شدند.

بدین گونه همه دختران جامه‌وزیورهای خود را بازیافتند و تنها

نتوم بایند بر هنره ماند.

داستانهای افریقائی

نتوم بایند با غرور بسیار در کنار رودخانه ایستاد و سر برافراشت و به تکبر به یاران خود گفت: «من دختر سرور دهم و شرم می‌آید که به غول رودخانه التماس کنم. اما فکر می‌کنم که باید فروتنی کنم و از غول خواهش کنم جامه‌هایم را پس بدهد تا همه باهم بهده کده مان بازگردیم.» نتوم بایند دوباره روی به رودخانه نمود و خواست از غول خواهش کند که جامه‌های وی را نیز پس بدهد.

شروع کرد به گفتن: «ای غول، گوش کن، اما نتوانست بیش از

صر وحشتناکی از آب بیرون آمد

نتوم بایند ماجراجو

آن چیزی بگوید. سری هراس انگیز از آب بیرون آمد. سری سیاه و لرج و دهان فراخ خود را گشود و نتوم بایند را فربلعید.

یاران نتوم بایند بر گشتند و از ترس جیغ زدند و باهمه نیرویی که در پاهای خود داشتند به طرف دهکده خود دویدند و در آنجا به سر ورده گفتند که چه بر سر دختر ماجراجویش آمده است.

سر ورده جنگجویان خود را فراخواند و به آنان فرمان داد که به رو دخانه ایلولانگ بر وند و دخترش را بر هانند. جنگجویان بی درنگ نیزه و سپر بر گرفتند و به راه افتادند.

سر وحشتناکی از آب بیرون آمد

داستانهای افریقائی

آنان به رودخانه ایلولانگ رسیدند و بر لب آن ایستادند و با خود آن دیشیدند که به چدنیز نگی غول را از آب بیرون بکشند و اورابا نیزه های خود بشند. اما غول صدای آنان را شنید و همه آنان را پیش از آنکه بتوانند جنگ افزارشان را به کار بگیرند، فرو بلهید. آنگاه غول از رودخانه بیرون آمد و در حالی که درختان را در سر راه خود می شکست و غریوهای هراس انگیزی بر می کشید، به راه افتاد و سک و گربه و گاو مردمانی را که بر سر راه او قرار می گرفتند فرو بلهید.

همه آنان در شکم بزرگ و جادویی غول فرو رفتهند و ناپدید شدند.

سر انجام غول به دهکده ای رسید که دو دختر کوچک در بیرون کلبه پدرشان بازی می کردند.

پدر آن دو دختر در آن نزدیکی به شکار رفته بود، چون فریاد فرزندانش را شنید در حالی که نیزه تیز و بلند خود را تکان می داد، غول را دنبال کرد. حالا دیگر شکم فراغ غول پر شده بود و گامها یش دم بدم آهسته تر می گشت. شکار گر بسرعت به او نزدیک شد. غول هراس انگیز کام فراغ خود را برای بلعیدن شکار افکن کشود، اما غولان جادو نیز گاه شکم خود را چندان پرمی کنند که دیگر نمی توانند چیزی بخوردند و از این روزی بود که شکار گر نجات یافت.

نتوم بایند ماجراجو

شکار افکن نیزه تیز خود را برق آسا بر آن موجود بزرگ فرود
آورد و دیری نکشید که غول بی جان بر زمین افتاد. آنگاه چشم اندازی
شکفت انگیز در بر ابر شکار افکن پدیدار شد:
دو دختر و مردمان بسیار و گلهای از گاوان و سگان و گربدها و
جنگجویانی که سرورده برای رهاییدن دختر خود فرستاده بود و پس
از همه آنان نتوم بایند، بیرون آمد.
همه از شکار افکن تشکر کردند که آنان را زندگی دوباره بخشیده
بود و شاد و خرم به خانه‌های خود بازگشتند.

پدر نتوم بایند از بازیافتن دختر خویش بسیار شادمان گشت اما
تصمیم گرفت که وی را به انجام دادن قول خود و ادارد، از این روی
به او گفت:

- اکنون که رفتی و رو دخانه ایلو لانگ را دیدی باید به قول
خود وفا کنی و شوهر کنی و چون دیگر زنان ده سروسامانی پیدا کنی.
نتوم بایند که دختر حیله گر بود در پاسخ پدر گفت: بسیار خوب
پدر، شوهر می کنم اما به شرطی که اجازه بدھی خودم شوهرم را انتخاب
کنم!

پدر نتوم بایند این خواهش غیر عادی را پذیرفت. زیرا به قدری
دلواپس و نگران شوهر کردن دختر خود بود که تقریباً وی هر چه از
او می خواست انجام می داد.

داستانهای افریقائی

دختر گفت: «حالا که اجازه دادی خودم شوهرم را انتخاب بکنم من «مارمرد» را بهشوهری خود انتخاب می‌کنم. من قصدهایی درباره او شنیده‌ام و پیش خود تصمیم‌گرفته‌ام که او را پیدا کنم. آری می‌روم و او را پیدامی کنم و بد این دهکده هی آوردم وزنش می‌شوم!»

مردمانی که در آن تزدیکیها ایستاده بودند از حیرت نفسشان بند آمدچه همه آنان داستان «مارمرد» هراس‌انگیز را، که در رودخانه سیاه، در پس کوه‌هایی، فرسنگها دوراز دهکده زندگی می‌کند. شنیده بودند.

پدر نتوم بایند خشمگین شد، اما دخترش که سخت بدن کار مصمم بود سرانجام توانست موافقت او را برای رفتن به نزد مار مرد بگیرد و نیز چند تن از دوستاش را راضی کرد که در این مسافت همراه او باشند.

آن هفته‌های بسیار راه رفتند، شبها را در دهکده‌های کوچک و گاه روی درختان بلند جنگل به‌روز آوردند تا از گزند جانوران درنده درامان باشند.

سرانجام، روزی به کنار رودخانه سیاه رسیدند و در آنجا ایستادند تا نتوم بایند تن خود را شستشو داد و بهترین جامه‌اش را پوشید. آن‌گاه بدسی دهکده‌ای که در آن تزدیکیها بود رفتند و در مدخل آن گردیدم

نتوم بایند ماجراجو
آمدند و به دهقانانی که برای کار کردن به کشتزارهای خود می‌رفتند
گفتند: «روزان بخیر!»
دهقانان در پاسخ آنان گفتند: «روز شما هم بخیر دخترخانهها!
شما مثل این است که به جشن عروسی می‌روید! دنبال چه کسی
می‌گردید!»
نتوم بایند گفت: «ما دنبال مادرمرد می‌گردیم. آیا شما می‌توانید
خانه او را بهما نشان بدھید؟
من می‌خواهم با او عروسی کنم.»

دهقانان به حیرت افتادند و دور دختران جمع شدند و آنان را
به پرسش گرفتند و به احترام بسیار به نتوم بایند خیره شدند.
پیرزن بسیار سالخوردهای گفت: «تو می‌خواهی با او عروسی کنی؟
آیا ترسی نداری که زن مازی بشوی؟»

نتوم بایند در جواب وی گفت: «من همیشه از کارهای خطرناک خوش
آمده است و حالا نیز به بزرگترین خطرها دست زدم. من از یک مرد
عادی و معمولی خوشنمی آید و از این روی تصمیم گرفته‌ام که با «مار
مرد» عروسی کنم!»

پیرزن که به نظر می‌زیست از نتوم بایند بسیار خوش آمده است
از نتوم بایند دعوت کرد که بیاید و شب‌دا در کلبهٔ مهمانان او به روز آورد
و دختران دیگر نیز به خانه‌های دیگر روز تاییان دعوت شدند.

داستانهای افریقا

چون آن دو تنها شدند پیر زن به نتوم بایند گفت که مادر مرد پسر اوست و به گفته خود چنین افزود :

- او بزرگترین پسران خانواده و جانشین پدر و وارث قدرت و نژاد او بود و برادرانش بر او رشک می بردند.

از این روی چند سال پیش افسونی بر او خواندند و به شکل مارش در آوردند. او در این تردی کیهان زندگی می کند، اما همه از او می ترسند و نمی گذارند به دهکده بازگردد.

نتوم بایند گفت: «خوب، من نمی ترسم. من چگونه می توانم او را ببینم؟

پیر زن در جواب او گفت: «نمی توانم بگویم! حالا در کلبه مهمانان من بخواب، فردا صبح نقشه‌ای می کشیم!»

نتوم بایند جامه زیباییش را از تن بیرون آورد و در گوشه‌ای از کلبه روی حصیری بافت ماداگاسکار دراز کشید. پیر زن برای شب به خیر گفتن به نتوم بایند به کلبه آمد و دودیک غذا که یکی پراز گوشت بود و دیگری پراز آبجو با خود بدانجا آورد. او آنها را بر کف کلبه نهاد و رویشان را پوشانید و بد نتوم بایند گفت :

- دخترم از این خوراکی نخور!

آنگاه در حصیری را محاکم بست و از کلبه بیرون رفت.

نتوم بایند ماجراجو

نتوم بایند شب به خوابی سنگین فرو رفت و صبح بانیر و بی تازه بیدار شد. او متوجه شد که سر پوش ظرفها تکان خورده است و از غذا و آبجو نشانی بر جای نمانده است.

چون پیژن به کلبه آمد که ظرفها را نگاه کند نتوم بایند گفت:
«من آنها را نخوردم»

پیژن در جواب او گفت: «آه! بسیار خوب، بسیار خوب!
همه آن روز را دهقانان از نتوم بایند و دوستاش پذیرایی کردند و
چون هوا تاریک شد نتوم بایند دوباره به کلبه مهمانی پیژن رفت تا
شب را در آنجا بگذراند.

آن شب فیز ماجراهای شب پیش تکرار شد. پیژن دودیک یکی
پر از آبگوشت و دیگری پر از آبجو در کلبه نهاد. با مدداد فردا با
اینکه نتوم بایند دست به آنها نزد بود و حتی صدای بازشدن در ووارد
شدن کسی را به کلبه نشنیده بود دید که هر دو دیگر خالی شده‌اند.
پیژن بسیار خوشحال می‌نمود و شادمانه دنبال کارهای روزانه‌خود
به دهکده رفت.

شب سوم هنگامی که نتوم بایند بر بستر حصیری خود دراز کشیده
بود، پیژن با دو ظرف به کلبه آمد که یکی از آنها پر از کباب گوشت
گوزن بود و دیگری پر از آبجو. او به نتوم بایند گفت: امشب اگر
صدای آمدن کسی را به کلبه بشنوی هیچ نرس و ازاو پیرس که کیست؟

داستانهای افریقائی

نوم بایند آن شب خوابش نبرد چه در شکفت بود که چه کسی
می تواند از دربسته به آرامی وارد شود و غذا را بخورد و آبجو را بنوشد
و بی آنکه نشانی از خود بر جای گذارد ناپدید شود. ناگهان خشن و خش
ضعیفی از آن ظرف غذا بد گوشش رسید. بر خاست و نشست و پرسید:
- چه کسی آنجاست؟

کلبه چنان در قاریکی فرو رفته بود که چیزی دیده نمی شد اما
نوم بایند احساس کرد که چیزی گرم و لزج در نزدیکی او نکان می خورد
و صدای مردی در کنار او بلند شد که:

- تو کیستی و در اینجا چه می کنی؟

او به آرامی جواب داد: «نام من نوم بایند است و آمده ام با «مار
مرد» ازدواج کنم!»

صدا دو بازه پرسید: «آیا اطمینان داری که می خواهی چنین
شوهری داشته باشی! دست بمال بیین در کنارت چیست و آیا دلت می خواهد
زن او بشوی؟»

نوم بایند کم کم حدس زد چه کسی هر شب به کلبه او می آمده است
با اینهمه دستهایش را باز کرد و بدن گرم و دراز و لزج مادری را زیر
آنها یافت و به لحنی مصمم گفت:

- آری، من تصمیم گرفته ام که جز مادر زن کس دیگری نشوم!

نیوم بایند ماجراجو

ناگهان نیوم بایند احساس کرد که دیگر پوست لزج مازی بر دستهایش نیست بلکه بازویان مردی است.

پس فریاد زد: « چه شده است؟ آه چقدر دلم می خواست آتشی در اینجا بود تا کسی را که در کنارم ایستاده است به چشم بدم!» در این دم نیوم بایند صدای بهم خوردن چوبهای آتش را شنید و آتش کوچکی در میان کلبه روشن شد و او در پرتو آن مردی بسیار زیبا به جای ماری خزنده در کنار خود دید.

مرد به شادمانی فریاد زد: « تو افسون مرا شکستی! سالهای دراز بود که من به افسون برادرانم به جلد مار رفت و بودم و مقرر بود که تا دختری خواهان عروسی با من نشود به شکل آدمی در دنیا نیام. من از تو بسیار سپاسگزارم که مرا از قید افسون رهایی بخشیدی! »

پس مار مرد مقام مشروع خود را بازیافت و سرور دهکده شد و برادران نابکارش را از آنجا بیرون راند و مادر پیرش مقام و عزت بسیار در دهکده یافت.

نیوم بایند مرد زیبای جوان را نزد پدر خود برد و اووی را دعا کرد و بارانی از هدایا و ارمنانها بر سر دختر خویش زینخت ووی شادمانه همه آنها را برداشت و با خود به خانه شوهر خود برد.
مار مرد بخوبی و خردمندی فرمانروایی کرد و نیوم بایند کو دکان

داستانهای افریقائی

بسیار برای او آورده که در زیبایی چون شوهرش بودند و دلیری و بی‌باکی
چون خودوی.

(زولوند)

لائچشت و پلنگ خانه‌ای می‌سازند

فصل خشک سال بود، روزهایی که همه جانوران باهم به خوشی در آفریقا زندگی می‌کردند.

فصل خشکی‌ها موقع خانه‌ساختن بود و پلنگ که جانور مغرو دری بود، گروهی از جانوران را که بعد از ظهر گرم به استراحت نشسته بودند پیش‌خواند و گفت: «کسی به سرعتی که من می‌توانم خانه‌سازم نمی‌تواند خانه‌ای بسازد. فردا من با خدمتگارانم خانه باشکوهی خواهم ساخت.»

چیزی در میان دیگر جانوران درگرفت و گرایز به شکوه گفت: «چرا پلنگ فکر می‌کند که او از همهٔ ما برتر است. آیا تنها بدین سبب که توانگرتر از هاست و خدمتگاران بسیار دارد؟» گوزن جنگلی گفت: «من که از لاف و گزاف پلنگ خسته شده‌ام: آیا نمی‌توانیم جلو اورا بگیریم؟»

داستانهای افریقائی

از درماری بزرگ گفت: «من تصور نمی کنم که ما بتوانیم کاری
بکنیم اما آرزو می کنم که یکی این کار را بکند!»

پلنگ دوباره غریوبر آورد: «آیا کسی هست که با من شرط بیندد.
من فردا صبح زود در دمیدن خورشید می روم ساختن خانه را شروع
کنم. آیا کسی هست که با من دست به کار بشود و بکوشد که پیش از من
کارش را به پایان برساند؟»

جانوران ناراحت شدند و یکدیگر را نگاه کردند و هیچ نگفتند.
آن خوب می دانستند که پلنگ ساختمان خانه اش را به موقع بپایان
می رساند زیرا خدمتگاران بسیار داشت که کمکش کنند.

جانوران یک یاک به آرامی میان جنگل خزیدند.
پلنگ پشت سر آنان فریاد زد: «ترسوها! هیچیک از شما جرأت
ندارد با من شرط بیندد!»

در آن دم که جانوران استراحتگاه خود را ترک می گفتند لاک
پشت از رو برویشان می آمد. چون جانوران او را از سر راه خود به
کناری هل دادند، لاک پشت از حر کت کند خود بازماند و ایستاد و از
آن پرسید:

— چه شده است، چرا شما همه سایه خنک را در گرمای روز ترک
می کنید؟

گراز گفت: «از دست پلنگ! ما همه از گزارگویی های او خسته

لاک پشت و پلنگ

شده‌ایم و می‌رویم تا جای آرامتری برای آسودن پیدا کنیم!»
لاک پشت بسیار خشمگین گشت که دید جانوران از لاف و
گزافگوییهای پلنگ آزرده شده‌اند.
او آهسته و آرام به راه خود ادامه داد و زوبروی پلنگ رسید
و گفت:

— تو اینجا یی؟ چرا همه جانوران را از خود رانده‌ای؟
پلنگ گفت: «من چنین کاری نکردم تنها از آنان پرسیده‌ام که
آیا حاضر ندبا من شرط بینند: تابیینیم کدامیک زودتر می‌توانیم خانه‌ای
بسازیم!»

لاک پشت که بسی تندتر از آنچه راه می‌رفت فکری کرده جواب
داد: آه! کی این مسابقه را آغاز می‌کنیم و جایزه آن چیست؟»
پلنگ لاک پشت را به ریشخند برا انداز کرد و قاه قاه خنده را
سرداد و گفت: «آیا تو فکر می‌کنی که می‌توانی مرا شکست بدھی؟
من هیچ حاضر نیستم با جانور کوچک و کند رفتاری چون تو مسابقه
بدهم!».

لاک پشت که سخت از سخن پلنگ آزرده شده بود گفت: کی مسابقه
را شروع می‌کنیم و جایزه آن چیست؟».

پلنگ بدلحنی غیر دوستانه گفت: «آه، فردا صبح، در برآمدن
خوشید شروع بدکار می‌کنیم و جایزه مسابقه چهار صد صد است

داستانهای افریقائی

لاكپشت قبول کرد و به کندی از آنجادور شد تا درست در این باره بیندیشد. هدتی دراز چون سنگی بی جان در آنجا استاد و فکر کد. سرانجام پنداشت که مسأله راحل کرده است و آنگاه به جایی که معمولا دوستانش را می دید روان شد.

چون لاكپشت به دوستانش شرح داد که فردا با پلنگ مسابقه خواهد داد همه غرق در حیرت شدند اما به او قول دادند که فردا صبح به کمک او بروند.

با مداد فردا مسابقه آغاز شد. پلنگ و خدمتگارانش گودال پنهانی کندند و آن را با آبی که از رودخانه نزدیک می آوردند پر کردند. آنگاه پاهای را بالا و پایین برند و گل را لگد کرند تا برای ساختن دیوارخانه آماده شد.

لاكپشت و یارانش نیز همانطور دست به کار شدند، اما هر گاه پلنگ به دفت و از نزدیک آنان را نگاه می کرد می دید که لاكپشت در گوش یارانش حرفا یابی می زندو آنان از جایی غیر از جائی که خدمتگاران او از رودخانه آب می آورند، آب می آورند.

هنگامی که همه سخت سرگرم کار بودند، لاكپشت به جایی از رودخانه که خدمتگاران پلنگ برای آوردن آب می رفتهند، رفت. او تنها نبود، او با گروهی از نوازندهان که طبل می زند و می رقصند و آوازی دلنشیز می خوانند به خدمتگاران پلنگ که از رودخانه آب

لاکپشت و پلنگ

بر می داشتند تزدیا ک شد. آنان چنین می خوانندند:

«ظرفها را بگذارید زمین و امروز را بر قصید»

«رقص به پایان می رسد و رود از رفتن بازمی ماند.»

لاکپشت به شادمانی می دید که کارگران پلنگ یکی پس از دیگری
ظرفهای آب را بر زمین می نهند و به گروه رقصندگان می پیوندند. نوای
طبیلها چنان اغواگر بود که بنایها نمی توانستند خودداری بکنند و آنان
چنان به شادی به رقص و آواز خواندن بر می خاستند که گفتی در جشن
عروسي شرکت دارند.

لاکپشت لبخندی زد و با خود گفت: چه خوب است که کارگران من
نمی توانند نوای موسیقی را بشنوند. خوب، حالا بروم بینم آنان چه
کار می کنند؟

لاکپشت دید که یارانش لگد کردن گل را پایان داده اند و سر گرم
بالا آوردن دیوارهای خانه هستند. اما خانه پلنگ از پی سازی فراتر
نرفته بود. پلنگ خود به تنها یی توی گل بالا و پایین می پرید و به
حیرت از خود می پرسید که چه بر سر خدمتگارانش که به لب رو در فته اند
تا آب بیاورند، آمده است.

پلنگ چند خدمتگار دیگر خود را که در کنارش مانده بودند
فرستاد تا بینند چه روی داده است اما آنان نیز چون دیگر یاران
خود وقتی به کنار رود رسیدند و نوای طبلها راشنیدند دستور سر ور خود

داستانهای افریقائی

را فراموش کردند و شروع به رقص و آوازخواندن کردند:
«ظرفها را بگذارید زمین و امروز را برقصید،
رقص به پایان می‌رسد و رود از رفتن باز می‌ماند.»
در این میان لاکپشت و یارانش همه روز را سرگرم ساختن خانه
بودند و دیو از خانه دم بدم بالا و بالاتر می‌رفت.

پلنگ این را می‌دید و بر خدمتگاران خود خشم می‌گرفت. پس
زن خود را به دنبالشان فرستاد تایبینند چرا باز نمی‌گردند. زن پلنگ
نیز چون به لب رود رسید این آواز را شنید:
«ظرفها را بگذارید زمین و امروز را برقصید،

لاک پشت و پلنگ

«رقص بدپایان می‌رسد و زود از رفتن باز می‌ماند!»

زن پلنگ هم مسحور نوای موسیقی شد و شوهر بیچاره خود را فراموش کرد. پلنگ که در کنار پی خانه خود ایستاده بود از اینکه می‌دید لاک پشت و دوستاش دیوارهای خانه را بالا آورده‌اند و حالا می‌خواهند سقف آن را بسازند خشمگین و خشمگینتر شد و سرانجام خود تصمیم گرفت برود و ببیند چه اتفاقی افتاده است و چون او نیز بر طبالان تزدیک شد پاهایش بی اختیار به رقص پرداختند و گوشهاش مسحور آواز دلنشیزی شد که می‌خواندند:

داستانهای افریقا

«ظرفها را بگذارید زمین و امروز را برقصید»

«رقص به پایان می‌رسد و رود از رفتن باز می‌ماند!»

آری پلنگ هم به گروه رقصان پیوست و همه چیز را در باره خانه ساختن خود از یاد برد. طبالان و خوانندگان نیز دم بدم تند و تندتر می‌نواختنند و می‌خوانند و او نیز تندتر بالا و پائین می‌جست و چرخ می‌زد. سرانجام آفتاب غروب کرد هوای تاریک شد. نوازنده‌گان و خوانندگان دست از نواختن و آواز خواندن کشیدند و جانوران و مردمان به خانه‌های خویش بازگشتند.

پلنگ ناگهان به خود آمد و به یاد آورد که برای چه کاری به آنجا آمده است پس بانگ بر خدمتگاران خود زد که: «ظرفها یتان را آب کنید و به جایی که باید خانه‌ای برای من بسازید برگردید. چطور جرأت کردید که وقت خود را با رقص و آواز تلف کنید؟» هوا تاریک شده بود و خدمتگاران پلنگ به دشواری می‌توانستند پیش پای خود را ببینند و ظرفها یشان را پراز آب بکنند.

سرانجام به جایی که گل می‌ساختند بازگشتند و چون نزدیکتر آمدند نوای طبل پیروزی برخاست که جانوران را فرامی‌خواند. طبل-ها چنین فریاد برآورده بودند:

لالک پشت مسابقه را برده است. او خانه زیبائی ساخته است. اما خانه پلنگ کجاست؟

لاکپشت و پلنگ

پلنگ که سخت خشمگین بود در پرتو سیمکون ماه خانه‌ای را دید که لاکپشت پیروزمندانه در آستانه آن نشسته بود. او به پلنگ گفت:

آیا میتوانم چهارصد صد خود را بگیرم چون توانکار نمیتوانی
بکنی که من مسابقه را بردهام!
پلنگ چه می‌توانست بکند، او را جانوران در میان گرفته بودند
و همه می‌دیدند که لاکپشت خانه را ساخته و مسابقه را برده است.
پلنگ به ناچار با بی میلی چهارصد صد را شمرد و به لاکپشت
داد و او شادمانه رفت که آن‌ها را با دوستاش خرج بکند اما پلنگ
به تنها یی به میان بوته‌های جنگل خزید و زیر لب به خود غرغیر کرد
که: «دیگر هر گز گول چنین جانور کوچک و ناتوانی را نخواهم خورد.
امروز درس خوبی آموختم و آن این است که همیشه هوش بر قدر از
زور است!»

(نیجریه شرقی)

فول گیسو بلند

روزی، روزگاری زنی بود که بیچه‌اش نمیشد اما هر روز دعایم کرد
که «روان کوه» فرزندی برای او بفرستد.

سر انجام آرزویش برآورده شد و روزی که شوهرش برای شکاربته
جنگل رفته بود، پسری به دنیا آورد.

زن کودک را در آغوش گرفت و همچنانکه اورا شیر میداد با خود
گفت: «فعلا نباید نامی به بیچه‌ام بگذارم، بلکه باید صبر کنم شوهرم
از شکاربر گردد و از او بخواهم که نامی برای پسرش انتخاب کند.

در این فکر بود که ناگهان نوزاد در آغوش مادر لب به سخن
کفتن گشود و با بیانی روشن گفت: مادر، نام من «لاکانیانا» است.

هیچ لازم نیست از پدرم پرسی که چه نامی میخواهد به من بگذارد!

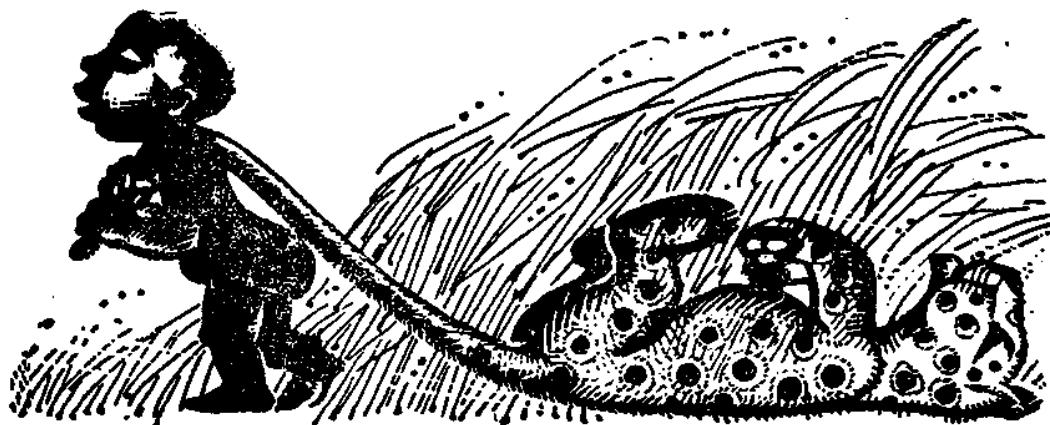
زن باور نکرد که آنچه شنیده است در بیداری باشد و پنداشت

غول گیسو بلند

که خواب میبیند. پس نوزاد را دوی حصیر خواب نهاد و رفت بیرون
خانه را جارو کند.

در این موقع گروهی از کودکان کوچک به حیاط دویدند آنان
دم بدم بر میگشتند و پشت سر خود را نگاه میکردند. معلوم بود که از
چیزی ترسیده بودند. آنان فریاد زدند:
کمکمان کنید! نجات من بد هید. «لا کانیانا ناباما دعوا کردو کمان
زد و مجر و حمان کرد.

زن گفت: «چه حرفهایی میز نید؟ لا کانیانا نوزادی بیش نیست و
من اورا در کلبه خوابانیده ام!» اما چون درون کلبه را نگاه کرد بچه را
نه روی حصیر خواب دید و نه جای دیگری از کلبه.
در همین دم ناگهان فریادهایی که از ترس و دلهره کشیده می شد از
دروازه دهکده به گوش زن رسید و نگاه کرد و پرسش را دید که پلنگ-
بیجه مردهای را بدنبال خود میکشد.

مادر نگاه کن: من این را کشتم تا از گوشنش برای ما شام بپزی

داستانهای افریقائی

پسر فریاد زد : «مادر نگاه کن من این را کشته‌ام و آورده‌ام که
با گوشت‌ش شام برایمان بپزی!»

همه از دیدن این نوزاد خارق العاده سخت در شکفت افتادند. مادر
با ناشکی‌بایی بسیار در انتظار بازگشت شوهرش بود تا او نیز لاکانیانا را
بینند و از کارها و رفتار غیر عادی او اطلاع پیدا کنند.

آن شب پدر دوان دوان و نفس نفس زنان و ترسان و هراسان به
دهکده بازگشت و به همه دهقانان فریاد زد و گفت : «غول! من غول
ماده هراس‌انگیزی در آن سوی جنگل دیده‌ام. کودکان‌تان را در خانه
نگهدازید و نگذارید مردی تنها و بی‌سلاح از خانه بیرون بروند.

همه به ترس و دلهره افتادند، جز لاکانیانا. پدر وقتی شنید که
زنش چه بچه غیر عادی برایش آورده است به حیرت به روی او خیره
شد و چون او به لاکانیانا گفت که از حیاط خانه بیرون نرود که مبادا غول
او را بگیرد با خود ببرد، لاکانیانا خنده‌ید و گفت :

فردا صبح زود من همه چهار پیان را به چراگاه می‌برم و شما
خواهید دید که غول مرا خواهد گرفت یا من غول را.

چون خود شید برزد لاکانیانا رمه را از آغل بیرون آورد و از آنسو
از دهکده به جنگل برد. روستاییان با حیرت به او خیره شدند اما با
اینکه او نوزادی بیش نبود نتوانستند او را از رفتن باز دارند.

غول گیسو بلند

مادر گفت: «درینگ که دیگر بچه‌ام را نخواهم دید!»
اما او اشتباه می‌کرد.

لاکایانا درحالی که ترکه‌ای را نکان می‌داد و چهار پایان را هی
می‌کرد راه خود را درپیش گرفت ولختی بعد با غول روپرورد.
موجود هیولاکه با حرص و آز بسیار گله را نگاه کرد و گفت:
«آها! صبحانه‌ام را آورده‌ی تو چه بچه خوبی هستی که اینها را برایم
آورده‌ای!»

لاکایانا در جواب او گفت: «آره، ممکن است چند گاو این گله
صبحانه تو باشد، اما دست کم نیمی از آنان صبحانه من است ما می‌توانیم
گله را تقسیم کنیم و با هم بخوریم!»

غول از لحن تحکم آمیز کودک به حیرت افتاد و با خود اندریشید
که شاید اوجادویی همراه داشته باشد. از این روی قبول کرد که گاوان
گله را با او تقسیم کند.

کودک گفت: «من فکر خوبی دارم. بیا با هم در اینجا در کنار چنگل
کلبه‌ای بسازیم. بعد ما می‌توانیم در آن زندگی کنیم و گاوان را یکسی
بکشیم و راحت و آسوده بخوریم!»

غول به اصرار لاکایانا پیشنهاد او را پذیرفت. نخست آندو تعداد
تیرچوبی به شکل دائره بر زمین فرو کردند سپس آنها را از درون

داستانهای افریقائی

و بیرون با گیاهان بهم بافتند تا دیوارهای کلبه ساخته شد.
لاکانیانا گفت: «خوب حالا باید سقف خانه را بسازیم. بیا شامه‌
های کلقتی روی دیوارها بیندازیم و تو روی آن برو و من علف به تو
بدهم با آنها سقف را پوشانی.»

غول به تبلی بالای سقف رفت و لاکانیانا بستمهای علف را که به
هم باقه شده بودند به او داد. غول که در آن بالا سرگرم کار بود لاکا-
نیانا نیز علفها را به دیوارگره میزد.

غول چنان سرگرم کار بود که متوجه نشد لاکانیانا موهای بلند
او را یکی یکی به سقف می‌بافت و تنها موقعی متوجه قضیه شد که مو-
ها یش چنان به سختی به تیرهای سقف‌گره خورده بودند که نمی‌توانست
از جای خود تکان بخورد.

غول فرماد برا آورد: «با من چه کردی؛ مگر نمی‌بینی که موهایم را
یکی یکی با علفها می‌بافی؟»

لاکانیانا قاهقهه خندهید و در جواب او گفت: «چرا می‌بینم! حالا
دیگر تو نمی‌توانی از جای خود تکان بخوردی و دهنشینان را آزار
برسانی!»

غول غریبو برا آورد و به کوشش و تقلا افتاد اما لاکانیانا کار خود
را چنان خوب انجام داده بود که مجانور استرگ توانست خود را از بند برها ند

غول گیسو بلند

کودک عجیب گله را گرد آورد و آن را بخانه باز آورد و در آنجا
به پدر و مادر خود شرح داد که چکار کرده است.

آن شب تکر گ ک سختی باری دن گرفت چندان که پیران دهکده
فیز هاندش را بعمر خود ندیده بودند.

دانه های تکر گ به درشتی سیب زمینی بودند. روز بعد غول را
مرده بر زمین افتاده دیدند که موها یش هنوز به تیرهای سقف شکسته
کلبه بسته بود. تکر گ او را کشته و کلبه را ویران کرده بود.

جشنی بزر گ به افتخار لاکانیانا بریا کردند و مردم دهکده
هدیه های بسیار برای او آوردند و سپاسش گزارند که آنان را از چنگ
غول ستمگر رهاییده است. مادر فیز روی به کوه کرد و از «روان کوه»
که چنان کودک عجیبی برای او فرستاده بود سپاسگزاری کرد.
(زولولند)

گونکو قسین و هیولا

بامدادی «آناسی^۱» و پرسش «کونکو قسین^۲» برای شکار به جنگل رفته‌اند. از راه باریکی که بطور مارپیچ در میان درختان کشیده شده بود پیش می‌رفتند و بر فرشی از برگ‌های خشک که کف جنگل را پوشیده بود آهسته و آرام کام بر می‌داشتند تا صدایی بر گیاورند.

در این میان خش و خشی شنیدند و آناسی و پرسش به یك آن تیر و کمان خود را بالا بر دند.

تیرها از کمانها بیرون رفته و صفير زنان هوارا شکافتند و چون فرود آمدند در تن گوزن بزرگی فرو رفتند.

چون کونکو قسین و پسرش خود را به گوزن تیر خود را رسانیدند کونکو قسین به شادمانی به پدر خود گفت: «مدتی دراز گوشت برای غذای خود خواهیم داشت!» اما وقتی خواستند گوزن را بلند کنند آن را

کوئکوتین و هیولا

بسیار سنگینتر از آن یافتند که بتوانند بردارند و بیسند.

آن‌انسی به پسر خود گفت: «کوئکوتین تو در اینجا بمان تامن به خانه بروم و سبد بزرگ حبوباتمان را بردارم و بهاینجا بیاورم. بردن این گوزن به خانه خیلی خوب خواهد بود. من به زودی بر می‌گردم و تو از اینجا دورمشو!»

کوئکوتین پیشنهاد پدر را پذیرفت و در کنار لاشه گوزن به انتظار بازگشت پدر نشست. زنبوران و مگسها گرد سراو وزوز می‌کردند و پرندگان وحشی در بالای سراو روی شاخه‌های درختان جیر و جیر بلندی راه انداخته بودند و کوئکوتین را خواب برداشت.

چون از خواب بیدار شد هواگر که و میش شده بود او احساس کرد که سر دش شده است. با خود گفت: «من بی‌گمان مدت زیادی خواهیده بودم. تعجب می‌کنم که پدرم هنوز بر نگشته است. شاید او در جنگل است اما راهش را گم کرده است!»

آنگاه کوئکوتین فریاد برآورد: «پدر، پدر! من اینجا هستم! اینجا هستم!» و امیدوار بود که پدرش صدای اورا بشنود و به قدر او بیاید اما فریادی در جواب او در جنگل بلند نشد.

ناگهان کوئکوتین صدای نیرومند شکستن شاخه‌های درختان و غرش بلندی شنید و چون سر به طرف صدا برگردانید هیولای هراس-انگیز فلس داری دید که به سوی او می‌آمد.

داستانهای افريقيائی

کوئکوتسين پشت لاشه گوزن خم شد و به عقب دويد تا به تنہ بزرگ درختی رسید و در پشت آن پنهان شد. اين کار او بسيار بموقع بود چه هيو لا خود را بالاي سر گوزن مرده رسانيده بود و آن را بومي- کرد و می غرید و چون فهميد که او انسان زنده اي نیست، از آنجا دور شد و به قسمت ديگری از جنگل رفت.

کوئکوتسين پيش از آن هرگز جانوري بدان بزرگی نديده بود و چون پس از چند دقيقه ديگر پدرش با سيد بزرگ بدانجا رسيد به او گفت که در بودن او چه پيشامدي کرده است.

آناسی به پرسش گفت: « من نمی ترسم . چنین جانور بزرگی بی گمان تبل و کندرو باید باشد و اگر روزی بایکی از آنان رو برو بشوم می دانم چه کار کنم ! »

کوئکوتسين گفت: « بسيار خوب ، اگر اصرار داري که به شکار هيو لا بروم ، من با تو می آیم ! »

آنگاه آن دو سيد بزرگ و گوزن مرده را رها کردن و آهسته و آرام به سوي جنوب به راه افتادند. گوشها يشان را تيز کرده بودند تا صداها يی را که نشان از جای هيو لا بد هد بشنوند.

از بد بختی آنان هيو لا خسته شده بود و در جنگل برای استراحت افتاده بود ، ازاين روي پيش از آنکه آن دو صدایي از هيو لا بشنوند او بوی آنان را شنید .

کوئکوتین و هیولا

هیولا دوپنجه بزرگ خود را بالا بردو ناگهان بر سر آنانسی و کوئکوتین فرود آورد و آندو را از جامهایی که بر تن داشتند گرفت و برداشت و به سوی خانه خویش دوید. خانه او در تپه‌ای سنگی بود که غارهای بسیار داشت و از دورچون قلعه‌ای دیده می‌شد.

هیولا آنانسی و کوئکوتین را در غار بزرگی بسر زمین نهاد و مدخل غار را با سنگی بزرگ گرفت و رفت که مردمان دیگری شکار کند و بیاورد و در گنجه خوراکیهای خود بگذارد.

چون کوئکوتین و پدرش کوتفکیهای تن خود را مالیدند و در بر خود را نگاه کردند و چون در سقف غار سوراخی به طرف آسمان باز بود و روشنایی کافی از آنجابه پایین می‌نافت بزودی پدر و پسر دریافتند که در آنجا تنها نیستند و ده دوازده تن دیگر هم در آنجا نشسته‌اند یا دراز کشیده‌اند. همه نوهد و دلمده بودند و خروس بزرگ سفیدی در میان آنان پاس می‌داد.

کوئکوتین به زودی دریافت که آنان نیز اسیر و زندانی هیولا هستند.

مردجوانی شکوه کرد که: ما همه زندانیان هیولا هستیم و او هر وقت گرسنه شود ما را یکی یکی می‌خورد. یکی دیگر از زندانیان نیز گفت: «خروس هم خدمتگار هیولا است

داستانهای افریقائی

و اگر ما بخواهیم از اینجا فرار کنیم آواز بلندی سر می‌دهد و هیولا
بی‌درنگ خود را بدینجا می‌رساند که بینند چه اتفاقی افتاده است!»
کوئکوتین گفت: «پس ما باید باهم متعدد بشویم و تصمیم بگیریم
که چگونه از اینجا فرار کنیم!»

پس از بحث بسیار کوئکوتین نقشه‌ای کشید. او نخست از
زندانیان پرسید که کدامیک می‌تواند با بوته‌های کنف که درست در
بیرون غار رویده‌اند طناب بلندی بیافتد. آنگاه به آنان گفت که به
بالای مدخل غار بخزند و تعدادی کنف بیرون طنایی هر چه درازتر بیافند.
سپس کوئکوتین به آنان گفت: «هنگامی که شما سرگرم این
کار هستید من سرخروس سفید را گرم می‌کنم!

آنگاه یکی از کیسه‌های برنج را که هیولا در غار انداخته بود
تاز زندانیانش آن را بخورد و پرواژشوند، برداشت و بر کف غار ریخت
خروس بی‌درنگ به چیدن دانه‌های برنج پرداخت و چنان سرگرم چیدن
آنها شد که پاسداری زندانیان را فراموش کرد. زندانیان با جدیت
بسیار کارهایی کردند رطناک می‌بافتند. در این میان کوئکوتین از غار
بیرون پرید و همه‌استخوانهایی را که غول پس از خوردن غذای خود
در آن تزدیکی‌های ریخته بود جمع کرد و در کیسهٔ بزرگی جای داد.

خروس سخت سرگرم خوردن دانه‌های برنج بود بانگی بر نمی‌آورد
هیولا با خود اندیشید که زندانیانش آرام در غار افتاده‌اند، از این روی

کوئکوتین و هیولا

در از کشید و به خوابی سنگین فرورفت و خر ناسه های او در تزدیکی های غار بلند شد کما نچه يك تار هیولا نیز در کنارش افتاده بود.

کوئکوتین به بالا خزید و کمانچه را دربود و دوباره به تزد زندانیان باز گشت تا بینند آیا همه آماده گریختن شده اند یا نه. طناب

با قته شده بود. کوئکوتین طناب را به طرف هوا انداخت و به فریاد خدایان بالا را به یاری خود خواند و همانطور که امید و آرزو داشت خدایان طناب را گرفتند و نگهدارشند وزندانیان یکی یکی از آن بالا رفتند واز زندان سنگی بیرون آمدند.

کوئکوتین آخرین کسی بود که طناب را گرفت و بالا رفت. او کیسه استخوانهارا بر دوش انداخته بود و کمانچه هیولا را به زیر بغل خود زده بود. درست در این موقع خروس آخرین دانه برنج را فرورد. خروس با چشمان روشن نخودی رنگ خود دور و برش را نگاه

داستانهای افریقا

کرد و چون دید همه زندانیان ناپدید شده اند سرش را بالا گرفت و قو قلیقوی عجیبی سرداد که تا آن موقع هر گز بدان بلندی قوقلیقو سرنداده بود.

هیولا به بانگ خرس از خواب پرید و شتابان بهغار خود دوید و دید که طعمه هایش با طناب بالا رفته اند و از دست او گریخته اند با اینکه تنہ بسیار سنگینی داشت بسیار چست و چالاک بود، از این روی بی درنگ طناب را گرفت و به دنبال کوئکوتین که چند متری پیشتر از او نبود بالا رفت.

هر بار که هیولا به کوئکوتین نزدیک می شد او استخوانی به طرفش می انداخت و هیولا به امید آنکه تکه ای گوشت بر استخوان باقی مانده باشد برای گرفتن و مکیدن آن می ایستاد و در نتیجه پایینتر می ماند و کوئکوتین بالاتر می رفت اما سرانجام همه استخوانها تمام شد و هیولا حمله سختی به کوئکوتین کرد و چیزی نماند که مج پای او را بگیرد. ناگهان کوئکوتین به یاد کمانچه یک قار خود افتاد و شروع به نواختن آن کرد و نوای کمانچه چنان قدرتی داشت که هیولا نتوانست از رقصیدن خود داری کند و در نتیجه لحظه ای چند کوئکوتین را از پادرد.

در این موقع کوئکوتین دید که تقریباً نجات یافته است. بیش از چند متر نمانده بود که او خود را به قلمرو آسمان برساند. پس با

کوئکوتین و هیولا

کوششی شکرف خود را به روی ابری انداخت و آنگاه کاردش را از کمرش باز کرد و با آن طناب را برید.

هیولا غریوی بر کشید و آنگاه صدای افتادن جسمی سنگین به روی زمین شنیده شد. هیولا با همه سنگینی خود بر زمین افتاده و کشته شده بود. آنگاه همه کسانی که کوئکوتین از مرگ نجات شان داده بود دورش حلقه زدند و همه از شادی در پوست خود نمی گنجیدند که از چنگال هیولا رهایی یافته بودند.

خدایان آسمان کوئکوتین را به سبب دلاوریها و خردمندیش ستودند و آفرین گفتند و به پاداش آنها او را به صورت خورشید در آوردند و به قبه آسمان زدند تا جهان را روشنایی بخشد. پدرش آنانسی، را هم به صورت عاه در آوردند و زندانیانی که کوئکوتین رهایی شان بخشیده بود هر یک ستاره‌ای شد.

شما خود همه آنان را در آسمان می‌توانید بینید. کوئکوتین در روز و آنانسی و دیگران شب بر زمین نورمی افشا نند و به شادی و با دلی خالی از قرس غولان و هیولاها در آسمان زندگی می‌کنند.

(غنا)

سلطان داراًئی

در جزیره دورافتاده‌ای، تزدیک کرده‌های افریقا، جوان تنگ -
دستی زندگی می‌کرد. او نه پدر داشت نه مادر نه خواهری و نه برادری
و تنها دوست و همدمش آهویی دست‌آموز بود.

مرد جوان که «حمدانی» نام داشت هر بامداد آهوی دست‌آموزش را پیش‌می‌خواند و اورا همراه خود بر میداشت و میرفت‌قوت و غذائی برای خود فراهم کند. گاه بخت با او یار می‌شد و در راه به زن مهر بانی بر می‌خورد که ظرفی خوراکی بر سر مینهاد و به بازار می‌برد. او اندکی غذا ازاو می‌گرفت و آن را با آهوی اهلی خود می‌خورد. اما بیشتر اوقات جز انگورهای جنگلی و ریشه‌گیاهان چیزی کیوش نمی‌آمد و بدین سبب خود و آهوی دست‌آموزش روز بروز لاغر و لاغرتر می‌شدند. اغلب شکمشان گرسنه بود. شبها در گودالها و غارها می‌خواهیدند و بهم می -

سلطان دارائی

چسبیدند تا خود را گرم کنند، زیرا حمدانی حتی پتویی هم نداشت که روی خود بکشد.

شامگاهی، که آن دو زیر شاخمهای درخت بزرگ کهنسالی نشسته بودند حمدانی به آه گفت: «من دوست فقیری برای تو هستم. همه روز را دنیا بال قوت و غذا دویدم و تنها چیزی که کیر آورده ایم خوشهاي ندرت است با سه موز. بهتر است تو بدشت، قرداهوان وحشی برگردی تا در آنجا دستکم هر روز علف کافی بیندازی و بخوری!»

آهوس برگردانید و چشمان درشت و قهوه‌ای رنگ زیبایش را به حمدانی درخت و گفت:

سرور من! خود را سرزنش مکن و فاداحت مباش! من ترجیح می‌دهم که گرسنه بمانم و در کنار تو باشم و به کله آهوان نپیوندم. چشمان حمدانی از تعجب گردید، زیرا هر گز نشنیده بود که آهوبی سخن بگوید. با خود اندیشید که گرسنگی او را گیج کرده است و آنچه شنیده است وهم و خیالی بیش نیست. او دستهایش را دراز کرد و سر و گوشهاي آهوس را نوازش کرد و گفت: گرسنگی گوشهاي آدم را به وضع عجیبی در می‌آورد، من لحظه‌ای چنین پنداشتم که تو با من سخن می‌گفتی!»

آهود باره به سخن درآمد و گفت: «آری من حرف زدم و گفتم که ترجیح می‌دهم گرسنه در کنار تو بمانم و فروم با هم جنگان خود

داستانهای افریقائی

زندگی کنم !

حمدانی به حیرت افتاد. او سالها بودکه آهورا دست آموزکرده بود و یش خود نگاه میداشت اما هرگز نمیدانست که او آهویی جادو است و می‌تواند حرف بزند

آهون به سخن خود چنین افزود: «تو همیشه با من مهر بان بوده‌ای وحالا نوبت من است که کاری برایت بکنم. من فردا قرا ترک می‌کویم و می‌روم چیزی برای خوددن خود پیدا کنم. بدین قریب تو می‌توانی قوت وغذای اندکی که پیدا نمی‌کنی به تنها بی بخوردی، شاید چاقتر بشوی و دیگر احساس گرسنگی نکنی»

حمدانی آهون را سپاس گفت اما از تصور چاق شدن خود خنده‌اش گرفت زیرا در آن سرزمین آذوقه بسیار کم بود و آدم چاق در آن جا کمتر پیدا می‌شد.

فردای آن روز به دمیدن خود شید آهون حمدانی را بدرود گفت و همچنانکه به طرف جنگل می‌خرا می‌گفت: «من امشب، پس از غروب آفتاب در همینجا به دیدنست می‌آیم. شاید غذایی اضافی هم برای تو بیاورم !

بزودی آهود رجای بازی از جنگل، چمنزار سبزی دید و در آن چرید و شکمی از عزا در آورد و چون خسته شده بود نشست تا لختی بیاساید. همچنانکه با یکی از سمهایش به قلبی زمین را می‌خراشد،

سلطان دارائی

چنین بنظرش آمد که چیز درخشانی را زیر خاک میبینند.

آهو خاک را بایسینی خود کنار ذوسرا نجام چیزی را که درخشندگی عجیبی داشت از زیر آن بیرون آورد. آهو فریاد زد: «دانه الماس! الماسها را نمیتوان خورد اما می‌دانم که آنها در قدر آدمیان بسیار پر ارزش و گران‌بایند. خوب این الماس را چه بکنم؟ اگر این را به محمدانی بدهم در صدد فروختن شان بر می‌آید و مردم با دیدن جامجهای پاره‌پاره او خواهند گفت که او این را دزدیده است و آن وقت ممکن است او را بگیرند و به زندان بیندازند و من بهترین دوست خود را از دست خواهم داد. نه، باید فکر بهتری برای دانه الماس بکنم.»

آهولختی بی‌حرکت نشست و فکر کرد. آنکه الماس را بدمعان گرفت و روی پاهایش جست و به سوی شهری بزرگ که میدانست در آن قردهاییها، در کنار رودخانه‌ای فرار دارد، بنای دویدن نهاد.

مردم شهر از خانه‌های خود بیرون آمدند و به حیرت بسیار به آهو که در وسط جاده می‌دویند خیره شدند. آهو به زبان آدمیان فریاد زد: «راه بدهید! آهی جادو را راه بدهید! من می‌خواهم سلطان را بیشم!»

نگهبانان کاخ سلطان خواستند نگذارند آهو وارد کاخ بشود اما آهو به آنان گفت:

من پیغامی از سرور خود به سلطان آورده‌ام!

استانهای افریقا بی

نگهبانان سلطان از دیدن آهوی سخنگو چنان به حیرت افتادند
که بی درنگ اورا به کاخ راه دادند.

سلطان که مردی بود درشت اندام با پوستی قوه‌ای رنگ و جامه.
مای گرانبهای ملیله دوزی شده بر تن داشت، در حیاط کاخ بر تختی چوبی
نشسته بود. کفتکوی آهو و نگهبانان را شنید و آهو را پیش خواند و
گفت: «بیا اینجا، سرور تو کیست!»

آهو نزد سلطان آمد. در برابر او سر فرود آورد و روی دو
دستش نشست و نشان داد که میخواهد به سلطان تعظیم کند. او در جواب
سلطان گفت:

سرور من سلطان دارائی است و من از طرف ایشان ارمغان کوچکی
برای شما آوردم.

آنگاه به دقت بسیار دانه الماس را که دردهان خود پنهان کرده
بود در برابر پاهای سلطان بر زمین نهاد.

سلطان فریاد زد: «این گوهری است گرانبهای سرور تو چرا این
هدیه گرانبهای را برای من فرستاده است؟»
آهو گفت: «سرور من شنیده است که شما دختر زیبائی دارید و
این دانه الماس را به عنوان نخستین هدیه خواستگاری به دختر تان تقدیم
می‌کند. شما اگر اجازه بدیدم او با دختر تان عروسی بکند هدایای
بیشتری تقدیمتان خواهد کرد.»

سلطان دارائی

سلطان پرسید: این سلطان دارائی کیست؟ آیا خیلی دور از اینجا زندگی میکند؟

آهو در پاسخ سلطان گفت: «از جایی که او زندگی میکند تا اینجا سه روز راه است. اگر شما موافقت بفرمایید که او بادختر قان عروسی بکند من هفت روز دیگر دوباره در اینجا خواهم بود.»

سلطان دانه الماس را دردست خود این سو و آنسو چرخانید

سلطان دانه الماس را دردست خود این سو و آنسو چرخانید و دانه الماس چون خورشیدی روی دریا برق میزد. او هر گز گوهری بدان

داستانهای افریقا

زیبایی ندیده بود. فکر کرد که بی کمان مردی که چنین هدیه‌گرانهایی برای او فرستاده است بسیار توانگر است، از اینروی به آهو گفت:

قزد سروردت برگرد و بگو ما تا هفت روز دیگر آماده پذیرائی او خواهیم بود و جشن عروسی را نیز در این مدت آماده خواهیم کرد.

آهو از شهر بیرون رفت و از رودخانه گذشت و به جنگل رفت و خود را به جایی که حمدانی در زیر درخت نشسته بود رسانید. جوان از آهو پرسید:

آیا چیزی برای خوردن پیدا کرده‌ای؟

آهو در پاسخ او گفت: «چیزی بهتر از خوردنی پیدا کرده‌ام. اگر هر چه می‌گوییم درست انجام پدھی تاهفت روز دیگر با زیباترین دختر جهان عروسی خواهی کرد.»

حمدانی پنداشت که آهو با او شوخی می‌کند قاهقه‌خنده را سر داد. اما آهو بار دیگر به لحنی بسیار جدی گفت: «ما باید تا شش روز در اینجا پنهان بشویم. در روز هفتم من و تو بکاخ سلطان می‌رویم و تو در آنجا با دختر او عروسی می‌کنی. اما باید به من قول بدھی که هر چه می‌گوییم، اگر هم به نظرت احمقانه بیاید، به دقت گوش کنی و انجام بدھی!»

حمدانی قول داد که هر چه آهو بگوید انجام بدهد. آنان شش روز باریشه‌گیاهان و گیلاسهای وحشی زندگی کردند و با آب رودخانه

تشنگی خود را فرو نشانیدند.

صبح زود روز هفتم آهو حمدانی را بیدار کرد و گفت: «سرور من، به یادداشته باش که آنچه من امروز از تو میخواهم که انجام بدھی اگر هم بنظرت خوشآیند نباشد، تنها بخاطر علاقه‌ایست که به تو دارم و باید آن را انجام بدھی!»

حمدانی گفت: «بسیار خوب، امروز هرچه از من بخواهی انجام میدهم ولو بخواهی با دختر سلطان عروسی بکنم!»

آهو گفت: «پس دنبال من بیا! آنگاه حمدانی را از میان جنگل تا کنار رودخانه همراهی کرد. سپس به او گفت: «آن شهر را روی آن تپه میبینی؟ من به آنجا میروم و تو باید تا باز کشت من در اینجا با منتظر من بشینی. پیش از همه باید چیزی بگوییم که تا اندازه‌ای ناخوش‌آیند به نظر میرسد اما سرانجام ترا به خوشبختی خواهد رسانید. من باید تو را آنقدر کتک بزنم که همه جای بدنست سیاه و کبود بشود.»

حمدانی خواست اعتراض بکند اما چون قولی را که به آهو داده بود به یاد آورد، جامه از تن بدرآورد و پشت به آهو نمود و آهو با ترکه‌ای که از درختی کند به جان او افتاد و پشت اورا سیاه و کبود کرد. آنگاه به او گفت: «حالا در کنار رودخانه، در میان تخته سنگها پنهان شو و مواظب باش که تامن باینجا بر نگشته‌ام کسی ترا نبیند.» حمدانی سفارش آهو را به گوش گرفت و آهو از روی رودخانه به

داستانهای افريقيایي

آنسو پر يدو بطرف کاخ سلطان دويد. چون بداجا رسید همه را در جنب وجوش و تکاپو یافت. خدمتگاران سلطان مقدمات جشن عروسی را فراهم می کردند و همه آرزو می کردند که شامگاهان در آن جشن پرشکوه شرکت کنند. حیاطهای کاخ را آب و جارو کرده بودند و سر بازان را برای آن روز مهم تعلیم داده بودند.

آهو راهی از میان خدمتگاران برای خود باز کرد همچنان که پیش می دوید فریاد زد :

سلطان ، سلطان کجاست ! اتفاق وحشتناکی افتاده است . من باید هم اکنون بحضور سلطان برسم !

سلطان که در کنار پنجره ای نشسته بود به شنیدن صدای آهو فریاد زد : «چه شده است ؟ سرورت کجاست . مگر تو نگفته بودی امروز با او به اينجا خواهی برگشت ؟»

آهوكفت : «من و سرورم از میان جنگل به اينجا می آمدیم ، چند دزد به ما حمله کردن و اسب اورا گرفتند و همه هدایاتی گرانبهایی را که او برای شما می آورد از دستمان گرفتند و حتی جامه های او را هم از قوش بیرون آوردند و با خود برند . او اکنون لخت و عریان باقی کوشه در کنار آن جنگل افتاده است و شرمش می آید با آنحال به کاخ بیاید . من از چنگ دزدان نابکار گریختم و خود را بدینجا رسانیدم تا از شما بخواهم که جامه ای مناسب سرورم به او بفرستید تا او بتواند با سر و

سلطان دارائی

وضعی شایسته و احترام آمیز به خدمت شما بباید و عرض ادب بکندا»
سلطان از شنیدن این داستان سخت پریشان شد و یکی از
خدمتگاران خود را پیش خواند و گفت:
«به جامه خانه من برو و صندوق بزرگم را باز کن و یک دست از
بهترین جامه هایم را باینجا بیاور!».

خدمتگار با بقچه ای از جامه های زیبا و رنگارنگ باز کشت.
سلطان به سر بازان خود که در کناری استاده بسودند فرمان داد: «این
بقچه را بردارید و نزد سلطان دارایی بروید. یکی از بهترین اسبان
مرا هم با خود ببرید و او را سوار کنید و باهم باینجا برگردید!»
آهو گفت: «قریان اجازه فرمائید من خودم به تنها بی این جامه ها
را نزد سرورم بیرم زیرا او شرمش می آید که این مردان او را بر همه
بیینند. شما ساعتی صبر کنید من جامه را به داماد شما می دهم می پوشد
و بامن به اینجا می آید!»

سلطان گفت: «بسیار خوب، اما توجه طور می توانی جامه را
برداری و اسب را نزد سرورت ببری!».
آهو به خدمتگاران سلطان گفت: «بقچه را به پشت من بیندید و
مرا بر اسب بنشانید و افسارش را به دهنم بدهید تا من به نزد سرورم
بروم!».

مردان سلطان خواهش آهو را انجام دادند و آهو شتابان خود

داستانهای افريقيایي

را به کنار رودخانه، به جایی که حمدانی را در انتظار خود نهاده بود بازگشت و به او گفت:

«اين جامه‌های زيبا و گرانها و اين اسب اصيل از آن تو است.

تن خود را در رودخانه بشوی و جامه را بر تن کن!»

حمدانی هرگز جامه‌ای بدان زیبایی و شکوهمندی ندیده بود.

جامه را بر تن کرد و آمده شد و آهو به او گفت:

— حالا دیگر تو شدی يك سلطان درست و حسابی. ازاين‌که ناچار

شدم چوب به پشت تو بزنم بسیار متأسفم و پوزش می‌خواهم اما لازم

بود جای ضربه‌های چوب بر پشت تو باشد تا وقتی خدمت‌گاران سلطان

در کاخ جامه قازه‌ای بر تنت می‌کنند یا جامه از تنت بیرون می‌آورند،

آنها را بینند.

آنگاه آهو داستان خود را به حمدانی بازگفت و به گفته خود

چنین افزود: «حالا دیگر نام تو حمدانی نیست. تو سلطان دارایی

هستی و کشورت در سه روزه راه‌کشود سلطان فرار دارد. این راخوب

به‌خاطر بسیار و فراموشش تکن؟»

حمدانی خندهید و بر اسب زيبا نشست و آهو او را به شهر بردا

در جاده‌ای که به شهر می‌رفت و به سوی کاخ سلطان کشیده می‌شد

من دمان در آستانه درخانه خود گرد آمده بودند و هنگامی که حمدانی

سواد بر اسب زيبا از برابرشان می‌گذشت فریاد و هلله شادی می-

سلطان دارانی

کشیدند. سر بازانی که در دو طرف دروازه کاخ به پاسداری ایستاده بودند به حمدانی ادای احترام کردند. سلطان نیز که در حیاط کاخ ایستاده بود چون مرد جوان را که به خواستگاری دخترش می آمد، دید به خوشنودی لبخند زد.

حمدانی از اسب فرود آمد و به ادب بسیار سلطان را درود گفت.

سلطان نیز به دختر خود پیغام داد که از خانه بیرون بیاید. او زیباترین دختری بود که حمدانی به عمر خود دیده بود. چون دختر تزد حمدانی آمد، حمدانی برگشت و دست نوازش بن سر آهو کشید و در گوشش گفت: «دوست عزیزم! هتشکرم! تو خدمت بزرگی به من کرده‌ای و خوشنودم که هر چه گفتی انجام دادم.»

آنگاه حمدانی با دختر سلطان ازدواج کرد و جشن عروسی آن دو

پنج شبانه روز طول کشید.

دایین جشن حمدانی گه گاه به حیرت از خود می پرسید که پس از پایان یافتن جشن‌های عروسی که باید عروس را به خانه خود برد چه خواهد کرد؟ زیرا خانه‌ای نداشت. اما متوجه شده بود که آهو ناپدید شده است و چون حمدانی اکنون به نیروی جادویی او اعتماد بسیار پیدا کرده بود، چندان ناراحت نشد.

آهو نیز تا دید سرورش به خوشی و خرمی با دختر سلطان عروسی کرد، کاخ را ترک گفت و شتابان از شهر بیرون آمد و به دشت رفت.

داستانهای افریقا

دو روز و دو شب راه رفت و اندکی بیش نیاسود تا بدره کوچکی در دامنه کوهی رسید که در آنجا چند خانه کوچک در اطراف پر شکوه ترین خانه‌ای که هرگز مانندش در جهان ساخته نشده است، فرار گرفته بودند.

آهو دوان دوان از کنار خانه‌ای کوچک گذشت و به طرف خانه بزرگ شتافت.

کسی در آنجا دیده نمی‌شد و همه‌جا در خاموشی فرو رفته بود.
آهو با اسمهایش به درخانه کوفت و چندبار فریاد زد: «آیا کسی در خانه نیست؟» سرانجام لنگه‌در اندکی باز شد و پیرزنی با چهره‌ای پر چین و چروک در پس آن پیدا شد که نگاهی به بیرون انداخت و با صدایی خشک و گرفته‌گفت:

— چه می‌خواهی؟ چرا اینهمه سر و صدا راه انداخته‌ای؟ مگر تو نمی‌ترسی آنطور که ما می‌ترسیم؟

آهو پرسید: «صاحب این خانه و خانه‌های دور و برش کیست؟»
پیرزن در جواب او گفت: معلوم می‌شود که تو غریب این دیاری که چنین پرسشی می‌کنی. این خانه و هر چه در آن است از آن مار پنج سر است. اگر صدایت را بشنود ترا می‌کشد. بهتر است پیش از آنکه او از خواب بیدار شود از اینجا فرار کنی!

آهو گفت: «من می‌آیم توی خانه و منتظر می‌شوم که مار پنج سر

سلطان دارائی

به خانه اش بر گردد.

آنگاه پیرزن را عقب زد و به داخل خانه رفت و در را بست. خانه گنجینه‌ای بود از فرشاهی اعلا و اسباب و اثاثه‌گر آنها و جامها و بشقابهای زرین و سیمین. ده دوازده خدمتکار ایسن‌سو و آن‌سومی رفته‌ند و هر یک کاری انجام می‌داداما در چهره همه آنان آثار قرس و هراس دیده‌هی شد.

آه گفت: «پیرزن، تو برو بیرون، هر وقت مار به خانه بر گردد

من از او پذیرایی خواهم کرد!

ناگهان باد تندی وزیدن گرفت و صدای خشن و خشن و فشن و فشن از جاده برخاست و آنگاه یکی فریاد زد: «پیرزن در را باز کن! من سور شما، مار پنجه سرم!

آه شمشیری را که در میان غنایم جنگی و زیورهای دیگری از دیواری آویخته شده بود برداشت و در را اندکی باز کرد. مار تنها یکسر خود را توافت از لای در تو بیاورد آه شمشیر را بر آنسرا و فرود آورد و آن را از قن جدا کرد. مار سر دوم خود را چون برق از لای در وارد خانه کرد و آه را هم برید. بدینگونه هر پنجه سر مار یکی یکی بریده شدند. هر یک از سرها زبافی بلند و تیز داشت. چون همه آنها بر زمین افتادند غریبو هر اسنا کی در بیرون خانه برخاست. همه کسانی که در خانه بودند به طرف در دویدند و قن می‌جان مار را در بیرون خانه بر زمین افتاده دیدند. پیرزن و همه خدمتکاران فریاد

داستانهای افریقا

برآوردند:

ن بالآخره تو ما را از فندان مار پنجسر دهایی بخشیدی! حالا
باید سرور ما بشوی و ما همه از تو فرمان ببریم!

آه گفت: «سرور شما من نیستم، سلطان دارایی است که با همسر
زیبایش به زودی باینجا می‌آید. شما باید از او فرمابنده داری کنید. از
این پس این خانه و همه خانه‌های اطراف از آن او خواهد بود.»

آنگاه آهوبه خدمتکاران گفت که مقداری از اشیاء زرین و سیمین
خانه را جمع کردند و آنها را به پشت او بستند و پس از آن که به آنان
قول داد به زودی با سلطان دارایی به خانه برگرد راه بازگشت به کاخ
سلطان را در پیش گرفت.

چون پنجمین روز جشن عروسی پایان یافت و شب فرود آمد
حمدانی اندک اندک دچار دلهره و نگرانی شد. عروس زیبا چندین بار
از او پرسیده بود که در کجا باهم زندگی خواهند کرد و خانه‌شان در
کجاست؟ اما او هر بار ناچار شده بود جوابهای مبهمی به او بدهد و
پسکوید: «صبر کن به زودی خواهی دید!»

درست در آن دم که حمدانی کم کم باین اندیشه افتاد که نکند
بلایی برس آهومده است که هنوز پیدایش نشده است، صدای سمهای
او را دوی سنگفرش حیاط کاخ شنید.

آه پیش آمد و گفت: قربان خانه تازه تان آماده است و خدمتکاران

سلطان دارائی

در انتظار بازگشت شما هستند و همانطور که دستورداده بودید من هدایایی از آنجا برای سلطان آورده‌ام. اگر آماده باشید فردا صبح زود به خانه‌تان باز می‌گردیم.»

آنکاه آهو بقجه هدایا را پیش پای حمدانی بر زمین نهاد و حمدانی که به دشواری بسیار حیرت خود را از دیگران پنهان می‌داشت، آن را برداشت و به پدر زن خود داد و گفت:

– اینها بقیه شیربهای عروسی است. اجازه می‌فرمایید فردا صبح زود از حضور تان مرخص بشوم و دختر دل‌بند تان را به خانه خود میرم؟»
سلطان گفت: «به خدایت می‌سپارم! من بسیار خوشحالم که چون تو دامادی دارم!

فردای آن روز حمدانی و همسرش زیباش برآمدان سیاه رنگ اصلی سوار شدند و آهو پیش افتاد و آن دو را به طرف خانه‌ای که پیش از آن به مارپنج سر تعلق داشت برد. آنان دوروز و دوشنبه اسب تاختند و در روز سوم بود که به آن خانه رسیدند دیدند خدمتکاران در انتظار آمدن شان هستند و خانه را که غرق در گوهرهای گرانها بود برای سکونت آن دو آماده کردند.

حمدانی وزنش سالهای سال در آن خانه به خوشی و خرمی زندگی کردند و خداوند شش پسر زیبا به آنان داد. اما آهو به جنگل باز

داستانهای افريقيائی

گشت و در آنجا جانوران او را به پادشاهی خود برگزیدند و سر به فرمان او نهادند.

(ذنکبار - تانزانیای امروز)

انتشارات بنگاه ترجمه و نشر کتاب

مجموعه نوجوانان

دکتر شمس الملوك مصاحب	برادران گریم	۱ - افسافه های شیرین
فریده قرچه داغی	جان باون	۲ - جان در جنگل
محمد علی چمالزاده	چند نویسنده	۳ - داستانهای برگزیده
حیدری وبا فرزاده	هوفمان	۴ - فندق شکن
روحی ارباب	از داستانهای روس	۵ - محل ارخونی
دکتر شمس الملوك مصاحب	تلخیص	۶ - هزار و یکشنب (جلد اول)
دکتر شمس الملوك مصاحب	تلخیص	۷ - « « (جلد دوم)
منصور شریف زندیه	شارلولیل دراک	۸ - عینک شیر
اردشیر نیکپور	اندرسن	۹ - افسانه های دلپذیر
امروز پور باقر	کنتس دوسکور	۱۰ - فرانسا گوژپشت
تکار روحانی	کولت ناست	۱۱ - مامان گوچولو
رستا مصاحب	کدل چاپک	۱۲ - داستانهای جن و پری
ع. حیدری - ع. باقرزاده	اریخ کنتر	۱۳ - امیل و کارآگاهان
منصور عظیما	استریت فیلد	۱۴ - کفشهای بالت
دکتر مهری آهنی	چند نویسنده	۱۵ - قهرمانان گوچک
هما زاهدی	آلکوت و استال	۱۶ - سرگذشت رز
زینت و مجید کشاورز	چند نویسنده	۱۷ - گربه چکمه پوش
اسماعیل ضعادت	کنتس دوسکور	۱۸ - تلخکامیهای سفی
محمد هادی حق اندیش	ج. گ. دم اسپیکوت	۱۹ - هفت نمایشنامه گوچک
ب. لذیری و ح. ملاح	ج. دولی و سبکرس	۲۰ - انجمن دوستی و تفریح
پروردین دواجنی	د. ج. مک گریکور	۲۱ - کارآگاهان جوان

قصه ها و افسانه های این کتاب از تمام مناطق و
ها و جنگلهای دور افتاده و ناشناخته قاره
جمع آوری شده و شامل سرگذشتها
غريب جادوئی و سحر آمیز

نکليسی منتشر

ست . بعضی

از آنها از سرگذشتها خاطرات سیاحان و
مودخان صدها سال پیش اقتباس شده ، و برخی هم
از نوشته های زبانشناسان جدید برای نخستین
بار نقل گردیده و بهر حال همه این قصه ها مهیج
و جالب و برای کودکان در هر سنی که باشند
خوش آیند و لذتمند و سرگرم کننده است .